

Instrukcja użytkownika

Leśnik +

Wersja aplikacji: 2.3.4 (grudzień 2020)

Opracowanie: ZILP / ZZ ds. aplikacji mobilnych

Spis treści

1.	Informacje podstawowe.....	1
1.1.	Opis programu.....	1
1.2.	Wymagania sprzętowe i systemowe.....	2
1.3.	Pierwsza instalacja aplikacji.....	2
1.4.	Automatyczne aktualizacje Leśnika+.....	3
1.5.	Połączenie do sieci WAN LP.....	6
1.5.1.	Konfiguracja kart SIM do dedykowanej bramki APN.....	6
1.5.2.	Instalacja aplikacji Capsule VPN.....	7
2.	Praca z Leśnik +.....	9
2.1.	Uruchomienie aplikacji.....	9
2.2.	Logowanie się w aplikacji.....	9
2.3.	Ekran główny aplikacji.....	9
2.4.	Transfer.....	11
2.4.1.	Transfer.....	11
2.4.2.	Historia pracy.....	13
2.4.3.	Kopiowanie bazy.....	13
2.4.4.	Komunikaty wysyłane przez Panel Leśnik+.....	14
2.5.	Ustawienia.....	17
2.5.1.	Ustawienia domyślne.....	17
2.5.2.	Ustawienia wydruków.....	17
2.5.3.	Drukarki.....	20
2.5.4.	Drukarka fiskalna.....	21
2.5.5.	Zmiana hasła.....	22
2.5.6.	Kasowanie historii numerów.....	22
2.6.	Odbieranie danych mapowych.....	23
3.	Obrót drewnem.....	23
3.1.	Przychód.....	24
3.1.1.	Rejestr Odbioru Drewna.....	24
3.1.1.1.	Tworzenie nowego ROD.....	24
3.1.1.1.1.	Metoda posztuczna.....	27
3.1.1.1.2.	Metoda statyczna.....	28
3.1.1.1.3.	Metoda kłody grupowo.....	29
3.1.1.1.4.	Metoda Stos nieregularny.....	31
3.1.1.2.	Wprowadzanie stosów dla kłód łączonych (artykuł X).....	33

3.1.1.3.	Kłody liściaste	33
3.1.1.4.	Przeglądanie listy ROD.....	34
3.1.2.	Kwit Zrywkowy z ROD.....	41
3.2.	Rozchód drewna.....	41
3.2.1.	Kwit Wywozowy	42
3.2.1.1.	Tworzenie Kwitu Wywozowego	42
3.2.1.2.	Funkcjonowanie modułu Umowy na drewno.	44
3.2.1.3.	Dodawanie sztuk/stosów na KW	46
3.2.1.3.1.	Od...do...	46
3.2.1.3.2.	Cały WOD	47
3.2.1.3.3.	Sztuki/Stosy	47
3.2.1.3.4.	Kłody statystycznie	48
3.2.1.3.5.	Kłody grupowo	50
3.2.1.3.6.	Stos częściowy	50
3.2.1.3.7.	Rozchód nadwyżek	50
3.2.1.4.	Przeglądanie listy Kwitów Wywozowych.....	51
3.2.1.5.	Waga drewna oraz oświadczenia na wydruku	52
3.2.2.	Protokół Przekazania	54
3.2.2.1.	Tworzenie Protokołu Przekazania	54
3.2.2.2.	Przeglądanie listy Protokołów Przekazania	56
3.2.3.	Asygnata	57
3.2.3.1.	Tworzenie Asygnaty.....	57
3.2.3.2.	Przeglądanie listy Asygnat	61
3.2.3.3.	Asygnata zbiorcza na użytki uboczne	61
3.2.4.	Kwit Podwozowy	64
3.3.	Magazyn	64
3.3.1.	Stany drewna.....	64
3.3.2.	Kwit zrywkowy z WOD.....	66
3.3.2.1.	Tworzenie Kwitu zrywkowego z WOD.....	66
3.3.2.1.1.	Od... do...	67
3.3.2.1.2.	Cały WOD	67
3.3.2.1.3.	Sztuki/Stosy	68
3.3.2.2.	Przeglądanie listy Kwitów Zrywkowych.....	68
3.3.3.	Magazyn produktów nieдрzewnych	69
3.3.4.	Specyfikacje manipulacyjne.....	69
3.4.	Słowniki	72

3.5.	Historia numerów.....	75
4.	Lasy Niepaństwowe.....	75
4.1.	Świadectwo legalności.....	75
4.1.1.	Przeglądanie Listy Świadectw Legalności	76
4.1.1.1.	Metoda posztuczna	77
4.1.1.2.	Metoda statystyczna	77
4.2.	Słowniki Lasy Niepaństwowe	78

1. Informacje podstawowe

1.1. Opis programu

Leśnik + to łatwa w obsłudze aplikacja przygotowana dla pracowników Lasów Państwowych. Jej podstawową funkcją jest wsparcie pracowników w terenie w zakresie ewidencjonowania przychodu oraz rozchodu drewna w Lasach. Jest ona ciągle rozwijana.

W trakcie opracowywania założeń oraz budowy programu Leśnik+ nie chodziło jedynie o przeniesienie funkcji dotychczas używanych programów na rejestratorach z Windows Mobile. Celem było również wykorzystanie całego potencjału nowych technologii opartych na systemie Android. Tych dodatkowych przewag nad starym rozwiązaniem i wypracowanych benefitów jest w nowym systemie bardzo dużo.

Program Leśnik+ różni się wieloma elementami od dotychczasowego systemu. Przede wszystkim Leśnik+ to jeden duży program, który zawiera w sobie funkcjonalności wszystkich dotychczasowych aplikacji. Dotychczas leśniczy musiał zamykać np. aplikację Leśnik i uruchamiać inną aplikację, żeby wykonać transfer, czy sporządzić szacunki brakarskie. Aktualnie transfer wykonywany jest jednym przyciskiem bez wychodzenia z aplikacji.

W programie Leśnik+ przyjęto założenie, że wysyłane są tylko dokumenty zaznaczone do transferu, a nie wszystkie dane. Po wysłaniu dokumentów zaznaczonych do transferu można kontynuować pracę – jest możliwe dalsze sporządzanie dokumentów. Dotychczas największą bolączką, było właśnie to, że leśniczy po przekazaniu danych z rejestratora nie mógł na nim pracować i musiał oczekiwać na dane zwrotne z nadleśnictwa. Synchronizacja słowników (w szczególności magazynu drewna) następuje po zwrotnym odebraniu danych z serwera.

Po odebraniu danych z serwera program po stronie rejestratora dokonuje analizy tych danych i sprawdza czy poprzednio wysłane dane rzeczywiście zostały przyjęte do systemu LAS. Jeżeli dane nie zostały przyjęte po stronie serwera, to podczas kolejnej sesji wysłania będą one ponownie przekazane do systemu LAS. Dodatkowym atutem tego rozwiązania jest całkowite zabezpieczenie danych w przypadku problemów z komunikacją rejestratora z serwerem LAS (problemy te są aktualnie częstą przyczyną utraty danych wprowadzonych do rejestratora w technologii Windows Mobile).

Możliwa jest również aktualizacja danych magazynowych i słownikowych na żądanie. Jeśli w parametrach IntLL ustawiony jest automatyczny import i eksport danych z rejestratora, to leśniczy może w dowolnym momencie uruchomić transfer i odświeżyć dane słownikowe. **Zrealizowanie ww. funkcjonalności jest jedną z najważniejszych korzyści wdrożenia programu Leśnik+.**

Dodatkowo system sam automatycznie rozpoznaje właściwy kierunek transferu, zamiast dwóch przycisków do wysłania i odebrania danych w systemie jest jeden przycisk **Transfer**.

Do transferów wykorzystywane są karty APN jako podstawowy kanał komunikacji rejestratora z systemem LAS. W przypadku problemów z dostępnością usługi APN, rejestrator może mógł zestawiać kanał VPN (poprzez VPN Capsule) i wykorzystywać go jako rezerwowy sposób transmisji danych.

Dodatkowo wprowadzona została po stronie Leśnika+ kontrola przesyłanych danych w obu kierunkach, dzięki czemu użytkownik uzyskuje bardziej szczegółową informację dotyczącą konfliktów pomiędzy danymi w SILP, a rejestratorem. Zautomatyzowano proces zwrotu „błędnych” dokumentów z SILP: np.

- jeśli SILP zwraca KZ, a nie ma już ROD lub drewna na magazynie, to pozycje na kwitach zrywkowych wyświetlane są „na czerwono”. Zdejmowany jest transfer i program nie pozwala go założyć, dopóki są pozycje na czerwono. Takie kwity zrywkowe można np. usuwać wraz zawartością.
- jeśli SILP zwraca KW/KP/PP/AS, a nie ma już drewna na magazynie, to pozycje na ww. dokumentach wyświetlane są „na czerwono”. Zdejmowany jest automatycznie transfer. Dla dokumentów, które były wydrukowane ustawiany jest automatycznie status „Anulowany”. Dla dokumentów niewydrukowanych program nie pozwala założyć transferu oraz nie pozwala na zrobienie wydruku, dopóki są pozycje na czerwono.
- jeśli SILP zwraca SM, a nie ma już drewna na magazynie, to pozycje na SM wyświetlane są „na czerwono”. Zdejmowany jest automatycznie transfer i program nie pozwala go założyć, dopóki są pozycje na czerwono. Po usunięciu pozycji „na czerwono”, przed zaznaczeniem do transferu program wymusza wykonanie wydruku. SM można również usuwać wraz zawartością.
- na kolejnych etapach realizowana będzie funkcjonalność zautomatyzowania zwrotu dokumentów po stronie Interfejsu Leśnik-LAS, np. wydrukowane dokumenty, które już są w systemie nie będą nigdy zwracane, wydrukowane dokumenty rozchodowe (jeśli nie ma drewna na magazynie) zostaną automatycznie anulowane, itp.

Leśnik+ działa bezkolizyjnie z dotychczas używanymi aplikacjami rejestratora leśniczego na platformie Windows Mobile. Zapewnione zostało jednoczesne działanie „starego” i „nowego” rejestratora nawet w tych samych leśnictwach (z punktu widzenia systemu w nadleśnictwie, infrastruktury teleinformatycznej i osób zajmujących się obsługą danych z rejestratorów, rozwiązanie będzie „przezroczyste”).

Możliwe jest bezproblemowe przejście z danymi ze „starego” do „nowego” rejestratora i odwrotnie. Aplikacje dotychczasowego rejestratora będą jeszcze przez kilka lat wspierane i utrzymywane.

1.2. Wymagania sprzętowe i systemowe

Aplikacja Leśnik + może zostać uruchomiona na większości dostępnych urządzeń z systemem Android w wersji minimum 8.0. W celu zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa gromadzonych danych, aplikacja musi być instalowana na rekomendowanych przez DGLP urządzeniach, które zostały przetestowane pod względem bezpieczeństwa i stabilności pracy.

1.3. Pierwsza instalacja aplikacji

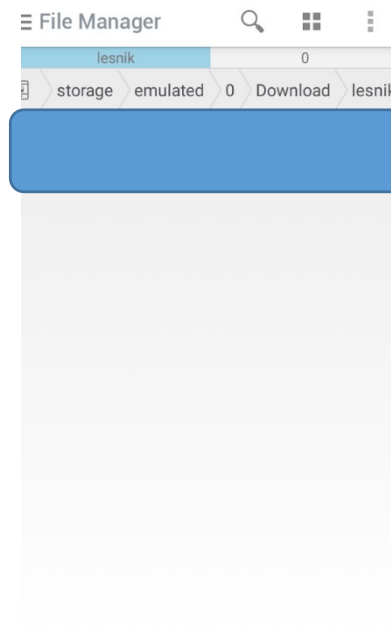
W trakcie instalacji Leśnika+ musi być aktywne połączenie do sieci WAN LP, gdyż bezpośrednio po instalacji przy pierwszym uruchomieniu programu, sprawdzane jest czy dane urządzenie znajduje się na liście urządzeń, na których wolno instalować tą aplikację

- a) Użytkownik sprawdza w ustawieniach systemowych (android) czy ma włączoną możliwość instalacji aplikacji z nieznanymi źródłami

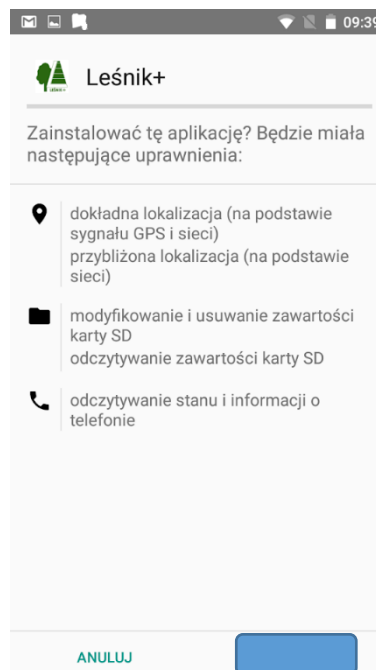
Ustawienia/Zabezpieczenia/ nieznanne źródła

Dla Androida w wersji od 8.0 zgoda na instalację z nieznanymi źródłami następuje w trakcie uruchamiania instalatora – pliku.apk).

- b) Użytkownik zapisuje otrzymany plik.apk w pamięci urządzenia (od wersji 2.2.0 przekazywany jest plik „Instalator_Leśnik+-2.2.0.apk”, który instaluje zarówno program Leśnik+, jak i program Leśnik+Mapa)

- c) Należy rozpocząć proces instalacji poprzez otwarcie otrzymanego pliku.apk.
d) Aby zainstalować należy wyrazić zgodę na dostęp do wymienionych zasobów urządzenia poprzez kliknięcie *instaluj*

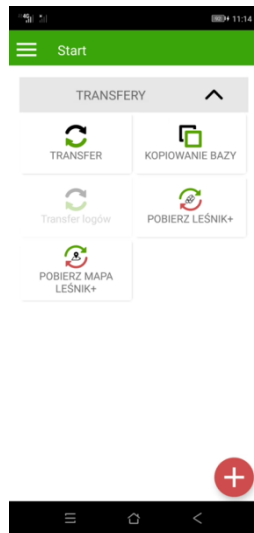
- e) Po poprawnej instalacji pojawi się komunikat „Aplikacja została zainstalowana”.

1.4. Automatyczne aktualizacje Leśnika+

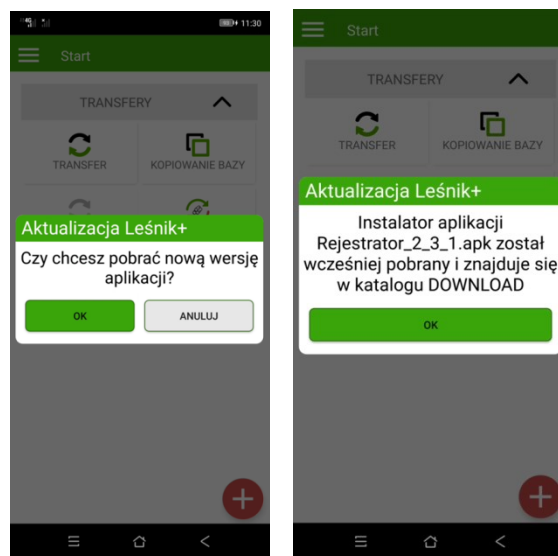
Od wersji 2.3.1 *Leśnika+* oraz *Panelu Leśnik+* uruchomiona została obsługa zdalnego pobierania wersji instalacyjnych *Leśnika+* i modułu mapy z *Panelu Leśnik+*. O pojawieniu się najnowszych wersji

użytkownik będzie informowany za pomocą specjalnych komunikatów w programie *Leśnik+*. Wszystkie kolejne wersje będą mogły być pobierane i instalowane w opisany poniżej sposób.

1. W zakładce **Transfery** dodano dwie ikonki do uruchamiania funkcji pobierania (odrębnie dla *Leśnika+* i *Mapa Leśnik+*). Po ich naciśnięciu będzie uruchomiana funkcja sprawdzania dostępności aktualizacji (fizycznie zostanie wywołana odpowiednia usługa w Panelu *Leśnik+*) tzn. czy istnieje nowsza wersja aplikacji (w stosunku do aktualnie zainstalowanej).

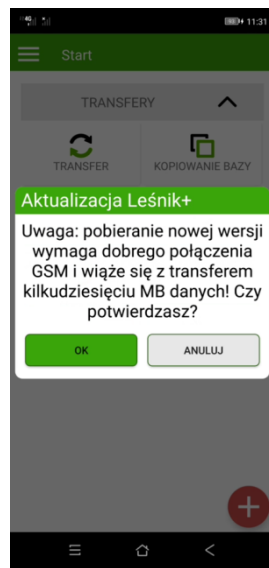
2. W **Panelu Leśnik+** została rozszerzona odpowiednia struktura, w której przechowywane są daty aktualnych wersji instalatorów i linki do odpowiednich zasobów (URL). *Panel Leśnik+* zwraca te informacje do *Leśnika+* i na tej podstawie aplikacja *Leśnik+* pobiera pliki, wyświetlając przy tym odpowiednie komunikaty (np. o postępie procesu ściągania). Po poprawnym pobraniu *Leśnik+* automatycznie zasygnalizuje to odpowiednim komunikatem, umożliwiając tym samym instalację nowej wersji. W chwili obecnej dla potrzeb poprawnej instalacji, aplikacja *Leśnik+* nie może być otwarta (w pamięci) w trakcie uruchomienia instalatora.

3. Ponieważ w wersji **Leśnik+ v. 2.3.1** jest już uruchomiona pełna obsługa komunikatów z serwera, każdy użytkownik, który używa tej wersji będzie automatycznie informowany o pojawieniu się nowej aktualizacji odpowiednim komunikatem.

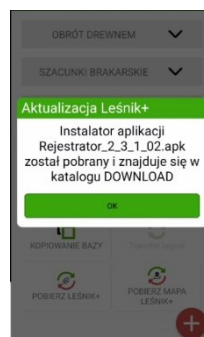
Program *Leśnik+* sprawdza rodzaj połączenia internetowego podczas aktualizacji oprogramowania. Jeśli uruchomiona jest funkcja **Dane komórkowe** to wyświetlony zostanie komunikat z ostrzeżeniem:

W przypadku braku połączenia pojawia się komunikat błędu *"Brak połączenia z serwerem"*.

Na podstawie porównania kodu wersji następuje weryfikacja: czy już jest wgrana lub pobrana aktualna wersja:

- jeśli **wersje się zgadzają** wyświetlany jest komunikat *"Posiadasz aktualną wersję aplikacji."*;
- jeśli **wersja na rejestratorze jest wyższa niż w wersja produkcyjna w Panelu**, to wyświetlany zostaje komunikat *"Posiadasz nowszą (testową) wersję aplikacji."*;
- jeśli **wersja na rejestratorze jest niższa**, to program sprawdza, czy w katalogu *DOWNLOAD* już się nie znajduje odpowiedni instalator:
  - jeśli TAK to program wyświetla komunikat *"Instalator aplikacji został wcześniej pobrany i znajduje się w katalogu DOWNLOAD."*;
  - jeśli NIE to system przechodzi w tryb pobierania. Wyświetlany jest komunikat „Pobieranie rozpoczęte”. W trakcie pobierania instalatora można pracować w Leśniku. Po prawidłowym ściągnięciu paczki wyświetlony zostanie komunikat: *"Instalator aplikacji został pobrany i znajduje się w katalogu DOWNLOAD."*

W trakcie pobierania instalatora przy ikonie Leśnika+ pojawia się czerwony symbol oznaczający, że aplikacja wygenerowała komunikat w powiadomieniach Androida i można go podejrzeć w górnym menu systemu. Pokazana jest tam informacja o ściągnięciu pliku i postępie w %. Jeśli nic się nie

pojawiło w powiadomieniach, a po jakimś czasie pojawił się plik .apk w pobranych, to należy sprawdzić czy aplikacja Leśnik+ nie ma zablokowanego wyświetlania powiadomień.

1.5. Połączenie do sieci WAN LP

Dopóki w PGL LP nie zostanie uruchomiony system EMM (Enterprise Mobile Management) do zarządzania flotą urządzeń mobilnych, to do transferów wykorzystywać można:

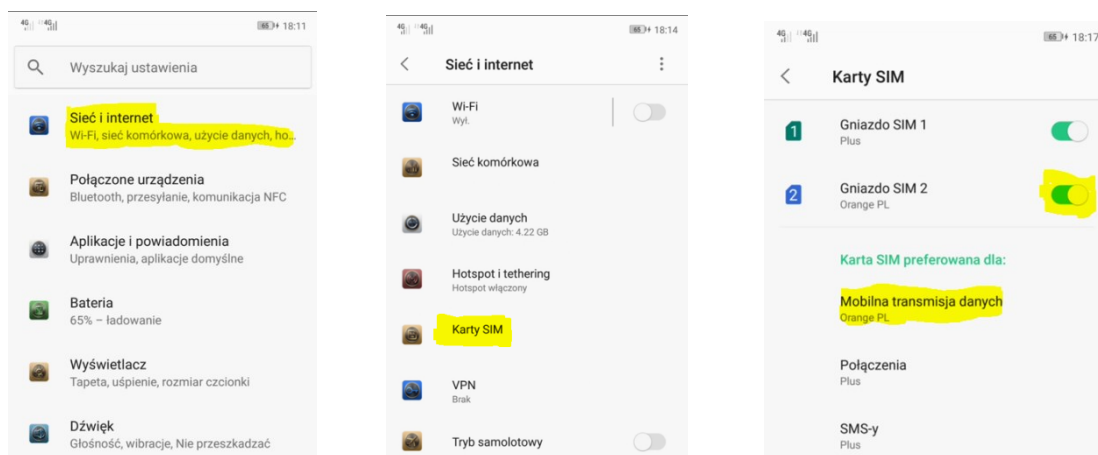
- dedykowane karty SIM, na których możliwe jest zdefiniowanie i włączenie transmisji danych poprzez bramkę APN lasy.gov.pl, albo
- tunel VPN zestawiony poprzez aplikację VPN Capsule.

Aby połączyć się z SILP należy uzyskać od administratora odpowiednie uprawnienia oraz zainstalować na urządzeniu darmową aplikację Capsule VPN, stworzoną przez firmę Check Point Software Technologies, Ltd. Instalację i konfigurację tego programu wykonuje administrator rejestratorów.

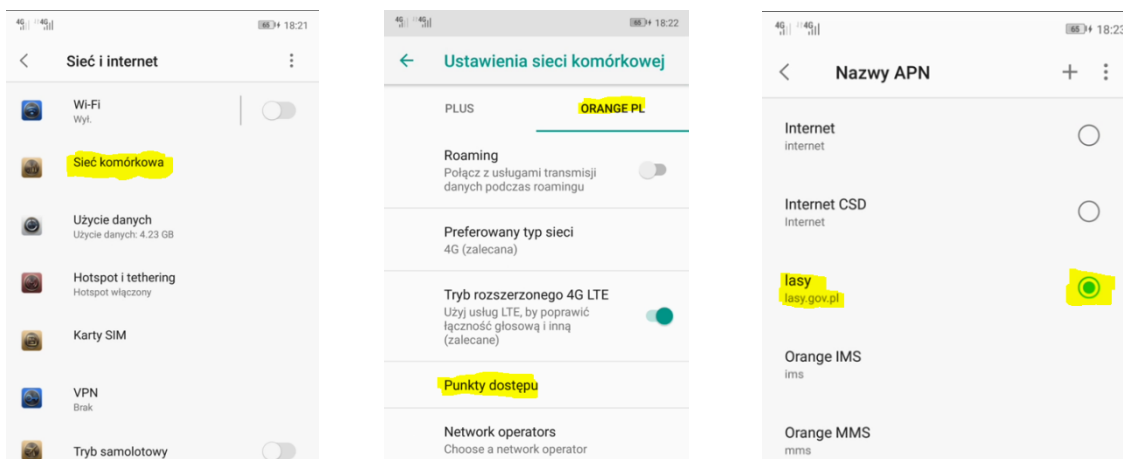
1.5.1. Konfiguracja kart SIM do dedykowanej bramki APN

Jeżeli w rejestratorze mamy kartę APN do bramki LP (np. wg oferty „Nowy rejestrator leśniczego w sieci Orange”), to włączenie transmisji do sieci WAN LP polega na wskazaniu właściwego punktu dostępu (APN - Access Point Name) na urządzeniu.

W przypadku posiadania dwóch kart SIM w urządzeniu w pierwszym kroku należy wskazać kartę właściwą do wykonywania transmisji danych (w przykładzie poniżej karta Orange służy do transmisji danych, a karta Plus do transmisji głosu). Należy w Ustawieniach wybrać opcję Sieć i Internet, a następnie Karty SIM i należy wskazać właściwą kartę do transmisji danych.

Następnie należy przejść w Ustawieniach Sieci i Internetu do punktu Sieć komórkowa i wybrać zakładkę z właściwą kartą SIM (w tym przypadku Orange). Następnie należy kliknąć Punkty dostępu i wybrać APN lasy.gov.pl.

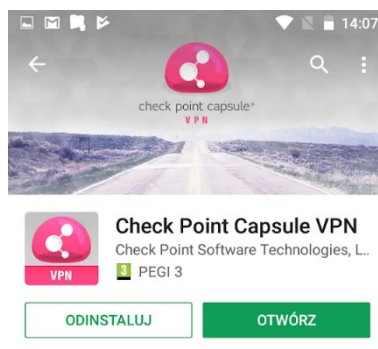

Jeżeli na karcie nie ma zdefiniowanego punktu APN lasy.gov.pl, to należy ten punkt dodać według wytycznych przekazanych przez operatora. W kolejnych wersjach niniejszej instrukcji zawarte będą szczegółowe informacje o sposobach konfiguracji punktów dostępu na kartach SIM różnych operatorów do sieci WAN LP (aktualnie APN są w trakcie testów i docelowa konfiguracja kart może ulec zmianie).

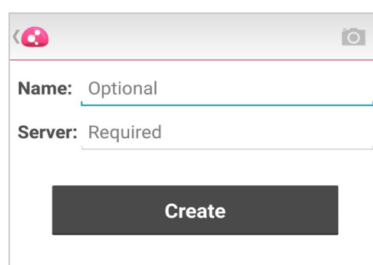
1.5.2. Instalacja aplikacji Capsule VPN

Aplikacja Capsule VPN pobierana jest wraz z pakietem instalacyjnym Leśnik+. Po ściągnięciu aplikacji do katalogu Pobrane należy uruchomić instalację:

- Pojawi się okno z informacją o uprawnieniach do niektórych funkcji jakich potrzebuje aplikacja Capsule VPN.
- Po kliknięciu przycisku Akceptuję, pokaże się ekran z paskiem informującym o postępie instalacji.
- Kiedy pasek postępu osiągnie końca, należy kliknąć przycisk otwórz

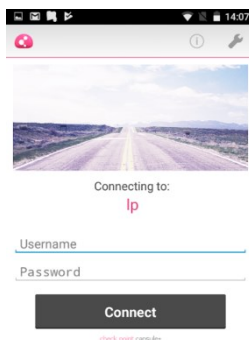

Po otwarciu aplikacji Capsule VPN, pojawi się ekran tworzenia połączenia z serwerem. W polu „Name” należy wpisać dowolną nazwę serwera (np. LP), w polu „Server” użytkownik wprowadza adres serwera SILP.

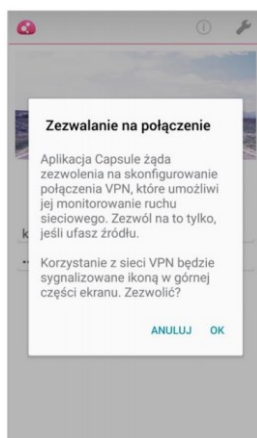

Gdy numer IP serwera SILP nie jest znany należy się skontaktować z administratorem jednostki lub osobą zajmującą się aplikacją Leśnik + w ZILP

- Po kliknięciu przycisku Create pojawi się komunikat z zapytaniem o zaufanie dla wprowadzonego serwera. Należy kliknąć przycisk Trust
- Na ekranie z wyborem metody autoryzacji, należy wybrać opcję Username and Password (Nazwa Użytkownika i Hasło)
- Pojawi się ekran połączenia z serwerem.

W polu „Username” należy wpisać nazwę użytkownika do logowania w SILP, w polu „Password” hasło logowania do SILP. Po kliknięciu przycisku Connect pojawi się okienko z informacją o połączeniu.

Aby rozpocząć połączenie z serwerem należy kliknąć przycisk OK. Zakończenie połączenia następuje poprzez kliknięcie przycisku Disconnect lub automatycznie po upływie 8 godzin od rozpoczęcia połączenia.

Kiedy połączenie VPN jest aktywne możliwe jest wykonywanie transferów do i z SILP oraz pobranie paczki z mapami.

UWAGA

Połączenie VPN jest potrzebne tylko na ten czas. Dlatego zaleca się uruchamianie VPN tuż przed wykonaniem transferu oraz rozłączenie połączenia VPN po poprawnym odebraniu danych.

2. Praca z Leśnik +

2.1. Uruchomienie aplikacji

Uruchomienie aplikacji Leśnik + następuje po kliknięciu jej ikony w systemie, na liście zainstalowanych aplikacji.

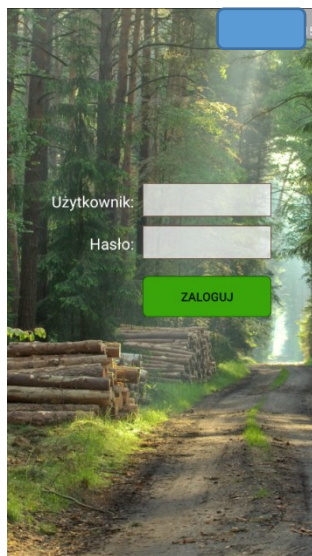
UWAGA:

Zabezpieczenia Aplikacji Leśnik + umożliwiają uruchomienie aplikacji jedynie na zarejestrowanych przez administratora urządzeniach. Aplikacja zainstalowana na innym urządzeniu nie uruchomi się. Pojawi się błąd aplikacji i aplikacja zostanie zatrzymana. Jeśli tak się dzieje należy skontaktować się z pracownikiem jednostki odpowiedzialnym za wdrożenie Leśnik +.

2.2. Logowanie się w aplikacji

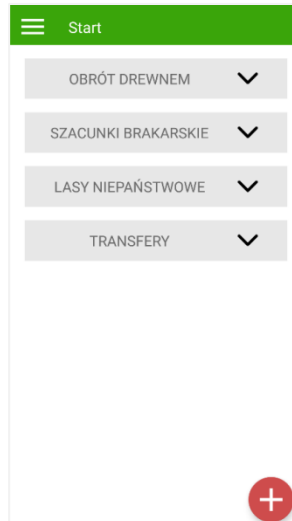
Po uruchomieniu aplikacji pojawi się ekran logowania. Użytkownicy logują się do aplikacji za pomocą takiego samego loginu i hasła jak w „starym” rejestratorze leśniczego na platformie Windows Mobile.

Na ekranie poza polem do wpisania loginu i hasła umieszczono informację o używanej wersji aplikacji oraz bazy danych.

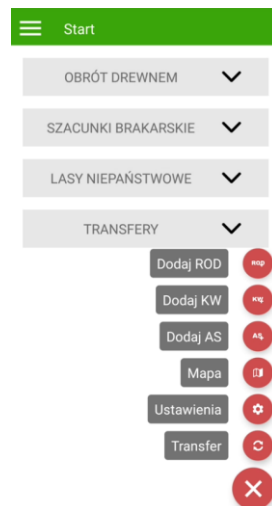

2.3. Ekran główny aplikacji

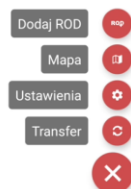
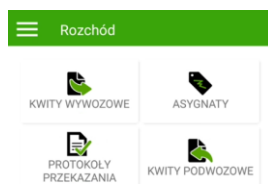
Po zalogowaniu na ekranie głównym aplikacji widoczne są zakładki, które grupują poszczególne moduły aplikacji.

Pod ikoną znajdują się zawsze najbardziej potrzebne skróty do różnych funkcji programu, tak aby nie było konieczności „wyklikiwania się” do różnych poziomów struktury menu, w której pogrupowane zostały poszczególne moduły programu. Na ekranie głównym aplikacji naciśnięcie tego klawisza umożliwia bezpośredni dostęp do dodawania ROD, KW, AS, dostęp do mapy, wszystkich ustawień programu oraz umożliwia wykonanie transferu.

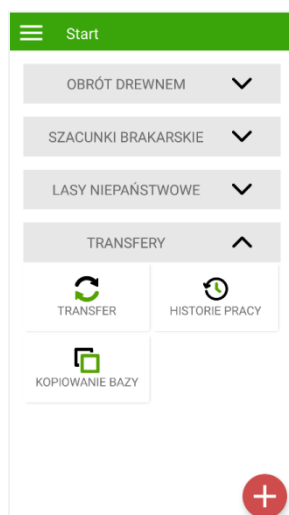
Na różnych poziomach programu pod ikoną dostępne mogą być różne elementy. Na przykład jeśli znajdujemy się w module Rozchód, to możemy bezpośrednio przełączyć się do dodawania ROD, mapy, z tego poziomu możemy wykonać transfer oraz uruchomić ustawienia związane wyłącznie z dokumentami rozchodowymi.

Najważniejszym, co należy wykonać podczas pierwszego uruchomienia aplikacji jest transfer danych z SILP. Dlatego zostanie on opisany jako pierwszy.

2.4. Transfer

W grupie narzędzi związanych z transferem znajdują się funkcje Transfer, Historie pracy oraz Kopiowanie bazy.

2.4.1. Transfer

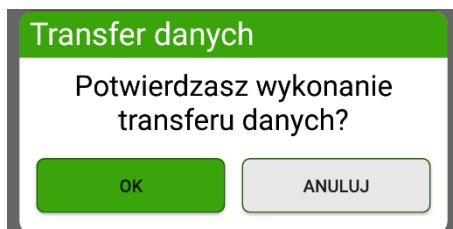
Aplikacja Leśnik + zrywa z dotychczasowym schematem wymiany danych, gdzie leśniczy musiał importować, a następnie eksportować dane. Teraz przy naciśnięciu przycisku Transfer wykonywana jest jednocześnie próba odebrania i wysłania danych na serwer. Transfer można wykonać w każdym momencie pracy z aplikacją. Należy jednak mieć na uwadze, że nie każda jednostka ma ustawione w SILP automatyczne odbieranie transferów. Oznacza to, że Leśnik + może wysłać swoje dane do SILP, jednak dane do odebrania z SILP będą dostępne dopiero wtedy, gdy przygotuje je pracownik w biurze. Zaleca się ustawienie automatycznych eksportów w SILP.

Po instalacji należy wykonać pierwszy transfer, który nasyci bazę danymi leśnictwa. W SILP powinien być „wystawiony” transfer. Użytkownik urządzenia klika przycisk *transfer*

UWAGA

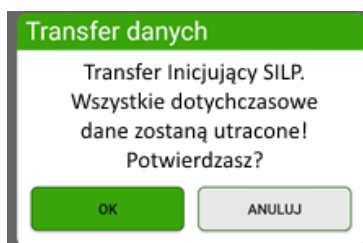
Aby możliwe było wykonanie transferu należy mieć poprawnie skonfigurowane ustawienia transferów. Dostęp do tych ustawień ma jedynie administrator.

Pojawia się komunikat

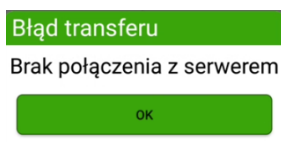

Po kliknięciu „OK”. kolejne komunikaty będą informowały o postępach lub problemach z transferem.

W przypadku wykonania pierwszego transferu dodatkowo pojawi się komunikat, który należy zaakceptować.

W przypadku błędu połączenia (np. niewłączony APN lub VPN) pojawia się komunikat błędu „Brak połączenia z serwerem”.

Opcja „Ponowny transfer” dostępna jest zarówno dla administratora, jak i dla leśniczego/podleśniczego.

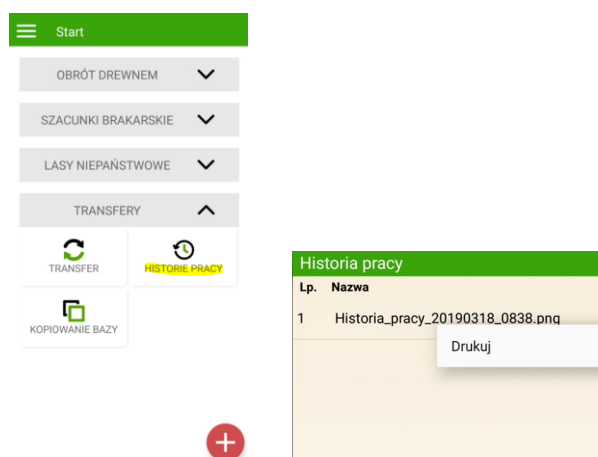
Ustawienie flagi na TAK spowoduje ponowne wysłanie na serwer wszystkich poprzednio wysłanych dokumentów. Opcja ta może okazać się przydatna w momencie kiedy z powodu błędu, poprzednie dane zostały wysłane z rejestratora, a po stronie serwera nie pojawiła się sesja importowa z tymi danymi. Podobny skutek, czyli ponowne wysłanie dokumentów spowoduje, wystawienie paczki eksportowej w IntLL i wykonanie transferu danych. W tej sytuacji rejestrator najpierw wykryje, że

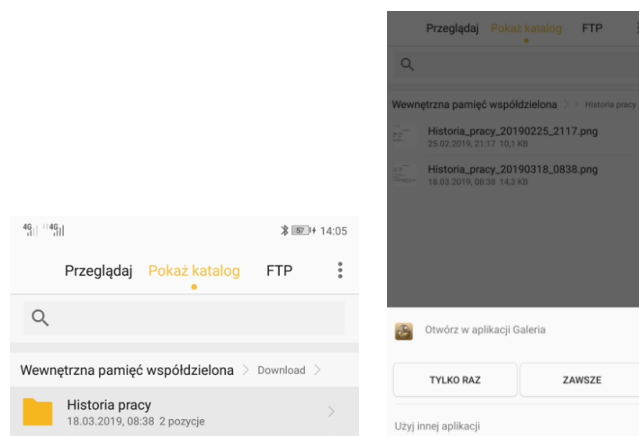
poprzednie dane nie dotarły do SILP i wyśle je ponownie. Tak więc obu sposobów ponownego wysłania dokumentów można używać zamiennie (w pierwszym sposobie inicjatywa jest po stronie rejestratora i w cały proces nie trzeba angażować osób obsługujących IntLL).

2.4.2. Historia pracy

Historia pracy generowana jest automatycznie przed wykonaniem transferu. Wygenerowane historie pracy można znaleźć w menu „Transfery”.

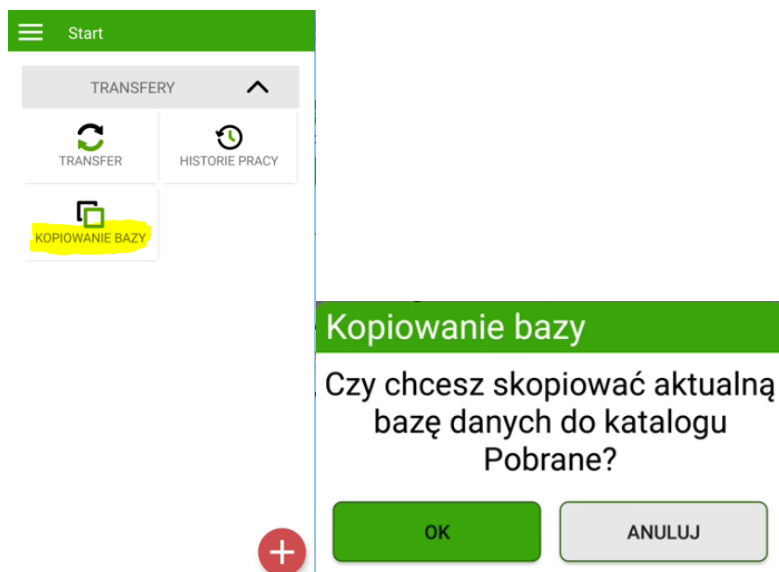
Po wydrukowaniu historii pracy są przechowywane w formie archiwum w pamięci urządzenia w katalogu *pobrane* w katalogu *Historia Pracy* w formie plików graficznych.

Aby wyświetlić archiwalną historię pracy należy otworzyć katalog *pobrane* za pomocą systemowej przeglądarki plików. Następnie należy otworzyć wybrany plik historii za pomocą zewnętrznego narzędzia przeznaczonego do przeglądania zdjęć i obrazów. Aby wydrukować archiwalną historię pracy należy plik skopiować na komputer i za jego pomocą wydrukować.

2.4.3. Kopiowanie bazy

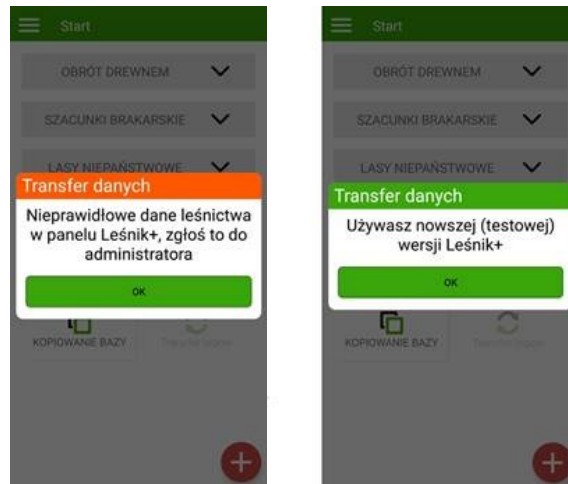
Jest to narzędzie tymczasowe, które jest pomocne w diagnostyce zgłaszanych błędów programu. Jeśli analityk (koordynator w systemie [SZBiM](#)) poprosi o przesłanie bazy danych, to należy użyć tego narzędzia. Zrzut z bazy danych aplikacji zostanie zapisany w katalogu *pobrane* w pamięci urządzenia. Kopia bazy danych jest bezpieczna. Jest szyfrowana i zabezpieczona hasłem.

2.4.4. Komunikaty wysyłane przez Panel Leśnik+

Wszystkie rejestratory, na których instalowany jest Leśnik+ są zarządzane przez administratorów w Panel Leśnik+ <https://lesnikpanel.silp.lasy.gov.pl/> . W trakcie wykonywania transferów, rejestrator łączy się z Panelem Leśnik+ i system ten podejmuje automatycznie różnorodne działania w zależności od wykrytej sytuacji np. wtedy kiedy transfer wykonywany jest przez zablokowane urządzenie, niewspieraną, testową lub nie najnowszą wersję aplikacji, błędne przypisanie urządzenia do leśnictwa, serwera i osoby lub zduplikowanie urządzenia w podleśnictwie (ten sam numer rejestratora dla różnych urządzeń). Adekwatnie do ww. działania program wyświetla komunikaty w rejestrze transferów oraz na urządzeniu leśniczego.

Data transferu	Region	Nadleśnictwo	Leśnictwo	Rej.	IMEI1	Operator	Użytkownik	Server	Leśnik+	Akcja	Komunikat	Inny adr.	Inny serw.
2019-12-17 13:34:57 RDL P Gdańsk	Kolbudy	Borowiec	2	353626101055759	Gadziński Jarosław			Produkcja 2.2.5	Blokada transferu	Niewspierana wersja aplikacji, zgłosz się do administratora	Nie	Nie	
2019-11-18 19:26:01 RDL P Warszawa	Chojnów	Miochów	1	358395090026263	Gubaia Michał			Test 2.2.4	Blokada transferu	Niewspierana wersja aplikacji, zgłosz się do administratora	Tak	Nie	
2019-12-18 08:36:57 RDL P Katowice	Turawa	Zagwładzie	0	357539091007696	Piędźloch Paweł			Produkcja 2.2.5	Blokada transferu	Niewspierana wersja aplikacji, zgłosz się do administratora	Nie	Nie	
2019-11-18 19:31:09 RDL P Warszawa	Chojnów	Miochów	1	358395090026263	Gubaia Michał			Test 2.2.4	Dezaktywacja ur...	Urządzenie zostało zablokowane, zgłosz się do administratora!	Tak	Nie	
2019-12-10 16:30:13 RDL P Poznań	Karczma Borowa	Nowy Świat	0	353393095581270	Ratajczak Maciej			Test 2.2.6	Dezaktywacja ur...	Urządzenie zostało zablokowane, zgłosz się do administratora!	Tak	Nie	
2019-12-10 16:26:44 RDL P Poznań	Karczma Borowa	Nowy Świat	0	353393095581270	Ratajczak Maciej			Test 2.2.6	Dezaktywacja ur...	Urządzenie zostało zablokowane, zgłosz się do administratora!	Tak	Nie	
2019-12-17 14:26:50 RDL P Radom	Wioszczoza	Belina	0	357539090522216	Administrator			Test 2.2.6	Komunikat	Nieprawidłowe dane leśnictwa w panelu Leśnik+, zgłosz to do administratora	Tak	Nie	
2019-12-17 14:53:55 RDL P Zielona G.	Gubin	Dębowiec	1	359761090085238	Szoppe			Test 2.2.6	Komunikat	Urządzenie jest przypisane do niewłaściwego serwera, zgłosz to do administr...	Nie	Tak	
2019-12-18 07:36:18 RDL P Katowice	Olesno	Siedem Źródeł	1	357539090500279	Paweleczyk Adrian			Produkcja 2.2.6	Komunikat	Nieprawidłowe dane leśnictwa w panelu Leśnik+, zgłosz to do administratora	Tak	Nie	
2019-12-17 10:14:19 RDL P Katowice	Strzelce Opolskie	Krepna	0	990010900834962	Administrator			Test 2.2.6	Komunikat	Urządzenie jest przypisane do niewłaściwego serwera, zgłosz to do administr...	Tak	Tak	
2019-12-17 13:14:35 RDL P Łódź	Wieluń	Czarnozylły	0	357539091363966	Kaluza Paweł			Produkcja 2.2.7	Komunikat	Używasz nowszej (testowej) wersji Leśnik+	Nie	Nie	
2019-12-17 12:54:49 RDL P Radom	Wioszczoza	Lasocin	0	357539090516184	Administrator			Test 2.2.6	Komunikat	Urządzenie jest przypisane do niewłaściwego serwera, zgłosz to do administr...	Nie	Tak	
2019-12-17 12:47:03 RDL P Radom	Wioszczoza	Belina	0	357539090973245	Administrator			Test 2.2.6	Komunikat	Urządzenie jest przypisane do niewłaściwego serwera, zgłosz to do administr...	Nie	Tak	
2019-12-17 12:38:50 RDL P Katowice	Turawa	Bierdzany	0	357539090929098	Wiącek Tomasz			Produkcja 2.2.5	Komunikat	Dostępna jest nowsza wersja aplikacji Leśnik+	Nie	Nie	

Komunikaty mogą mieć charakter informacyjny lub mogą zawierać ostrzeżenia, dodatkowo dzielą się na dwie grupy: stałe (obsługiwane przez system w sposób automatyczny, wg z góry ustalonej logiki) i zmienne (definiowalne przez administratorów, skierowane do dedykowanych grup użytkowników).

Dla komunikatów czysto informacyjnych, na serwerze Panel Leśnik+ definiowany jest okres obowiązywania komunikatu i częstotliwość jego wyświetlania (np. raz na 10 dni), które w połączeniu z priorytetem decydują o kolejności i wyświetlaniu przesyłanych komunikatów.

System obsługuje komunikaty stałe w następujących sytuacjach:

- jeśli występuje różnica między ustawieniem serwera komunikacji w Panelu i Leśniku+ oraz komunikat nie został dzisiaj wysłany, to przekazywany jest komunikat zwrotny „*Urządzenie jest przypisane do niewłaściwego serwera, zgłoś to do administratora*”. Komunikat wyświetlany jest raz dziennie.;
- jeśli występuje różnica między ustawieniem adresu leśnictwa w Panelu i Leśniku+ oraz komunikat nie został dzisiaj wysłany, to przekazywany jest komunikat zwrotny „*Nieprawidłowe dane leśnictwa w panelu Leśnik+, zgłoś to do administratora*”. Komunikat wyświetlany jest raz dziennie.;
- jeśli w rejestratorze używana jest wersja Leśnika+ wyższa niż wersja aktualnie obowiązująca oraz komunikat nie został dzisiaj wysłany, to przekazywany jest komunikat zwrotny „*Używasz nowszej (testowej) wersji Leśnik+*”. Komunikat wyświetlany jest raz na 7 dni.;
- jeśli w rejestratorze używana jest wersja Leśnika+ niższa niż wersja aktualnie obowiązująca ale wyższa niż wersja minimalna oraz komunikat nie został dzisiaj wysłany, to przekazywany jest komunikat zwrotny: „*Dostępna jest nowsza wersja aplikacji*”. Komunikat wyświetlany jest raz dziennie.;
- program analizuje, czy na danym rejestratorze transfer wykonywany jest przez tą samą osobę, które jest przypisana w Panelu Leśnik+. Jeżeli te dane się różnią, to program wyświetla ostrzeżenie i wysyła komunikat na rejestrator: „*Urządzenie jest przypisane do niewłaściwej osoby, zgłoś się do administratora*”. W celu ułatwienia diagnozowania takich przypadków w rejestrze transferów dodano kolumnę „Inny użytkownik”. Dzięki temu administrator jednostki może szybko wyszukać niewłaściwe dane i dokonać stosownych korekt w systemie. Uwaga w przyszłości (po wdrożeniu EMM) system będzie blokował transfery z urzędzeń jeśli wystąpi różnica między osobą przypisaną w Panelu, a osobą wykonującą transfer.
- program analizuje, czy w danym leśnictwie i podleśnictwie pracuje więcej niż jedno urządzenie. Sprawdzane są wszystkie logi transferu dla aktywnych urzędzeń na serwerze produkcyjnym z okresu ostatnich 14 dni. Jeśli program wykryje taką sytuację, to w rejestrze transferu pojawi się ostrzeżenie „*Zduplikowane urządzenie o tym samym numerze*”.

„*podleśnictwa*”, *zgłoś to do administratora*”. Komunikat wyświetlany jest po stronie rejestratora raz dziennie. Jeśli rejestrator R1 pozostanie aktywny, a na kolejnym rejestratorze R2 (aktywnym) zostanie wykonany transfer, to taka sytuacja jest niepożądana - istnieje zagrożenie, że równocześnie oba urządzenia R1 i R2 odwołują się do takich samych danych „*podleśnictwa*”, co może prowadzić do możliwości manipulacji danymi. Ponadto praca na kilku rejestratorach w jednym podleśnictwie niesie za sobą ryzyko utraty ciągłości lub dublowania się numeracji druków ścisłego zarachowania. W kolejnych wersjach zostanie podniesiony poziom restrykcji, w przypadku zaistnienia wskazanej sytuacji, system automatycznie zablokuje takie urządzenie i nie będzie możliwości zalogowania się do Leśnika+ na tym rejestratorze.

- system Panel Leśnik+ może wysyłać inne dowolne komunikaty, np. dotyczące zbliżającego się terminu obowiązywania aktualnej wersji oprogramowania lub informujące o istotnych zmianach w nowej wersji oprogramowania Leśnik+. Zarządzanie tym typem komunikatów jest aktualnie dostępne dla administratorów centralnych, ale w kolejnych wersjach planowane jest udostępnienie tej funkcjonalności na wszystkich poziomach organizacyjnych.

Panel Leśnik+ steruje częstotliwością wyświetlania się komunikatów, tak aby mniej ważne komunikaty nie pojawiały się przy każdym transferze, a np. raz dziennie bądź rzadziej. Program pozwala także na zdefiniowanie okresu ważności komunikatu, tak aby pojawił się np. tylko w określonych okresach.

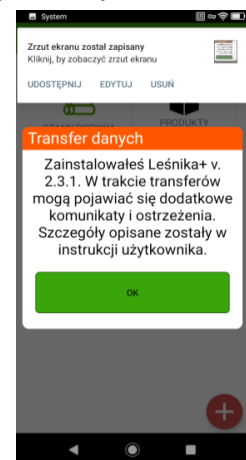
Jeśli chodzi o komunikaty zmienne, system Panel Leśnik+ pozwala na wysłanie dodatkowych komunikatów informacyjnych do dowolnie zdefiniowanych grup odbiorców np. tylko do użytkowników ze wskazanego nadleśnictwa lub do konkretnych urzędzeń. Przeznaczeniem tych komunikatów jest przekazywanie celowych informacji, dotyczących istotnych z punktu widzenia leśniczego zmian np. informacje o wprowadzeniu nowych stawek VAT. W kolejnych wersjach Panelu Leśnik+, administratorzy na wszystkich szczeblach organizacyjnych będą mogli definiować własne komunikaty informacyjne i wysyłać je do grupy rejestratorów z podległej jednostki (bądź jednostek w przypadku rdLP).

Przy definiowaniu komunikatów zmiennych obsługiwane są dodatkowe parametry: (1) dotyczący wersji oprogramowania, czyli wysyłanie informacji można dodatkowo zawęzić do użytkowników konkretnej wersji aplikacji np. informacja przeznaczona tylko dla rejestratorów działających w wersji Leśnik+ v. 2.3.1, oraz (2) flaga aktywacji komunikatu (która jest dodatkowo obsługiwana oprócz okresu obowiązywania).

Od wersji Leśnik+ 2.3.1 wszystkie rodzaje komunikatów (informacje i ostrzeżenia) są wysyłane z Panelu Leśnik+ na rejestrator. Komunikaty są widoczne w rejestratorze i oznaczone są specjalną kolorystyką w zależności od ich wagi. W przyszłości Leśnik+ obsłuży wiele komunikatów wysłanych jednocześnie z serwera, będzie je archiwizował na rejestratorze oraz pozwoli użytkownikom na dezaktywację niektórych z nich.

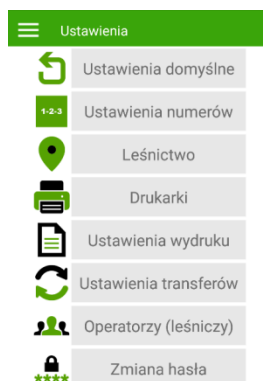
Blokada transferu ma miejsce, jeżeli wersja Leśnika+ jest niższa niż wersja minimalna ustawiona po stronie serwera. Do rejestratora dodatkowo przekazywany jest komunikat „*Niewspierana wersja aplikacji, zgłoś się do administratora!*”.

Dezaktywacja urządzenia z blokadą transferu ma miejsce jeżeli urządzenie zostało usunięte, wyłączone lub przekazane do serwisu w Panelu Leśnik+. Dezaktywacja powoduje wyświetlenie komunikatu w rejestratorze: „*Urządzenie zostało dezaktywowane w panelu Leśnik+, zgłoś to do administratora!*”, a następnie wylogowanie użytkownika z Leśnika+. System nie pozwoli na zalogowanie się do aplikacji, dopóki dane urządzenie nie zostanie ponownie włączone w Panelu Leśnik+.

2.5. Ustawienia

Poniżej zostaną opisane najważniejsze z punktu widzenia użytkownika (leśniczy, podleśniczy) ustawienia.

2.5.1. Ustawienia domyślne

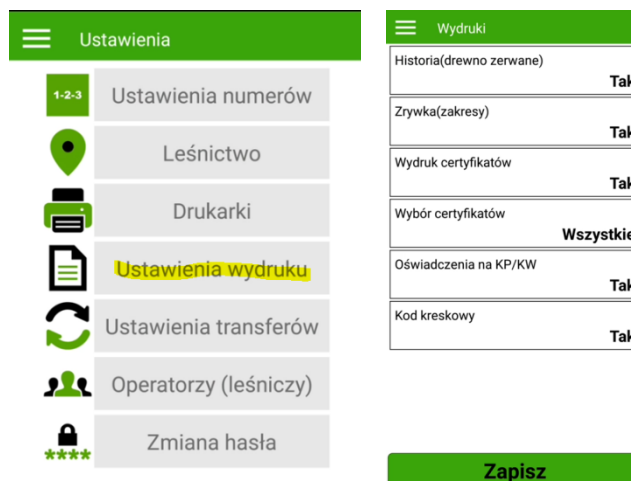
Istnieje możliwość ustawienia podstawowych parametrów i kontroli dla dokumentów:

- Rejestr Odbioru Drewna (ROD)
- Kwit Zrywkowy (KZ)
- Kwit Podwozowy/wywozowy (KP/KW)
- Asygnata (AS/SM)
- Specyfikacja Manipulacyjna (w kolejnej wersji) (AS/SM)

Ustawienia domyślne			
ROD	KZ	KP/KW	AS/SM
Wykonawca			Sotor
Gatunek			SO
Uszkodzenia			brak
Rodz. śr.			
Pozycja planu	Adres		
Gr. czynności	St. trudności		
Kontrola KJW			Tak
Kontrola uszkodzeń			Tak

2.5.2. Ustawienia wydruków

Po wybraniu Ustawień drukarki pojawia się formatka do wprowadzania różnych konfiguracji wydruków.

Nazwa pola	OPIS
Historia (drewno zerwane)	Wybór opcji <i>Nie</i> umożliwi nie drukowanie na <i>Historii pracy</i> informacji o drewnie niezerwanym, a rozchodowanym. Pozwala to skrócić ten wydruk w leśnictwach, które nie prowadzą ewidencji kwitów zrywkowych.
Zrywka (zakresy)	Wybór opcji <i>Tak</i> umożliwi skracanie wydruków KZ z ROD (do formy drukowania zakresów „od..do..”) Wydruki tych dokumentów z pełną specyfikacją zrywanych sztuk/stosów tracą zasadność, szczególnie w przypadku wydruku obszernych dokumentów (np. zrywki kilkuset sztuk drewna S10 odbieranego metodą statystyczną).
Wydruk certyfikatów	Czy na wydruku ASYGNATY, KW oraz KP tekst dotyczący certyfikatów FSC/PEFC. W celu ujednolicenia zapisów na dokumentach z rejestratora i systemu LAS informacje o certyfikacji np. FSC po stronie rejestratora są pobierane z systemu LAS. Przesłany z systemu LAS tekst będzie pojawiał się na wydrukach z rejestratora dotyczących certyfikacji ¹ .
Oświadczenie na KW/KP	W związku z koniecznością wykazania jak największej staranności i jak najpełniejszego bezpieczeństwa prawnego przedstawicieli Lasów Państwowych podczas wywozu drewna, na wydruku KW/KP pojawią się wymagane oświadczenia i informacja o wadze drewna. Patrz dodatkowe wyjaśnienia na końcu tego podrozdziału. Ustawione domyślnie na TAK bez możliwości edycji. Tekst pobierany z SILP/Gospodarka towarowa/Dane podstawowe/Parametry/Część_6.

Jeśli w ustawieniach wydruków zaznaczona została opcja „Wydruk certyfikatów”, to dodatkowo podczas uruchamiania konkretnego wydruku w uzasadnionych i określonych w certyfikacji przypadkach można włączyć drukowanie tylko wybranego tekstu certyfikatu lub wyłączyć wydruk całkowicie wydruk tekstu certyfikatu.

¹ Po stronie SILP w tekście certyfikatów można stosować dwa znaczniki, które są odpowiednio interpretowane na wydrukach z rejestratora, tj.: „#FSC” oraz „#PEFC”. Podczas uruchamiania wydruków w rejestratorze, na formacie „Drukowanie” występuje pole wyboru "Certyfikat" z możliwością wskazania: FSC, PEFC, WSZYSTKIE (domyślnie ustawiona jest opcja „Wszystkie”).

Drukowanie	
Drukarka	honeywell
Protokół	Bluetooth
Liczba wydruków	1
Wybór certyfikatów	Wszystkie
Kod kreskowy	Tak
Podgląd wydruku	Nie
<input type="button" value="Drukuj"/> <input type="button" value="Anuluj"/>	

Lista kwitów KW - 47,12 m3				
Stan	Nr	Gr.sort.	Plan	Masa
Odbiorca				
Wykonawca				
TAD(1)	7502		201917980	0,00
SCHWALKER				
GAS-TRANS Klesman				
Wybór certyfikatów				
Brak				
Tylko FSC				
Tylko PEFC				
Wszystkie				
GAS-TRANS Klesman				
	7507		201917980	0,00
PRIMA 123				
GAS-TRANS Klesman				
<input type="button" value="Dodaj"/>				

W związku z przepisami ustawy „Prawo o ruchu drogowym” oraz rozporządzeniami MŚ oraz MG „w sprawie określenia gęstości drewna”, w świetle przepisów ustawy „Prawo przewozowe” oraz rozporządzenia MI „w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia”, pojawia się problem odpowiedzialności leśniczego wydającego drewno za przeładowanie samochodu. Na wydrukach KW/KP pojawia się tekst oświadczeń wydającego i/lub przewoźnika dotyczący masy ładunku drewna. Tekst oświadczenia na KW/KP o wadze drewna jest zasilany danymi z SILP (Dane podstawowe gospodarki towarowej -> Parametry -> 6-część), które każde nadleśnictwo może zdefiniować niezależnie².

6_część: Przeglądanie Kor Exit
Przeglądanie tekstu oświadczenia

PARAMETRY GOSPODARKI TOWAROWEJ (część 6)
Tekst oświadczenia
<p>Wydający dokument oświadcza, że:\n a) został mu okazany dowód rejestracyjny pojazdu nr rejestracyjny #nr_pojazdu\n w taki sposób, że mógł zweryfikować dane zawarte w oświadczeniu przewoźnika,*\n b) odmówiono mu wglądu do dowód rejestracyjny pojazdu,*\n c) waga drewna obliczona została na podstawie rozporządzenia Ministra\n Środowiska oraz Ministra Gospodarki z dnia 2 maja 2012 r. w sprawie\n określenia gęstości drewna i wynosi: #waga_drewna kg\n \n (*niepotrzebne skreślić)\n \n Przewoźnik oświadcza, że rzeczywista masa całkowita pojazdu, którym jest\n dokonywany transport nie przekracza dopuszczalnej wielkości lub wielkości\n określonej w zezwoleniu nr ..... na przejazd pojazdu\n nienormatywnego, i wynosi ..... kg, co potwierdzają dane\n zamieszczone w dowodzie rejestracyjnym pojazdu nr rejestracyjny #nr_pojazdu\n</p>

² Po stronie SILP stosuje się specjalne metaznaki, które są odpowiednio interpretowane po stronie wydruków z rejestratora: „\n” oznacza złamanie wiersza na wydruku, „#nr_pojazdu” służy do podstawiania w tym miejscu numeru rejestracyjnego pojazdu, który wpisywany jest główce kw/kp, „#waga_drewna” - ten znacznik zostaje podmieniony na wyliczoną masę (wagę) drewna.

W aplikacji Leśnik zaszyta jest tabela gęstości drewna (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki z dnia 2 maja 2012 r. w sprawie określenia gęstości drewna) i program automatycznie liczy i wyświetla sumę masy (wagi) drewna podczas dodawania kolejnych pozycji do kwitu.

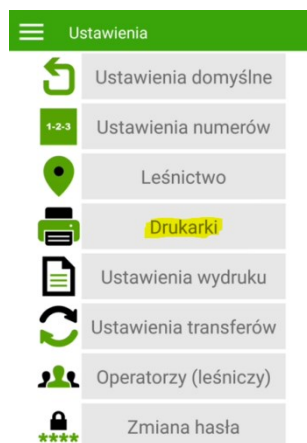
Tabela gęstości drewna z rozporządzenia Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki z dnia 2 maja 2012 r. w sprawie określenia gęstości drewna

Lp.	Gatunek drewna	Gęstość drewna [kg/m ³] ⁽⁵⁾	Rodzaj drewna w systemie LAS	
1	brzoza	810	BRZ	
2	buk	980	BK	
3	dagleżja	660	DG	
4	dąb	950	DB	
5	grab	960	GB	
6	grochodrzew (robinia)	870	AK	
7	jesion	800	JS	
8	jodła	750	JD	
9	klon jawor	900	JW.	
10	klon zwyczajny	900	KL	
11	lipa	670	LP	
12	modrzew	830	MD	
13	olcha	750	OL	
14	osika	710	OS	
15	sosna	740	SO	
16	świerk	720	SW	
17	topola	670	TP	
18	wiąz	820	WZ	
			BST	wiąz górski
			WB	wierzby
			ORZ	orzechy
			PI	np. cyprysik, żywotnik, choina, cis, itd..
			PL	np. jarząg, kasztanowiec, czeremcha, czereśnia, śliwa, jabłoń, grusza itd.
			-	metasekwoja, araukaria, ambrowiec

2.5.3. Drukarki

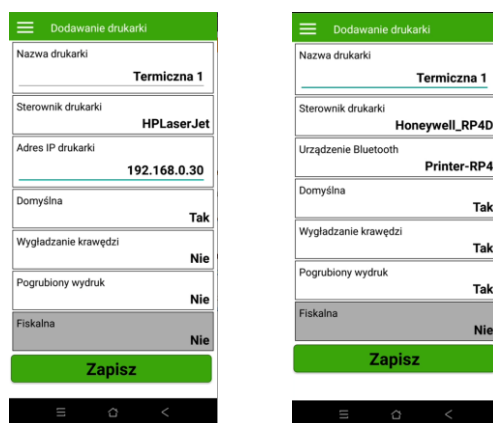
Ze względu na wykorzystywanie przez leśniczych wielu drukarek znajdujących się w różnych lokalizacjach (szczególnie dotyczy to drukarek sieciowych), ułatwiono proces definiowania parametrów drukarki, poprzez zapamiętywanie wielu predefiniowanych ustawień.

Polecenie „Drukarki” umożliwia zdefiniowanie i modyfikację konfiguracji drukarek. W aplikacji możemy zdefiniować kilka konfiguracji drukarek używanych w danym leśnictwie (np. drukarka laserowa w biurze leśnictwa, drukarka termiczna, itd.), tak aby nie było potrzebne konfigurowanie ich przed wykonaniem wydruku.

W przypadku wskazania sterownika od drukarki laserowej należy podać IP drukarki, natomiast w przypadku wyboru drukarki termicznej wskazujemy sparowane urządzenie bluetooth.

W trakcie dodawania lub korekty ustawień drukarki możliwe jest ustawienie dodatkowych parametrów, które mogą mieć wpływ na jakość wydruków, tj.: *Wygladzanie krawędzi* oraz *Pogrubiony wydruk*.

Istnieje możliwość wybrania jednej ze zdefiniowanych drukarek, jako drukarki domyślnej.

2.5.4. Drukarka fiskalna

Po wejściu do ustawień w Leśniku należy wybrać punkt „Drukarki” (czynność ta może być wykonana zarówno przez administratora, jak i przez leśniczego/podleśniczego).

W trakcie dodawania drukarki w sterownikach drukarek należy wskazać jedną z dwóch pozycji, tj.: Novitus Deon lub Posnet Temo HS, Elzab D10. Po wskazaniu sterownika przeznaczonego dla drukarki

fiskalnej, automatycznie zmienia się formatka dodawania drukarek. Dodatkowo możliwe jest prowadzenie liczby asygnat drukowanej razem z paragonem fiskalnym (pozostawienie wartości 0-zero oznacza brak asygnat z drukarki fiskalnej).

The first screenshot shows the 'Dodawanie drukarki' screen with the following fields: 'Nazwa drukarki' (Fiskalna), 'Sterownik drukarki' (highlighted), 'Domyślna' (Nie), 'Fiskalna' (Nie), and 'Liczba asygnat' (0). A green 'Zapisz' button is at the bottom.

The second screenshot shows the 'Sterownik drukarki' screen with a list of printer models: Mefa_15, Mefa_15M, Mefa_18, Mefa_2010, NovitusDeonE (highlighted), PosnetTemoHSEJ, Seiko_MPA40, Sewoo_LKP43, Zebra_RW420, and Zebra_ZQ520.

The third screenshot shows the 'Dodawanie drukarki' screen with the following fields: 'Nazwa drukarki' (Fiskalna), 'Sterownik drukarki' (NovitusDeonE), 'Urządzenie Bluetooth' (Uconnect 3C4NJCCH9JT271438), 'Domyślna' (Nie), 'Fiskalna' (Tak), and 'Liczba asygnat' (1). A green 'Zapisz' button is at the bottom.

2.5.5. Zmiana hasła

Funkcja ta może okazać się przydatna w przypadku konieczności zmiany hasła aktualnie zalogowanego użytkownika. Administrator może również zmieniać hasło użytkowników poprzez uruchomienie edycji Operatorów.

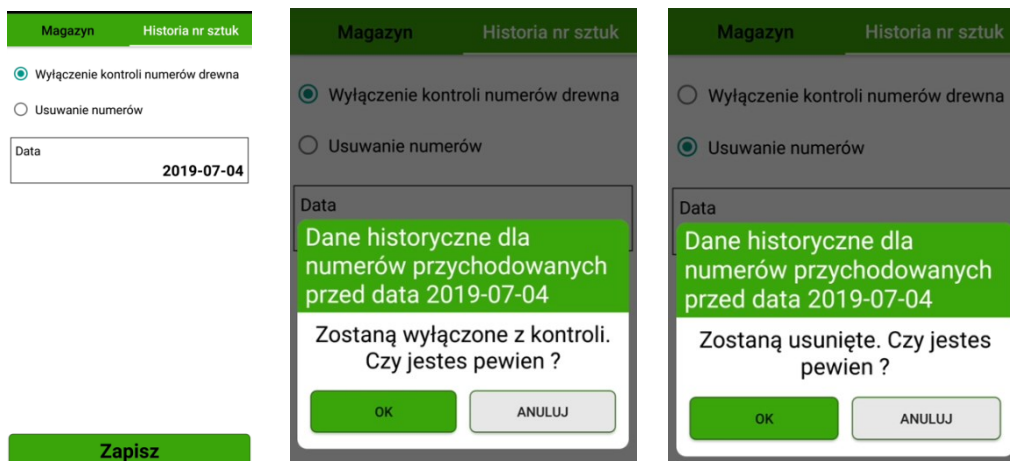
The first screenshot shows the 'Zmiana hasła' screen with the following fields: 'Operator' (highlighted), 'Stare hasło' (masked with dots), and 'Nowe hasło' (masked with dots). A green 'Zapisz' button is at the bottom.

The second screenshot shows the 'Dodawanie użytkowników' screen with the following fields: 'Operator' (michal), 'Nazwisko i imię' (Michał Lewandowski), 'Nr adresowy' (2347), and 'Hasło' (empty). A virtual keyboard is displayed below the fields.

2.5.6. Kasowanie historii numerów

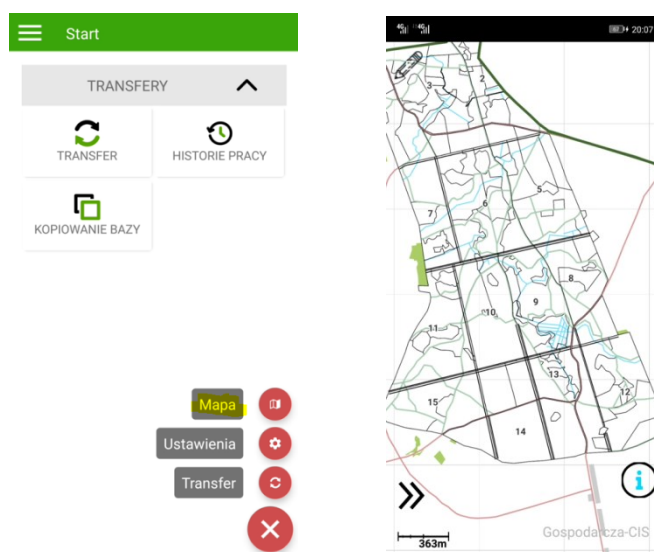
Leśniczy i podleśniczy (ale także administrator) w zakładce „Historia nr sztuk” w ustawieniach numerów może użyć funkcji:

- „Usuwanie numerów” działa następująco: po podaniu daty, zostaje usunięta z bufora cała historia nr sztuk, które zostały przychodowane przed tą datą.
- „Wyłączenie kontroli numerów drewna” działa następująco: po podaniu daty, zostają ustawione znaczniki w buforze, aby nie kontrolować numerów sztuk, które przychodowane przed określoną datą.

2.6. Odbieranie danych mapowych

Bezpośrednio po pierwszej instalacji Leśnika+ na urządzeniu wskazane jest pobranie mapy leśnictwa na rejestrator. Czynność ta da pewność, że dane mapowe prawidłowo przechodzą na rejestrator. W tym celu administrator może uruchomić funkcję Mapa. Pierwsze pobieranie danych mapowych trwa (w zależności od prędkości połączenia) kilka minut. W trakcie program wyświetla komunikaty oraz szacowany postęp pobierania danych. Na zakończenie procesu powinna zostać wyświetlona mapa gospodarcza leśnictwa.

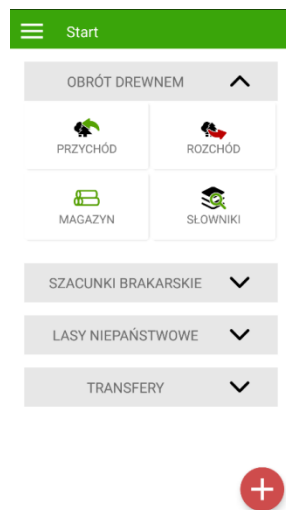

3. Obrót drewnem

W ramach zakładki obrót drewnem użytkownik może utworzyć, korygować dokumenty oraz przeglądać słowniki. Narzędzie zebrano w trzech kategoriach: przychód, rozchód, magazyn, słowniki. W każdej z nich znajduje się zestaw narzędzi i funkcji.

- Przychód:
  - Rejestr Odebranego Drewna (ROD)
  - Kwity Zrywkowe 1 z ROD
  - Kwity zrywkowe 2 z ROD
- Rozchód:

- Kwity Wywozowe
- Asygnaty
- Protokoły Przekazania
- Kwity Podwozowe
- Magazyn:
  - Stany Drewna
  - Produkty Niedrzewne
  - Specyfikacje Manipulacyjne
  - Kwity Zrywkowe 1
  - Kwity Zrywkowe 2
- Słowniki:
  - Pozycje Planów
  - Gatunki
  - Wykonawcy
  - Umowy
  - Przewoźnicy
  - Upoważnienia
  - Odbiorcy
  - Artykuły
  - Czynności
  - Uwagi
  - Jednostki miar
  - Użytki uboczne
  - Cennik
  - Historia Numerów Drewna

3.1. Przychód

3.1.1. Rejestr Odbioru Drewna

3.1.1.1. Tworzenie nowego ROD

Aby utworzyć nowy ROD należy kliknąć przycisk Dodaj na dole ekranu. Pojawi się formatka do wypełnienia główki ROD.

Należy w niej wskazać:

- Pozycję planu – poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Kierunek przychodu - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Współczynnik zwiększający – wprowadzić z klawiatury i zatwierdzić zielonym przyciskiem
- Metodę wprowadzania sztuk/stosów - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Wskazać, czy jest to ostatni ROD - poprzez wybór z wyświetlonej listy

Numer	20	Data	2019-02-26
Pozycja planu	Adres		
Gr. czynności	St. trudności		
Kierunek przychod.	Inny przychod	Wsp. zwiększający	0
Metoda	Posztuczna	Ostatni ROD?	Nie
Wykonawca			

Zapisz

Po wypełnieniu i zatwierdzeniu główki ROD pojawi się pusta lista sztuk/stosów. Aby dodać pozycje na listę należy kliknąć przycisk dodaj na dole ekranu. Otworzy się formatka zgodna z wybraną w główce ROD metodą wprowadzania sztuk/stosów.

Lista sztuk/stosów ROD 20 - 1,75			
Stan	Nr (od)	Nr (do)	Gat/Sort
Wymiary	Masa	Adres	Artykuł Inne dane
	7509/0		GB/WCO
24,70/30/bk	1,75		PO/Nie/
	228+j00		

Dodaj

Kontrole logiczne w trakcie dodawania nagłówka ROD

W trakcie dodawania nagłówka ROD program kontroluje poprawność wprowadzanych danych.

1. Podczas zaznaczania dokumentu do transferu system wymusza wydrukowanie dokumentu ROD.
2. Jeśli ROD został zmodyfikowany po wydruku, to system podczas ponownego zaznaczania do transferu wymusza wydruk dokumentu.
3. Nie jest możliwe zaznaczenie do transferu dokumentu, dla którego użytkownik nie wprowadził żadnej linii (pozycji).

4. Podczas zaznaczania ROD do transferu działa kontrola, która sprawdza czy na pozycjach ROD wprowadzony został tylko jeden (ten sam) wykonawca. Jeśli nie, to program wyświetla ostrzeżenie: „Istnieje wielu wykonawców na ROD. POR zostanie błędnie obliczony”.
5. Program automatycznie aktualizuje pole wydający (sporządzający) dokument w zależności od tego kto dokonuje wydruku;
6. Po zaznaczeniu do transferu nie są dostępne funkcje związane z edycją nagłówka i ciała ROD.
7. Data wystawienia ROD jest zgodna z datą dodania pierwszej sztuki/stosu. Data wystawienia nie podlega edycji
8. Na główce ROD widoczne są pozycje planu dotyczące pozyskania (typ planu POZ). Dla cięć przygodnych (**grupy czynności PTW, PTP, PR**) oraz cięć przygodnych kłęskowych (PRK, PTWK, PTPK) **widoczne są jedynie pozycje „źródłowe” tzn. takiej która nie jest planowana na konkretne wydzielenie.**
9. Kierunki przychodu 3-Skup, 5-przychód z innych RDLP, 6 – przychód z własnych RDLP oraz 8-inny przychód dostępne są jedynie jeśli nie jest podana pozycja planu.
10. Możliwy jest przychód drewna z kierunkiem 8 (Inny przychód) na pozycje planu z grupami czynności związanymi z wyłączeniami z zarządu (IAW, IBW, ICW). W tym celu po wybraniu pozycji planu z jedną z ww. grup czynności, automatycznie ustawiany jest kierunek przychodu = „Inny przychód”. W ciele takiego ROD zablokowana jest możliwość wyboru adresu leśnego (drewno na tych pozycjach odbierane jest wyłącznie na adres leśnictwa).
11. Dokonywana korekta pozycji planu na pozycjach cięć planowych aktualizuje pola oddz., pododdz, wydzielenie wg adresu istniejącego na nowej pozycji planu, dla cięć przygodnych (PTW, PTP, PR) zmiana pozycji na inną nie zmienia adresu leśnego na pozycjach ROD.
12. Metodę statystyczną można stosować tylko dla sortymentów S10 (kopalniak) lub S11 (słupy)
13. W polu współczynnik zwiększający możliwe jest wpisanie wartości od 0,70 do 1,40.
14. Podczas sporządzania ROD/SM na pozycje planowe, w momencie wprowadzania pozycji planu do główki dokumentu, program informuje o istniejących obiektach chronionych (w przypadku cięć przygodnych powyższa kontrola następuje w momencie wyboru adresu leśnego w pozycjach ROD). Jeśli wydzielenie jest w strefie, wówczas zostaje wyświetlona ostrzeżenie „Wydzielenie znajduje się w strefie.....”. Jeżeli dane wydzielenie leży w więcej niż jednej strefie, to wyświetlana jest jedynie informacja, że wydzielenie znajduje się w strefie ochronnej. Z formatki z ostrzeżeniem można wycofać się klawiszem anuluj (program nie zapisuje danych) lub można zaakceptować klawiszem „Zapisz”.

3.1.1.1.1. Metoda posztuczna

Dod. szt/st		M = 1,75	
Adres			
228-j-00			
Nr	Gatunek	Sortyment	
7510/0	GB	WCO	
Długość		Średnica	
0,00		0	
Rodz. śr.	Uszkodze..	Korowane	
bk	brak	Nie	
Artykuł			
Brak artykułów dla podanych parametrów			
Uwagi			
<input type="text"/>			
Zapisz			

Należy wskazać:

- Adres leśny - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Istnieje możliwość zmiany numeru sztuki. System automatycznie podpowiada kolejny numer względem ostatniego dodanego w ROD.
- Gatunek - poprzez wybór z wyświetlonej listy.
- Sortyment - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Wymiary: długość, średnicę – wprowadzić z klawiatury i zatwierdzić zielonym przyciskiem
- Rodzaj pomiaru średnicy - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Typ uszkodzeń - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Czy drewno jest korowane - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Artykuł – jeśli istnieją założone w bazie
- Uwagi – poprzez wprowadzenie tekstu. Pole nie jest wymagane.

Aby wyczyścić wprowadzone w formularzu dane należy przez kilka sekund przytrzymać palec na wybranym polu formularza. Po kliknięciu przycisku Zapisz sztuka zostaje wprowadzona na listę sztuk. Formularz dodawania sztuk czyści się, domyślny numer sztuki zwiększa się. Formularz jest przygotowany do wprowadzenia kolejnej sztuki.

Podczas wprowadzania wymiarów dla drewna wielkowymiarowego program kontroluje następujące parametry:

Dla drewna iglastego wprowadzono następujące średnice minimalne

- dg/bk: iglaste - WA0-22; WB0, WCO, WD-14,
- dg/bk liściaste - WA0-30; WB0-20 (DB, BK-25); WCO, WD - 18 (DB, BK -20)

Dla drewna W0 liściastego wprowadzono ograniczenia długości od 2,50 do 14,00 (przy wyłączonych KJW od 2,50 – 99,90).

Dla drewna W0 iglastego wprowadzono ograniczenia długości

- przy wyłączonych KJW 2,70-14,00 powyżej 14,00 komunikat o przekroczeniu długości (możliwość zapisania powyżej 14,00 za zgodą stron),
- przy wyłączonych KJW 2,70-99,90

Dla drewna WDP liściatego wprowadzono ograniczenia długości:

- przy włączonych KJW 2,50-14,00 powyżej 14,00 komunikat o przekroczeniu długości z możliwością zapisania danych powyżej 14,00 mb,
- przy wyłączonych KJW 2,50-99,90.

W przypadku drewna WA1 oraz WB1 program kontroluje:

WA1							
Gatunki dostępne	So MD	Db dąb	Js jesion	Bk buk	Brz brzoza Ol olcha JW - jawor	KJW włączone	KJW wyłączone
Min. średnica bk, dg przy włączonych kontrolach KJW (cm) >=	35	32 40	28 35	32 40	25 35	w przypadku przekroczeniu wartości granicznych komunikat o niewłaściwych parametrach sztuki i wymuszenie korekty	Brak kontroli wymiarów
Długość - (dla tego pola odstopniowanie co 0,1 m czyli po wpisaniu 18,00 następuje potrącenie 1% - czyli 17,82 przy zapisie zaokrąglenie w dół 17,80)	>= 2,4 m <=14,00						
WB1							
Gatunki dostępne	sosna (so), świerk (św)	buk (bk)	brzoza (brz), olsza (ol)	osika (os)	KJW włączone	KJW włączone	
Min. średnica bk, dg przy włączonych kontrolach KJW >= (jest to równocześnie najniższa wartość w połowie długości - ta którą wprowadzamy) w przypadku wartości w korze wartości będą wyższe - tabela w załączeniu	20	20 24	Brak KJW 14 14 18 (za stron)	Brak KJW 14 15 16	w przypadku przekroczeniu wartości granicznych komunikat o niewłaściwych parametrach sztuki i wymuszenie korekty	Brak kontroli wymiarów	
Długość - (dla tego pola odstopniowanie co 0,1m czyli po wpisaniu 18,00 następuje potrącenie 1% - czyli 17,82 przy zapisie zaokrąglenie w dół 17,80)	>= 2,60 m <=14,00						
Dla iglastego i liściatego - w przypadku przekroczenia w w polu długość wartości > 30 m pojawia się stosowne ostrzeżenie z możliwością zatwierdzenia zapisu, - w przypadku podania wartości >= 100 w polu średnica stosowny komunikat ostrzegawczy z możliwością zatwierdzenia zapisu, - dodatkowo w ustawieniach domyślnych funkcjonuje opcja - potrącenia na długość 1% - pole aktywne przy wyłączonych KJW - możliwość zmiany TAK/NIE (przy włączonych KJW domyślnie TAK)							

Przy wprowadzaniu wysokości dla drewna stosowego należy zwrócić uwagę na ustawienia domyślne dla ROD. Funkcjonuje tam ustawienie „Nadmiar wysokości dla stosów – TAK/NIE” (domyślnie NIE). Ustawienie tej opcji na TAK, skutkuje automatycznym potrąceniem 5% dla wprowadzanych wysokości dla stosów nieregularnych i regularnych dla sortymentów S2*, S4 oraz 10% dla drewna S3a, M*. Potrącenie następuje przy wyjściu z pola wysokość (jeśli wysokość nie była modyfikowana, to wartość wysokości pozostaje bez zmian). Zaokrąglenie wysokości po potrąceniu następuje zgodnie z zasadami arytmetyki.

3.1.1.1.2. Metoda statyczna

Sztuki mierzone posztucznie należy wprowadzić na listę sztuk tak samo jak zostało to opisane powyżej w metodzie posztucznej. Każdą kolejną sztukę dodawaną posztucznie w metodzie statystycznej zapisuje się poprzez kliknięcie przycisku Zapisz.

Dodawanie sztuk stat. M = 0,00		
Adres		
Numer	Gatunek	Sortyment
7510/0		S10
Długość	Średnica	
0,00	0	
Rodz. śr.	Uszkodze..	Korowane
bk	brak	Nie
Artykuł		
Brak artykułów dla podanych parametrów		
Uwagi		
Zapisz		Stat

Ilość sztuk dodaną statystycznie definiuje się po kliknięciu przycisku Stat. Formatka wprowadzania sztuk zmienia się. W polu „nr do:” należy podać do którego numeru maja zostać wyliczone sztuki statystycznie.

Dodawanie sztuk stat. M = 0,00		
Adres		
Numer	Gatunek	Sortyment
7511/0	SO	S10
Nr do:		
0/0		
Rodz. śr.	Uszkodze..	Korowane
bk	brak	Nie
Artykuł		
Brak artykułów dla podanych parametrów		
Uwagi		
Zapisz		Poszt

3.1.1.1.3. Metoda kłody grupowo

Aby odebrać kłody w grupach należy uzupełnić informacje ogóle:

- Adres leśny
- Numer sztuki (domyślnie wprowadzony jest pierwszy dostępny numer)
- Gatunek
- Długość kłód
- Uszkodzenia
- Czy korowane

Dodawanie kłody grupowo

Adres

Numer **7510/0** Gatunek

Długość **0,00** Uszkodze.. **brak** Korowane **Nie**

Uwagi

Zapisz

Aby wyczyścić wprowadzone w formularzu dane należy przez kilka sekund przytrzymać palec na wybranym polu formularza.

Po zatwierdzeniu przyciskiem zapisz informacji ogólnych pojawi się ekran z licznikami sztuk. Aby wybrać klasę jakościowo wymiarową należy wskazać odpowiednią zakładkę u góry ekranu. Po wybraniu zakładki z odpowiednim KJW należy zielonym przyciskiem „+” oraz czerwonym „-” ustawić liczbę sztuk kłód w danej średnicy. Jednorazowe przyciśnięcie +/- powoduje przeskok licznika sztuk umieszczonego pomiędzy przyciskami o jeden.

Dodawanie kłody grupowo

WA	WB	WC	WD	WBC
SO 2,50	7511/0	M:0,28	I:5	
Średnica	Ilość	Masa		
14	-	1	+	0,04
15	-	1	+	0,05
16	-	1	+	0,06
17	-	1	+	0,06
18	-	1	+	0,07
19	-	0	+	0
20	-	0	+	0

Zapisz **Ukryj**

Przycisk Ukryj usuwa z widoku listy wszystkie średnice, których liczba jest równa zero. Aby ponownie przywrócić widok wszystkich średnic należy użyć przycisku Pokaż.

Dodawanie klody grupowo				
WA	WB	WC	WD	WBC
SO 2,50 7511/0		M:0,28	I:5	
Srednica	Ilosc	Masa		
14	-	1	+	0,04
15	-	1	+	0,05
16	-	1	+	0,06
17	-	1	+	0,06
18	-	1	+	0,07

Aby wprowadzić wybrane sztuki na ROD należy kliknąć przycisk zapisz.

3.1.1.1.4. Metoda Stos nieregularny

Metoda „Stos nieregularny” umożliwi rejestrację przychodu sortymentów: WBCKS, WCKS, WDKS, WBCKW oraz dotychczas istniejącego drewna stosowego. (sortymenty S2a, S2ap S2b, S3a, S4, M1, M2, Z*).

Aby odebrać stos nieregularny należy podać:

- Adres leśny - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Istnieje możliwość zmiany numeru sztuki. System automatycznie podpowiada kolejny numer względem ostatniego dodanego w ROD.
- Gatunek - poprzez wybór z wyświetlonej listy.
- Sortyment - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Szerokość – dwie wartości, dla dwóch stron stosu. Należy wprowadzić z klawiatury i zatwierdzić zielonym przyciskiem
- Rodzaj pomiaru średnicy - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Typ uszkodzeń - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Czy drewno jest korowane - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Artykuł – jeśli istnieją założone w bazie
- Uwagi – poprzez wprowadzenie tekstu. Pole nie jest wymagane.

Dodawanie stosy nier.			M = 0,00
Adres			
Numer	Gatunek	Sortyment	
7510/0	GB	S2A	
Długość	Szer 1	Szer 2	
0,00	0,00	0,00	
Kl. wym.	Uszkodze..	Korowane	
1K	brak	Nie	
Artykuł			
Brak artykułów dla podanych parametrów			
Uwagi			
Wysokość 1		Wysokość 2	
Zapisz		Wysokości	

Następnie należy kliknąć przycisk wysokości i za pomocą klawiatury numerycznej wprowadzić kolejne wartości mierzonych wysokości stosu. Program utworzy minimalną potrzebną ilość wierszy do wprowadzenia wysokości. Ilość ta jest zależna od szerokości stosu.

Wysokość 1		Wysokość 2	

1	2	3	←
4	5	6	↕
7	8	9	
0			

Zapisz	Dodaj	Usuń
--------	-------	------

Aby dodać dodatkowy wiersz do wprowadzenia wysokości należy kliknąć przycisk dodaj. Przycisk usuń czyści aktywną wysokość. Przycisk zapisz zatwierdza wprowadzone wysokości i przenosi widok do głównego ekranu dodawania stosu. Kliknięcie przycisku Zapisz powoduje wprowadzenie stosu nieregularnego na listę sztuk/stosów ROD.

Dodawanie wymiarów stosu nieregularnego charakteryzuje się zróżnicowaną ilością danych, jakie musi wprowadzić użytkownik w zależności od odbieranego sortymentu. Wspólna jest długość drewna w stosie, natomiast ilość wprowadzonych wysokości zależy od sortymentu. W zależności czy szerokość stosu jest mierzona wzdłuż dolnej krawędzi od strony odziomka czy górnego końca mamy do czynienia z, odpowiednio, „szerokością 1” lub „szerokością 2”. Analogicznie w zależności od strony dokonywania pomiaru mamy do czynienia z „wysokościami 1” lub „wysokościami 2”.

Dla stosów o dowolnej szerokości 1 i szerokości 2 - należy wprowadzić nie mniej niż 4 pomiary dla drewna kładowanego i minimum 3 pomiary dla drewna średniowymiarowego Program automatycznie podpowiada i kontroluje ilość dokonanych pomiarów wysokości.

Istnieje możliwość pomiaru stosu nieregularnego z jednej strony na dokumentach przychodowych ROD oraz SM. Możliwość pomiaru z jednej strony stosu dotyczy sortymentów WCKS, WCKS, WDKS, S2A, S2B, S4. Pozostałe sortymenty, tj. S3A, M1, M2 mierzone muszą być z dwóch stron stosu.

Jeżeli stosy mają być mierzone jednostronnie, to należy wprowadzić jedynie „Szerokość 1” (a w polu „Szerokość 2” pozostawić wartość 0,00). Następnie wprowadzamy kolejne wysokości stosu („Wysokość 1”). Po zatwierdzeniu wprowadzonych pomiarów, program wylicza średnią pól powierzchni przedniego i tylnego czoła stosu, a wprowadzone przez użytkownika wysokości i szerokości nie są zapamiętywane (dodatkowo następuje tzw. normalizacja wysokości stosu, gdyż jest on sprowadzany do równej wysokości 100 cm). Jednocześnie obliczana jest masa kłód w stosach w m³.

W trakcie dodawania wysokości program kontroluje również minimalną wysokość stosu W*K*, która musi wynosić co najmniej 28cm (wysokość dwóch wałków). W przypadku pozostałych sortymentów program nie kontroluje minimalnej wysokości stosu (normy ich nie przewidują).

Zgodnie z Zarządzeniem 51/2019 w ramach metody stosów nieregularnych dopuszczony został również pomiar jednostronny.

Jeżeli stosy mają być mierzone jednostronnie, to należy wprowadzić jedynie „Szerokość 1” (a w polu „Szerokość 2” pozostawić wartość 0,00). Następnie wprowadzamy kolejne wysokości stosu („Wysokość 1”). Po zatwierdzeniu wprowadzonych pomiarów, program przelicza masę.

3.1.1.2. Wprowadzanie stosów dla kłód łączonych (artykuł X)

Podczas dodawania kłód w stosach WCKS lub WDKS, wybór klasy wymiarowej „1K” umożliwia wskazanie artykułu np.: „SO WCKS X300” dotyczącego łączonych w jednym stosie dwóch klas grubości.

Po wskazaniu klasy wymiarowej „1K” program sprawdza, czy w słowniku artykułów zaimportowanych z systemu LAS nie znajdują się dwa lub więcej artykuły dotyczące pierwszej klasy grubości i drewna łączonego (pierwsza i druga klasa grubości razem). Jeżeli zostaną znalezione takie artykuły, to użytkownik będzie musiał dokonać wyboru, który artykuł aktualnie odbiera.

W przypadku wybrania klasy wymiarowej „2K”, w słowniku artykułów wyszukiwanie są wyłącznie artykuły dla drugiej klasy wymiarowej kłód w stosach.

Umożliwiono wprowadzanie na ROD i SM (część przychodowa) w metodzie stos nieregularny drewna WCKS, WDKS iglastego w klasie wymiarowej 1K o długościach od 2,4 do 6,0 mb (przy wyłączonych kontrolach KJW) oraz od 2,7 do 6,0 mb (przy włączonych kontrolach KJW) z odstopniowaniem co 10 cm w ramach artykułu X.

Jednocześnie program wyświetla ostrzeżenie np. „Długość drewna możliwa po uzgodnieniu z Odbiorcą”, jeżeli użytkownik wprowadzi długość powyżej 5,0 mb.

Program przeliczając masę wg wprowadzonych wysokości stosuje następujące współczynniki zamienne z mp na m³:

Tabela 1. Współczynniki zamienne dla drewna kłodowanego mierzonego w stosach

Rodzaj drewna	Długość (m)	Współczynniki zamienne m(p) w korze na m ³ bez kory dla klas grubości
Sosna, modrzew, daglezja	2,4–2,6	0,62
	2,7–5,0*	0,61
Świerk, jodła	2,4–2,6	0,67
	2,7–5,0*	0,66

*Współczynniki stosuje się dla drewna wyrabianego od 5 do 6 m za zgodą stron.

3.1.1.3. Kłody liściaste

Umożliwiono wprowadzanie drewna na ROD i SM (część przychodowa) w metodzie stos nieregularny (również pomiar fotometryczny) dla klasy wymiarowej „1K” drewna WCKS, WDKS dla gatunków (kod_komercyjny) BK, OL, BRZ, DB, DBC, DB.C, TP, OS.

Umożliwiono wprowadzanie długości drewna przy wyłączonych kontrolach KJW od 1,6 do 3,0 z odstopniowaniem co 10 cm. Przy włączonych kontrolach długości od 2,0 do 3,0 m z odstopniowaniem co 10 cm. Jednocześnie program wyświetla ostrzeżenie Długość drewna możliwa po uzgodnieniu z Odbiorcą”, jeżeli użytkownik wprowadzi długość poniżej 2,0 mb.

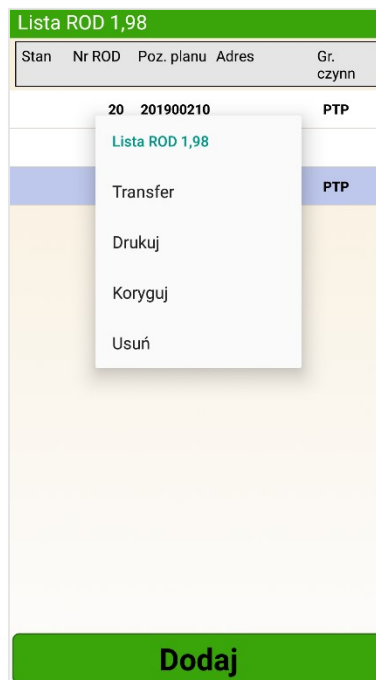
Dla tak wprowadzonego drewna stosuje się następujące przeliczniki z mp na m³:

Tablica – Drewno wielkowymiarowe kłodowane liściaste. Współczynniki zamienne

Rodzaj drewna	Długość (m)	m ³ p w korze na m ³ bez kory dla klas grubości
Buk	1,6–3,0	0,63
Pozostałe liściaste	1,6–3,0	0,60

3.1.1.4. Przeglądanie listy ROD

Po kliknięciu przycisku Rejestr ROD pojawi się lista wszystkich utworzonych dokumentów ROD. Kilkusekundowe przytrzymanie palca na jednym wierszu powoduje wywołanie menu kontekstowego.

W menu kontekstowym dostępne są akcje do wykonania na dokumencie ROD:

- Drukuj – otwiera okno wydruku dokumentu
- Transfer – Oznaczenie dokumentu do transferu
- Koryguj – umożliwia edycję okładki dokumentu
- Usuń – usuwa wskazany dokument

Dokument, który został wydrukowany oznaczony jest znacznikiem: **D(2)**, gdzie cyfra to liczba wykonanych wydruków.

Dokument przeznaczony do transferu oznaczony jest znacznikiem: **T**

Kontrole logiczne w trakcie dodawania pozycji na ROD

W trakcie dodawania pozycji na ROD program kontroluje poprawność wprowadzanych danych.

1. Przyjęto zasadę, że dla formularzy w ciele ROD, program po zapisaniu danych nie zamyka tych formularzy i podpowiada ostatnio wprowadzone wartości (adres leśny, gatunek, sortyment, wykonawca, kod uszkodzenia, rodzaj średnicy, korowane).
2. Program blokuje możliwość wprowadzania pozycji na kierunkach przychodu 3-Skup, 5-przychód z innych RDLP oraz 8-inny przychód na więcej niż jeden adres leśny.
3. W przypadku korekty adresu na dowolnej pozycji na ROD, program podmienia adresy na wszystkich pozycjach na ROD. Po zatwierdzeniu formatki pojawi się pytanie "Czy zmienić O/P/W dla wszystkich pozycji ROD?" Jeśli wybrana zostanie odpowiedź „Anuluj” (ESC), to program zamieni adres tylko na wybranej pozycji (sztuce/stosie) na ROD, a jeśli potwierdzi (Enter) to zostaną zmienione adresy na wszystkich pozycjach na danym ROD.
4. W programie funkcjonuje blokada wprowadzania drewna sekcyjnego, jeżeli wcześniej wprowadzono na ROD ten sam numer z sekcją „0". Kontrola uniemożliwi również dodanie sekcji „0", jeżeli wcześniej dodano Drewno z sekcją np. „1". W takich sytuacjach pojawia się komunikat „ Nie można odbierać jednocześnie drewna z sekcja i bez sekcji”.

5. Wprowadzono także kontrolę w przypadku, gdy użytkownik wprowadził numer sekcyjny tylko z jedną sekcją (np. 1234/1, a następnie 1235/0). W takiej sytuacji program umożliwi poprawienie numeru 1234/1 na 1234/0 lub wprowadzenie przynajmniej drugiej sekcji z wykorzystanego numeru (1234/2)
6. Zmiana gatunku dla jednej sekcji wywołuje zmianę gatunku we wszystkich sekcjach danego numeru drewna. Komunikat „Niedozwolony gatunek dla sortymentu w sekcjach” oznacza, iż w którejś sekcji wybrany został sortyment W*KP (wymagający gatunku iglastego) a użytkownik próbuje zmienić gatunek na liściasty.
7. **Uwaga: dla ROD-u statystycznego pole artykuł definiujemy tylko dla pierwszej odbieranej sztuki (następne sztuki nie mogą być innym artykułem). W związku z tym należy prawidłowo wypełnić to pole na początku odbiórki metodą statystyczną.**
8. Nie ma możliwości wyboru sortymentów KO oraz KP na ROD
9. **Program kontroluje zakresy wartości wprowadzanych w polach z wymiarami drewna:**

SORTYMENT	DŁUGOŚĆ	SZEROKOŚĆ	WYSOKOŚĆ/ŚREDNICA	RODZAJ ŚREDNICY	UWAGI
M1	Od 1,50 m	-	-		masa w mp
M2	-	-	-		masa w mp
S10	Od 2,50 m Od 3,00 do 14,00 Przy wyłączonych KJW inne długości		od 9 do 16 cm (bk) od 10 do 18 cm (wk)	bk lub wk	masa w m ³ , dla długości powyżej 30 m program wyświetla ostrzeżenie odstopniowanie 0,50
S11	-		-	bk lub wk	masa w m ³
S2a/S2ap	-1,00 – 3,00 Przy wyłączonych KJW inne długości	-	-		masa w mp odstopniowanie 0,10 m (w okresie przejściowym po wdrożeniu nowych warunków technicznych odstopniowanie wynosi 0,05 m)
S2b	1,00 – 2,50 iglaste 1,00-2,40 liściaste Przy wyłączonych KJW inne długości	-	-		masa w mp odstopniowanie 0,10 m (w okresie przejściowym po wdrożeniu nowych warunków technicznych odstopniowanie wynosi 0,05 m)
S3a	Od 2,50 m	-	-		masa w mp
S3b ³			od 7 do 14 cm (wk)	dz	masa w m ³

³ Dla sortymentu S3b (zerdzie) masa m³ dla 100 sztuk obliczana jest wg następujących kryteriów:

Kod gatunku	Średnica od 7 do 9 cm	Średnica od 10 do 11 cm	Średnica od 12 do 14 cm
SO, MD, DG	1,60 m ³	3,60 m ³	6,00 m ³
ŚW, JD, EG	2,20 m ³	4,40 m ³	6,80 m ³
Gatunki liściaste	1,50 m ³	3,50 m ³	5,70 m ³

SORTYMENT	DŁUGOŚĆ	SZEROKOŚĆ	WYSOKOŚĆ/ŚREDNICA	RODZAJ ŚREDNICY	UWAGI
S4	od 0,50 m do 99,99 ⇄ Od 2,50 m Przy wyłączonych KJW inne długości	-	-		Masa w mp odstopniowanie 0,10 m (w okresie przejściowym po wdrożeniu nowych warunków technicznych odstopniowanie wynosi 0,05 m)
W0	iglaste – od 2,70 m liściaste – od 2,50 m		Śr >?? ⁴ -	bk lub wk lub dg (dla dr. igl. o długości do 8,90 m)	masa w m ³ (dla dg nieliczona), dla długości powyżej 30 m program wyświetla ostrzeżenie długości są zaokrąglane do 0,1 m
W1	Jw.	-	Jw.		Jw.
ZO/ZP	-	-	-		masa w mp

SORTYMENT	DŁUGOŚĆ	SZEROKOŚĆ	WYSOKOŚĆ/ŚREDNICA	RODZAJ ŚREDNICY	UWAGI
WAK*	KJW 2,4070-65,00 Bez KJW 2,40-6,00	-	>=30	Dg	Długość - odstopniowanie co 0,1m bez potrącania na długości; masa w m3
WBK*	KJW 2,4070-65,00 Bez KJW 2,40-6,00	-	>=23	dg	Długość - odstopniowanie co 0,1m bez potrącania na długości; masa w m3
WBCK*	KJW 2,4070-65,00 Bez KJW 2,40-6,00	-	>=14	dg	Długość - odstopniowanie co 0,1m bez potrącania na długości; masa w m3
WCK*	KJW 2,4070-65,00 Bez KJW 2,40-6,00	-	>=14	dg	Długość - odstopniowanie co 0,1m bez potrącania na długości; masa w m3
WDK*	KJW 2,4070-65,00 Bez KJW 2,40-6,00	-	>=14	dg	Długość - odstopniowanie co 0,1m bez potrącania na długości; masa w m3

10. W przypadku przekroczenia wartości 30 metrów w polu *Długość* dla sortymentów S10 oraz W0, program wyświetla stosowny komunikat i po potwierdzeniu poprawności zapisuje dane. Dla średnicy dg przy wprowadzeniu długości drewna W*0 lub W*1 powyżej 8,9 metra, program nie pozwala na dodanie pozycji na ROD.

⁴ Minimalne średnice środkowe bez kory (bez względu na stan kontroli KJW) przyjęto w wielkościach podawanych przez przepisy dla dg: iglaste - WA0-22; WB0, WC0, WD-14, liściaste - WA0-30; WB0-20; WC0, WD - 18 iglaste WB1-20 liściaste: BK/WB1-20; BRZ,OL/WB1-16 (przy wyłączonych KJW - 14); OS/WB1-14 SO/WA1-35 DB,BK/WA1-32 JS/WA1-28 BRZ,OL/WA1-25

11. W przypadku przekroczenia wartości 100 metrów w polu *Szerokość* program wyświetla stosowny komunikat i po potwierdzeniu poprawności zapisuje dane.
12. Dla sortymentów WA0, WA1, WB0, WB1, WC0, WC1, WD w przypadku przekroczenia wartości 100 w polu *Średnica*, podania mniejszej wartości niż 18 w polu *Średnica* dla drewna liściastego program wyświetla stosowny komunikat i po potwierdzeniu poprawności zapisuje dane.
13. Dla sortymentów S2A, S2B, S4, M1, M2, ZO, ZP w przypadku przekroczenia wartości 500 w polu *Wysokość* program wyświetla stosowny komunikat i po potwierdzeniu poprawności zapisuje dane.
14. Przy włączonych kontrolach KJW program wyświetla ostrzeżenie przy wprowadzeniu drewna iglastego W*0 lub W*1 o długości powyżej 14,00m.
15. Przy wprowadzaniu wysokości dla drewna stosowego należy zwrócić uwagę na ustawienia domyślne dla ROD. Funkcjonuje tam ustawienie „Nadmiar wysokości dla stosów – TAK/NIE” (domyślnie NIE). Ustawienie tej opcji na TAK, skutkuje automatycznym potrącaniem 5% dla wprowadzanych wysokości dla stosów nieregularnych i regularnych dla sortymentów S2*, S4 oraz 10% dla drewna S3a, M*. Potrącenie następuje przy wyjściu z pola wysokość (jeśli wysokość nie była modyfikowana, to wartość wysokości pozostaje bez zmian). Zaokrąglenie wysokości po potrąceniu następuje zgodnie z zasadami arytmetyki.
16. W przypadku przekroczenia wartości w polach, które posiadają wartości graniczne, program wyświetla stosowne komunikaty (np. „*Źle podana długość*”) i nie pozwala na przyjęcie danych. Dla drewna S3b po przekroczeniu wartości w polu *Średnica*, program automatycznie koryguje wartości na 7 lub 14 cm. Wymienione kontrole uruchamiane są po bezpośrednio po zatwierdzeniu (klawiszem <Enter>) formatki *Wymiary*.
17. Program automatycznie potrąca długość dla drewna wielkowymiarowego. Po potrąceniu 1% program zaokrągla długość do pełnych dziesiętnych metra (zawsze w dół). Potrącenie na długości następuje po zatwierdzeniu ekranu *Wymiary*. Zaokrąglenie następuje dopiero po zatwierdzeniu ekranu do wprowadzania sztuk/stosów i przyjęciu danych na ROD. W przypadku rezygnacji z kontroli KJW długość nie jest zaokrąglana do pełnych dziesiątek centymetrów.
18. Automatyczne potrącanie 1% na długości odbywa się tylko w trakcie dodawania. Po uruchomieniu funkcji <Koryguj> wymiary pozostają bez zmian. Przykład: długość pomierzona (wpisana w pole *Długość*) – 14,90 m; długość po potrąceniu 1% - 14,75 m; długość po zaokrągleniu – 14,70 m.
19. W trakcie obliczania masy drewna na ROD dla drewna wielkowymiarowego, jeśli w polu rodzaj średnicy ustawiona będzie wartość „WK – w korze”, to program uwzględni potrącenia na korę dla poszczególnych rodzajów drewna i przedziałów średnic (zgodnie z poniższą tabelą).

Rodzaj drewna	Potrącenia na korę przy śr. środkowej w korze (cm)				
	Do 16	17-24	25-34	35-49	50 i powyżej
SO, MD, DG	1	2	2	3	4
SW, JD,	1	1	2	2	3
BK, GB, KL	1	1	1	2	2
JW, JS, LP, OL, OS, TP, WZ Pozostałe liściaste	2	2	3	3	4
DB (bez DBC), AK	3	3	4	5	6

BRZ	2	2	2	3	4
-----	---	---	---	---	---

20. Przeliczanie masy w m³ dla M1 oraz M2. W aktualnej wersji programu, obliczana jest masa w m³ dla drewna M1 oraz M2

SORTYMENT	DŁUGOŚĆ	UWAGI
M1	Od 1,50 m	masa w mp masa w m ³ p x0,40
M2	-	masa w mp masa w m ³ p x0,25

21. Zgodnie z Zarządzeniem 51/2019 zablokowana została możliwość odbiórki drewna S11 (słupy).
22. Przed zapisem sztuki/stosu, program sprawdza, czy w słowniku z artykułami istnieje artykuł o podanych parametrach (gatunek, sortyment, długość, korowane/niekorowane). Jeśli istnieje jeden artykuł, wówczas zostanie on automatycznie wybrany dla danej sztuki/stosu. Możliwe jest wyłączenie kontroli i przymusu wprowadzania kodu artykułu na ROD. W tym celu należy w ustawieniach domyślnych dla ROD ustawić flagę w polu „Kontr. art.” na „NIE”.
23. Podczas dodawania sztuk/stosów na ROD program podpowiada ostatnio użyty artykuł, o ile:
- nie został zmieniony gatunek i sortyment,
  - nie zmieniła się wartość polu korowane,
  - wprowadzona długość drewna mieści się w zakresie od..do.. dla danego artykułu.
24. Po zatwierdzeniu formatki dodawania sztuki/stosu program sprawdza, czy na danym wydzieleniu były już wykonywane inne cięcia przygodne. W przypadku istnienia w Planach pozycji z PTW lub PTP, program pozwala na odbiórkę tylko w ramach cięć PR lub w ramach grupy czynności, która jest w planach
25. Blokada wprowadzania mas zerowych. Wprowadzono blokadę przed wprowadzaniem sztuk/stosów, dla których wyliczona na podstawie podanych wymiarów masa jest równa „0”. Takie sytuacje mogą mieć miejsce np. w trakcie pomyłek przy wprowadzaniu wymiarów. W takich sytuacjach wyświetlany jest specjalny komunikat informujący o błędzie, dane nie zostają przyjęte a program wymusza wprowadzenie prawidłowych wymiarów. Jedyny wyjątek od wyżej opisanej reguły stanowią sztuki odbierane według średnicy górnej (dg) – w takich przypadkach warunek ten nie jest sprawdzany, ponieważ dla takich pozycji masa na ROD nie jest obliczana (określenie masy następuje dopiero w systemie LAS).
26. Przymus wprowadzania kodu uszkodzenia. Podczas zatwierdzania pozycji na ROD przygodnym (grupy czynności PTW, PTP lub PR, a także PRK, PTPK oraz PTWK) program kontroluje czy w polu *Uszkodzenia* wprowadzono kod inny niż „brak”. Jeżeli odbierane jest drewno wielko- i średniowymiarowe, to dla tych grup czynności należy zawsze podać kod uszkodzenia drewna. Dla drewna małowymiarowego (M1, M2) i zrębków (ZO, ZP) warunek ten nie jest sprawdzany. Jeżeli wystąpił błąd to wyświetlany jest stosowny komunikat i program nie pozwala na przyjęcie danych.

27. W trakcie sporządzania ROD dla ciec przygodnych, program Leśnik powinien kontrolować czy wybrana w nagłówku ROD grupa czynności odpowiada wskazówce zawartej w tabeli Obszar, tj.:
- Jeżeli wybrano pozycję planu z grupą czynności PTW, to podczas dodawania pozycji na ROD program powinien wyświetlić ostrzeżenie, jeżeli w tabeli Obszar dla wybranego adresu znajduje się wskazówka inna niż TWN lub TWP. Jeżeli w tabeli Obszar brak jest jakiegokolwiek wskazówki, to program nie powinien wyświetlać ostrzeżenia. Wyświetlony komunikat, powinien informować, że dla danego adresu leśnego zaplanowano inne grupy czynności, które nie są związane z trzebieżami wczesnymi, tj. np. TPP, IA.
  - Jeżeli wybrano pozycję planu z grupą czynności PTP, to podczas dodawania pozycji na ROD program powinien wyświetlić ostrzeżenie, jeżeli w tabeli Obszar dla wybranego adresu znajduje się wskazówka TWN lub TWP lub wskazówki rębne. Jeżeli w tabeli Obszar brak jest jakiegokolwiek wskazówki, to program nie powinien wyświetlać ostrzeżenia. Wyświetlony komunikat, powinien informować, że dla danego adresu leśnego zaplanowano inne grupy czynności, które nie są związane z trzebieżami późnymi, tj. np. TWP.
  - Jeżeli wybrano pozycję planu z grupą czynności PR, to podczas dodawania pozycji na ROD program powinien wyświetlić ostrzeżenie, jeżeli w tabeli Obszar dla wybranego adresu znajduje się wskazówka inna niż kody grypy czynności o numerach od 3111 do 3150). Jeżeli w tabeli Obszar brak jest jakiegokolwiek wskazówki, to program powinien również wyświetlić ostrzeżenie. Wyświetlony komunikat, powinien informować, że dla danego adresu leśnego zaplanowano inne grupy czynności, które nie są związane z cięciami rębnymi, tj. np. TWP, CP-P.
  - w przypadku kiedy na jednym adresie wystąpiła wskazówki TPP, TPN i rębne to po wyborze w główce ROD grupy czynności PR lub PTP program przy dodawaniu adresu powinien wyświetlić ostrzeżenie – na wydzieleniu wskazówka TP. i np.; IB. Ważne dla cięć przygodnych wykonywanych na wydzieleniu gdzie zaplanowano paski zrębowe.
- Kontrola ta następuje po wyborze wydzielenia. Komunikaty pojawiają się podczas dodawania pierwszej sztuki/stosu dla wybranego adresu a przy następnych sztukach dla tego samego adresu komunikat nie powinien się pojawiać, jeżeli natomiast nastąpi zmiana adresu podczas dodawania pozycji na ROD to komunikat pojawia się znowu i znów kontynuując dodawanie sztuk dla tego adresu komunikat jest niewidoczny, jeżeli natomiast nastąpi korekta adresu dla wprowadzonej już sztuki na liście sztuk/stosów na ROD to komunikat kontroli pojawia tak jak jest obecnie przed komunikatem o zmianie adresu O/P/W dla wszystkich pozycji na ROD.
28. Zablockowana jest możliwość odbiórki w jednej partii drewna WBCKG, jeśli wprowadzono wcześniej drewno WBKG lub WCKG. Nie ma też możliwości odbiórki WBKG lub WCKG jeśli wcześniej użyto w danej partii drewna WBCKG. Dopuszczalne sytuacje są zatem takie, że w jednej partii może być:
- a) WAKG i/lub WBKG i/lub WCKG i/lub WDKG
  - b) WAKG i/lub WBCKG i/lub WDKG
29. Dla stosów nieregularnych o dowolnej szerokości 1 i szerokości 2 - należy wprowadzić nie mniej niż 4 pomiary dla drewna kłodowanego i minimum 3 pomiary dla drewna średniowymiarowego Program automatycznie podpowiada i kontroluje ilość dokonanych pomiarów wysokości. W trakcie dodawania wysokości program kontroluje również minimalną wysokość stosu W*K*, która musi wynosić co najmniej 28cm (wysokość dwóch wałków). W przypadku pozostałych sortymentów program nie kontroluje minimalnej wysokości stosu (normy ich nie przewidują).
30. Metoda „Stos nieregularny” umożliwia rejestrację przychodu sortymentów: WBCKS, WCKS, WDKS, WBCKW oraz dotychczas istniejącego drewna stosowego. (sortymenty S2a, S2b, S3a, S4, M1, M2, Z*, K*). Wybranie sortymentu ma wpływ na możliwe do wybrania gatunki drewna. Dla sortymentów W*K* możliwe jest wybranie jedynie gatunków iglastych.

31. W metodzie stos nieregularny nie ma możliwości wprowadzenia sztuki/stosu z numerem sekcji (numer musi kończyć się znakami „/0”).
32. Program umożliwia wprowadzenie następujących wartości dla sortymentów W*K* od 2,4 do 5,0 m - z odstopniowaniem co 0,1 m, dla sortymentów S* oraz M* możliwe jest wprowadzanie długości z dokładnością 5 cm.
33. W związku z funkcjonowaniem odbiórki dwóch klas grubości w drewnie kłodowanym odbieranym w stosach, w formacie dodawanie stosu nieregularnego znajduje się pole „Klasa wymiarowa”, które umożliwia wybór wartości „1K” (śr. górna bez kory od 14 do 22 cm) lub „2K” (śr. górna bez kory od 23 do 32 cm). Domyślną wartością w tym polu jest „1K”. Pole jest aktywne jedynie w przypadku odbiórki sortymentów WCKS, WDKS lub WBCKS (dla sortymentów M* i S* pole jest nieaktywne). W przypadku ustawienia w główce ROD wartości w polu: Pomiar wstępny = TAK”, pole „klasa wymiarowa” jest zablokowane do edycji i przyjmuje dla sortymentu WBCKW domyślną wartość = „2K”.
34. Obliczanie masy drewna W*KS

Program wylicza średnią pól powierzchni przedniego i tylnego czoła stosu, a wprowadzone przez użytkownika wysokości i szerokości nie są zapamiętywane (dodatkowo następuje tzw. normalizacja wysokości stosu, gdyż jest on sprowadzany do równej wysokości 100 cm). Jednocześnie obliczana jest masa kłód w stosach w m³ (przeliczniki z mp są zgodne z warunkami technicznymi).

Wynik wyliczania **masy** m³ drewna kłodowanego w stosach uzależniony jest od długości i gatunku kłody. Wyliczona wstępnie przez program masa w mp jest mnożona przez przelicznik m_{3p}/m₃ wg danych z poniższej tabeli:

Kłody WCKS WDKS, WBCKS Rodzaj drewna	Długość kłód (m)	Współczynniki zamienne m(p) w korze na m ³ bez kory
Sosna Modrzew, Daglezja	2,4 – 2,6	0,62
	2,7 – 6,0	0,61
Świerk, Jodła	2,4 – 2,6	0,67
	2,7 – 6,0	0,66

⁵ Algorytm obliczania masy na podstawie wprowadzonych pomiarów wygląda następująco:

- Na podstawie wprowadzonych przez użytkownika danych dotyczących „Wysokości 1” (w cm) wyliczana jest średnia arytmetyczna „Wysokości 1” $\overline{W1}$ (w metrach)
- Na podstawie wprowadzonych przez użytkownika danych dotyczących „Wysokości 2” (w cm) wyliczana jest średnia arytmetyczna „Wysokości 2” $\overline{W2}$ (w metrach).
- Następnie wyliczane jest pole powierzchni przedniego czoła stosu (iloczyn „ $\overline{W1}$ ” i „Szerokości 1”) (w m²) oraz pole powierzchni tylnego czoła stosu (iloczyn „ $\overline{W2}$ ” i „Szerokości 2”) (w m²).
- W dalszej kolejności wyliczana jest średnia arytmetyczna pól powierzchni przedniego i tylnego czoła stosu (w m²) i zapisywana jest w tabeli rod_ciało w polu szerokość (dane te są przesyłane do systemu LAS).
- W celu wyliczenia **masy** drewna: średnia pól powierzchni (wyrażona w m²) mnożona jest przez długość kłody (długość wyrażona w m). Wynik w m³ jest pomnożony przez przelicznik m_{3p}/m₃, który jest zmienny w zależności od gatunku i długości kłody.
- Ostateczny wynik w m_{3p} prezentowany jest na ROD dla stosów nieregularnych.

35. Podczas dodawania kłód w grupach program automatycznie oblicza masę drewna na podstawie wprowadzonej średnicy i ilości sztuk. Miąższość kłody V oblicza się w metrach sześciennych na podstawie uproszczonego wzoru.

$$V = \frac{\pi}{40000} * (d_l + z * \frac{l}{2})^2 * l$$

gdzie:

l - długość kłody, w metrach;

d_l - średnica górnego końca bez kory, w centymetrach;

z - zbieżność na odcinku kłody od przekroju górnego do środkowego, w cm/m, dla wszystkich średnic i długości kłód wynosi 0,7

3.1.2. Kwit Zrywkowy z ROD

Kwit zrywkowy uzupełnia się analogicznie jak opisany wcześniej ROD. Z uwagi na duże podobieństwo procedury dokładny opis zakładania KZ umieszczono w dziale Kwit zrywkowy z WOD.

Zrywkę drewna przychodowanego kierunkiem „Inny przychód” oraz „Skup” można ewidencjonować jedynie w ramach KZ2_ROD oraz KZ2_magazyn. Jeśli włączona jest opcja automatycznego tworzenia kwitu zrywkowego po zaznaczeniu takiego ROD do transferu, to program automatycznie tworzy dokument w ramach KZ2 z ROD.

Zrywki drewna przychodowanego kierunkiem „Przychód z własnych RDLP” oraz „PBK” nie można w ogóle ewidencjonować w rejestratorze.

Dla kierunku przychodu „PKS” można ewidencjonować zrywkę w ramach wszystkich rodzajów kwitów zrywkowych. Jeśli włączona jest opcja automatycznego tworzenia kwitu zrywkowego po zaznaczeniu takiego ROD do transferu, to program automatycznie tworzy dokument w ramach KZ1 z ROD.

W wyniku działania automatycznego kwitu zrywkowego, tworzonych jest tyle kwitów ile grup sortymentowych/rodzajów drewna występuje na ROD. Podczas automatycznego tworzenia kwitów, pokazywany jest nagłówek pierwszego kwitu zrywkowego, w którym należy uzupełnić pola „Czynność” i „Odległość zrywki” oraz wybrać rodzaj drewna (Iglaste/Liściaste/Mieszane). Pozostałe pola wypełnione są wg ustawień domyślnych dla KZ lub ostatnio użytymi wartościami. Na wynik operacji automatycznego tworzenia kwitów zrywkowych istotny wpływ ma wybrany rodzaj drewna:

- W przypadku wybrania drewna Mieszanego wszystkie sztuki dodane na dokument ROD zostaną podzielone według grup sortymentowych;
- W przypadku wybrania drewna Iglastego lub Liściastego wszystkie sztuki dodane na dokument ROD zostaną podzielone według grupy sortymentowej i rodzaju drewna. Wybór opcji Liściaste nie oznacza, iż na dokument zrywkowy zostaną dodane jedynie sztuki liściaste, analogicznie, wybór opcji Iglaste, nie oznacza, iż na dokument KZ1-R zostaną dodane jedynie sztuki iglaste. Wybranie opcji Iglaste lub Liściaste spowoduje dodanie jednego kryterium podziału sztuk z dokumentu ROD, w wyniku czego może powstać nawet dwukrotnie więcej dokumentów KZ1-R.

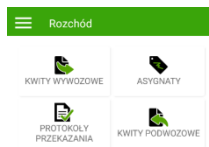
Utworzone kwity zrywkowe są automatycznie zaznaczone do transferu.

3.2. Rozchód drewna

W ramach operacji związanych z rozchodem drewna użytkownik może utworzyć oraz korygować:

- Kwity Wywozowe
- Asygnaty

- Protokoły Przekazania
- Kwity Podwozowe

3.2.1. Kwit Wywozowy

3.2.1.1. Tworzenie Kwitu Wywozowego

Aby utworzyć nowy Kwit Wywozowy należy kliknąć przycisk Dodaj na dole ekranu. Pojawi się formatka do wypełniania główki KW.

Należy w niej wskazać:

- Odbiorcę – poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Umowę – Po wskazaniu odbiorcy poprzez wybór z wyświetlonej listy. Pole może zostać puste
- Pozycję planu – poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Stopień trudności – wprowadzić z klawiatury i zatwierdzić zielonym przyciskiem
- Współczynnik zwiększający – wprowadzić z klawiatury i zatwierdzić zielonym przyciskiem
- Wykonawca – wybrać z listy
- Gr. Sortymentów – wybrać z wyświetlonej listy
- Rodzaj drewna – poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Odległość – wprowadzić z klawiatury i zatwierdzić zielonym przyciskiem
- Typ cięcia – poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Pozostałe dane do wywozu: Numer upoważnienia, Datę upoważnienia, Przewoźnika, Numer pojazdu – wprowadzić za pomocą klawiatury lub wybrać z wyświetlonej listy.

UWAGA

Aby wyczyścić pole Umowa należy przez kilka sekund przytrzymać palec na polu Umowa.

Numer	1023	Data	2019-02-26
Odbiorca			
Umowa			
Pozycja planu	201913611	Adres	
Gr. czynności	WYWÓZ	St. trudności	0
Stop. trud.	0	Wsp. zwiększający	1
Wykonawca			
Czynność			
Gr. sort.	WS1	Rodzaj drewna	Mieszane
Odległość	0	Typ cięcia	
Nr upow.		Data upow.	1980-01-01
Przewoźnik			
Numer pojazdu			
Zapisz			

Domyślnie podpowiadana jest data systemowa, nie ma możliwości edycji daty przez użytkownika. Program zapisuje i przesyła do systemu LAS nie tylko datę sporządzenia dokumentów KW, KP, PP, KZ i KZ z ROD, ale także godzinę i minutę jego wystawienia. Informacje te pojawiają się także na wydrukach tych dokumentów. Dla dokumentów ścisłego zarachowania (KP, KW, AS, PP) data wystawienia (oraz data wydania w przypadku KW/KP) to data pierwszego wydruku (data oryginału).

Po wybraniu umowy, ustawieniu grupy sortymentowej i rodzaju drewna, podczas dodawania pozycji do dokumentu, program odfiltruje listę magazynową drewna i wyświetli tylko drewno spełniające te wskazane kryteria (w szczególności po ustawieniu umowy widoczne jest tylko drewno, które zdefiniowane jest w pozycjach umowy). Podczas korekty główki KW/KP/AS zablokowana jest modyfikacja danych w polu Umowa jeśli istnieją pozycje na dokumencie.

Słownik przewoźników jest przefiltrowany i wyświetla tylko przewoźników przypisanych do wybranego wykonawcy. Słownik przewoźników jest powiązany ze słownikiem Zespoły. Oznacza to, że podczas dodawania pozycji do słownika przewoźników należy wskazać do którego zespołu on należy. Jeden zespół może posiadać wielu przewoźników. Słownik przewoźników nie jest weryfikowany w systemie LAS.

Po wejściu do słownika „Upoważnienia” z poziomu KW/KP dane zostają automatycznie odfiltrowane wg wartości wprowadzonych wcześniej w nagłówku KW/KP tj. odbiorca, wykonawca, umowa. Podczas dodawania nowego rekordu do tabeli „Upoważnienia” z poziomu KW/KP pola odbiorca, wykonawca oraz umowa są automatycznie zasilone wartościami wprowadzonymi w nagłówku KW/KP.

Uwaga: ustawienie konkretnej grupy sortymentowej ogranicza możliwość wyboru na kwit tylko sortymentów związanych z daną grupą (należy zapoznać się z rozwiązaniami przyjętymi w nadleśnictwie)

Po wprowadzeniu danych należy zatwierdzić przyciskiem Zapisz. Wyświetli się pusta lista numerów drewna.

Masa		0,00 m3		Waga		0,00 kg	
Nr	Artykuł	Klasa	Średnica	Ilość			
Masa	Adres						

Metoda **Sztuki/stosy**

Na jeden KW można wprowadzić numery kilkoma metodami.

Aby usunąć wybrany numer z listy należy przytrzymać na nim palec przez kilka sekund, a następnie kliknąć „usuń”.

Program kontroluje, czy KZ zostały zaznaczone do transferu jeśli zawierają drewno znajdujące się jednocześnie na dokumentach rozchodowych przeznaczonych do transferu. Jeśli program wytestuje taka sytuację, to wyświetlany jest odpowiedni komunikat błędu.

3.2.1.2. Funkcjonowanie modułu Umowy na drewno.

Z systemu LAS do rejestratora przesyłany jest słownik umów na drewno z odbiorcami wraz z częścią szczegółową dotyczącą mas i cen wg sortymentów. Słownik może być wykorzystywany przy sporządzaniu KW i AS.

Dane o numerach umów wykorzystywane są podczas wprowadzania nagłówka KW/KP/PP oraz AS (w nagłówku asygnaty pole numer umowy dostępne jest tylko dla rodzaju zlecenia FAK i jednoczesnym wybraniu opcji faktura = TAK).

Słownik numerów umów powiązany jest z słownikiem odbiorców. Po wprowadzeniu Odbiorcy w główce KP/KW/PP/AS i przejściu do słownika Umów wyświetlana jest informacja o numerach umów dostępnych dla danego odbiorcy.

Numer	7507	Data	2019-04-08
Odbiorca	FIRMA1238		
Umowa	K191504114		
Pozycja planu	201917980	Adres	
Gr. czynności	WYWÓZ	St. trudności	0
Stop. trud.	0	Wsp. zwiększający	0
Wykonawca	LAS-TRANS Klaman		
Czynność			
Gr. sort.	Brak	Rodzaj drewna	Mieszane

Odbiorca	Nr umowy	Data	Typ
FIRMA1238	K191504114	2018-11-19	Nadl

Podgląd

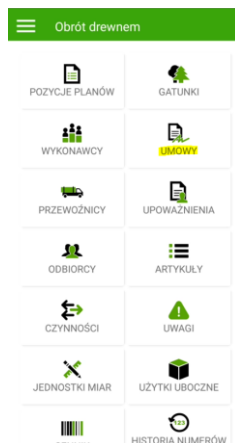
Gat	Sort	Kl	Masa (plan/wyk)	Grupa
SO	WAO	2	9,78/9,78	SO WAO 2
SO	WAO	3	15,60/15,60	SO WAO 3
SO	WBO	1	23,93/23,93	SO WBO 1
SO	WBO	2	84,21/84,21	SO WBO 2
SO	WBO	3	59,95/59,95	SO WBO 3
SO	WCO	1	452,24/452,24	SO WCO 1
SO	WCO	2	398,69/398,69	SO WCO 2
SO	WCO	3	138,11/138,11	SO WCO 3
SO	WD	1	39,05/39,05	SO WD 1
SO	WD	2	54,43/54,43	SO WD 2
SO	WD	3	12,88/12,88	SO WD 3
SO	SZA	240	1744,00/1731,99	SO SZA D

W części nagłówkowej dostępne są następujące informacje: numer umowy nadleśnictwa, numer umowy RDLP, wskaźnik umowy (Nadl/RDLP/DGLP), data umowy. Umowy są ustawione chronologicznie od najstarszej

W części szczegółowej umów (funkcja „Podgląd”) można uzyskać informację o sortymentach i grupach planowych na umowie oraz masie pozostałej do realizacji wg sortymentów i grup planowych. W przypadku umów zrealizowanych oraz takich których termin realizacji minął, nie są one przenoszone do rejestratora.

Pełny słownik umów dostępny jest do przeglądania w Słownikach.

Podczas dodawania pozycji na KP/KW/AS program „odfiltrowuje” listę magazynową drewna i wyświetla sortymenty (gatunek i sortyment) zdefiniowane w umowie. W tym miejscu należy pamiętać, że oprócz „filtr” związane z sortymentami dostępnymi na umowie, przy wyświetlaniu listy magazynowej działa także „filtr” związany z deklarowanym w nagłówku kwitu rodzajem drewna (iglaste/liściaste) i grupą sortymentową. Na przykład, jeśli w polach grupa sortymentowa ustawimy „Brak” i w polu rodzaj drewna „Mieszane”, to podczas dodawania pozycji na kwit widoczne w magazynie drewna będą jedynie sortymenty znajdujące się na wybranej umowie. Jeśli więc w pozycjach umowy nie ma drewna określonego sortymentu i gatunku (klasa wymiarowa nie ma znaczenia), to nie będzie mogło być ono rozchodowane na daną umowę.

Dane o klasie wymiarowej dla poszczególnych sztuk/stosów, które znajdują się na magazynie drewna służyć mogą do filtrowania drewna na kwitach zgodnie z informacjami z pozycji umów. Jeżeli w ustawieniach domyślnych dla KW/KP zaznaczymy opcję „kontrola klasy wymiarowej”, to nie będzie możliwości rozchodowania drewna w długościach, które nie występują na umowie. Jeśli kontrola klasy wymiarowej w ustawieniach domyślnych dla KW/KP jest wyłączona, to przy sporządzaniu kwitów program kontroluje jedynie zgodność gatunku i sortymentu.

The image shows a form titled "Ustawienia domyślne" (Default Settings) for contract types. It includes a table for contract types (ROD) and various settings for a selected contract type (LAS-TRANS Kłaman).

ROD	KZ	KP/KW	AS/SM
LAS-TRANS Kłaman			
Czynność			
Typ cięcia Zrębowe			
Pozycja planu	Adres		
201917980			
Gr. czynności	St. trudności		
WYWÓZ			0
Metoda Od ... do ...			
Gr. sort. Brak			
Kontrola klasy wymiarowej Tak			
Zapisz			

Dane o umowach, sortymentach na umowach, poziome realizacji są każdorazowo aktualizowane po wykonaniu transferu pomiędzy rejestratorem a systemem LAS. W związku z tym, aktualizacji przy każdym transferze podlega również słownik odbiorców w rejestratorze. Do rejestratora wysyłani są tylko odbiorcy posiadający otwarte umowy w systemie LAS, na których pozostało jeszcze drewno do realizacji.

Na wydrukach KW/KP i AS pojawia się informacja o numerze umowy nadleśnictwa oraz numerze umowy RDLP.

Dodatkowo podczas wprowadzania danych na KP/KW/AS program automatycznie oblicza wartość brutto drewna wprowadzonego na kwit (informacja o wartości pojawia się w nagłówku pozycji na kwicie/asygnacie), która obliczana jest wg cen jednostkowych zawartych w pozycjach umowy. Jeśli istnieją dwa identyczne artykuły (gat/sort/kl_wym) w pozycjach umowy, to program nie policzy wartości drewna i wyświetli komunikat: „Różne ceny dla artykułu. Wartość nie może być wyliczona”.

Um	K191504003	Wart	7800,16 zł	
Masa	26,62 m3	Waga	19698,80 kg	
Nr	Artykuł	Klasa	Srednica	Ilość
Masa	Adres			
69021/3	SO/WCKG	1400	14	1
0,07	13-d-00			
69021/3	SO/WCKG	1400	15	11
0,88	13-d-00			
69021/3	SO/WCKG	1400	16	23
2,30	13-d-00			
69021/3	SO/WCKG	1400	17	25
2,75	13-d-00			
69021/3	SO/WCKG	1400	18	28
3,36	13-d-00			
69021/3	SO/WCKG	1400	19	24
3,12	13-d-00			
69021/3	SO/WCKG	1400	20	27
3,78	13-d-00			
69021/3	SO/WCKG	1400	21	12
1,92	13-d-00			

3.2.1.3. Dodawanie sztuk/stosów na KW

Aby wprowadzić numery należy kliknąć przycisk metoda na dole ekranu. Następnie należy wybrać jedną z dostępnych metod wprowadzania numerów na KW:

- Od...do...
- Cały WOD
- Sztuki/Stosy
- Kłody statystycznie
- Stos częściowy
- Kłody grupowo

3.2.1.3.1. Od...do...

Należy podać zakres numerów drewna, które mają zostać dodane do KW i potwierdzić przyciskiem OK.

Um	K191702148	Wart	X,XX zł
Masa	0,00 m3	Waga	0,00 kg
Nr	Artykuł	Klasa	Srednica
Masa	Adres		
Zakresy od ... do ...			
Nr od:	0	Nr do:	0/0
OK			
Metoda			
Od... do...			

Jeżeli na kwit ma być wprowadzona jedna sztuka/stos wystarczy podać tylko *Nr sztuki/stosu (od)*. W przypadku dodawania tą metodą drewna z sortymentów WAKG, WBKG, WBCKG, WCKG, WDKG oraz drewna wielkowymiarowego odebranego sekcyjnie, wskazanie dowolnego numeru partii (dowolnej sekcji) drewna powoduje zerwanie wszystkich numerów w danej partii. Tą metodą możliwy jest również rozchód kłód posztucznych oraz kłód w stosach (całych stosów).

3.2.1.3.2. Cały WOD

Należy wskazać dokumenty WOD, z których numery drewna mają być przeniesione na listę KW. Możliwe jest zaznaczenie kilku numerów WOD. Zaznaczony numer zostanie podświetlony na fioletowo. Możliwe jest filtrowanie listy numerów WOD filtrem magazynu drewna, który został opisany w dziale Magazyn Drewna. Po zaznaczeniu wybranych dokumentów WOD należy kliknąć przycisk Dodaj, aby przenieść odpowiednie numery drewna na listę KW

Magazyn 278,33 m3	Filtr	278,33 m3
Zaznaczone: 0	Ilość: 0 szt.	
WOD	Masa	Adres
W1811946/37	3,33	233-c-00
W1811946/41	1,95	233-c-00
W1811955/3	9,85	249-d-00
W1811979/11	0,31	445-g-00
W1811979/16	1,40	445-g-00
W1812982/1	33,98	254-j-00
W1812981/2	54,58	254-h-00
W1811972/1	2,56	274-b-00
W1812982/3	5,92	254-j-00
W1812981/3	39,09	254-h-00
Dodaj		Filtruj

Tą metodą możliwy jest rozchód również kłód posztucznych, kłód w grupach oraz kłód w stosach (całych stosów).

3.2.1.3.3. Sztuki/Stosy

Należy wskazać, które numery drewna mają być przeniesione na listę KW. Możliwe jest zaznaczenie kilku numerów. Zaznaczony numer zostanie podświetlony na fioletowo. Możliwe jest filtrowanie listy numerów filtrem magazynu drewna, który został opisany w dziale Magazyn Drewna. Po zaznaczeniu wybranych dokumentów WOD należy kliknąć przycisk Dodaj, aby przenieść odpowiednie numery drewna na listę KW.

Magazyn 278,33 m3		Filtr 278,33 m3			
Zaznaczone: 0		Ilość: 0 szt.			
Stan	Nr sztuki	Get/Sort/Kl. w.	Adres	Ilość	Masa
Z(1)	6180/0	OL/WC0/3	233-c-00	0	1,11
Z(1)	6206/0	OL/WC0/3	233-c-00	0	1,33
Z(1)	6216/0	OL/WC0/2	233-c-00	0	0,89
Z(1)	6319/0	OL/WC0/3	233-c-00	0	1,21
Z(1)	6320/0	OL/WC0/3	233-c-00	0	0,74
Z(1)	6478/0	OL/S2B/125G	249-d-00	0	9,85
Z(1)	6781/0	SO/WD/2	445-g-00	0	0,31
Z(1)	6860/0	SO/S2B/125G	254-j-00	0	16,54
Z(1)	6873/0	SO/S2B/125G	254-j-00	0	17,44
Z(1)	6847/0	SO/WC0/3	445-g-00	0	0,68
Z(1)	6848/0	SO/WC0/1	445-g-00	0	0,38

Dodaj
Filtruj

Zaznaczenie dowolnego numeru z partii drewna kładowanego w grupach, powoduje zerwanie wszystkich numerów w danej partii. Tą metodą możliwy jest również rozchód kłód posztucznych oraz kłód w stosach (całych stosów). W przypadku dodania do KW kłód W*KG metodą sztuki/ stosy, zakresy „od... do...” istnieje możliwość korygowania poszczególnych średnic wprowadzonych na KW. Korekta pozwala zmienić ilość średnic wprowadzoną na KW w ramach przyjętego wcześniej całego numeru. Metoda taka pozwala na szybkie wydawanie drewna w przypadku układania stosów kłód w stosach gdzie masy zbliżone są do transportowych. Dodajemy cały numer na KW, a następnie korygujemy tylko te średnice, z których sztuki pozostały na gruncie.

Um	XXXXX	Wart	X,XX zł	
Masa	1,76 m3	Waga	1302,40 kg	
Nr	Artykuł	Klasa	Średnica	Ilość
69021/3	SO/WCKG	2400	25	2
0,44		13-d-00		
69021/4	SO/WCKG	2400	25	6
1,32		13-d-00		

Koryguj
Usuń

Dodawanie kłody grupowo

WA	WB	WC	WD	WBC
SO 4,00 69021/0		M:	1:6/8	
			1,32/1,76	
Średnica	Ilość	Masa		
25	-	4/6	+	0,88/1,32

Zapisz
Pokaż

3.2.1.3.4. Kłody statystycznie

W celu ułatwienia rozchodu kłód w grupach (W*KG) wprowadzone zostały dwie nowe metody rozchodu: kłody grupowo oraz kłody statystycznie.

Metoda „Kłody statystycznie” możliwa do zastosowania w przypadku dostarczana całej partii (numeru) dla jednego odbiorcy na jedną umowę przy uzgodnieniu z odbiorcą. Przy sporządzaniu kwitu wywozowego dla drewna mierzonego w sztukach grupowo możliwy jest częściowy rozchód na podstawie metody statystycznej. Jeśli w stosunku do danej partii drewna użyto metody rozchodu „Kłody statystycznie”, to program zapisuje informację o numerze umowy na którą był wprowadzony rozchód i pozwala na dalszy rozchód tej partii drewna już tylko na tą umowę (przy wyborze partii do rozchodu statystycznego na inną umowę pojawia się komunikat błędu –„Partia rozchodowana statystycznie w ramach umowy nr ....., przez podleśnictwo ... w dniu .....”). Informacje o tych blokadach (zarezerwowaniu rozchodu do konkretnej umowy) są wymieniane z systemem LAS. Po stronie systemu LAS następuje scalenie informacji ze wszystkich rejestratorów pracujących w danym leśnictwie i zaktualizowanie zapisów w tej tabeli o drewno pozostające na stanie. Metoda do stosowania po wcześniejszym uzgodnieniu z odbiorcą

Wprowadzanie danych polega na wyborze z magazynu drewna dowolnej pozycji z danej partii drewna. Po zatwierdzeniu program sumuje masę i ilość sztuk w danej partii i wyświetla te dane w formacie „Dodawanie drewno kładowane statystycznie”.

Stan	Nr sztuki	Gat/Sort/Kl w	Adres	Ilość	Masa
Dodawanie drewno kłód. stat.					
Nr WOD					
Nr szt/stosu					
Ilość sztuk					
0					
Masa					
0					
Waga					
0					
Zapisz					
7508/2 50/WCKG/1400 236-a-00 2 0,30					
Dodaj Filtruj					

Po wybraniu numeru należy skorygować liczbę sztuk lub masę do pożądanej ilości. Domyślnie pola uzupełnione są maksymalną ilością dostępną pod danym numerem drewna.

Stan	Nr sztuki	Gat/Sort/Kl w	Adres	Ilość	Masa
Dodawanie drewno kłód. stat.					
Nr WOD					
W1900213/2					
Nr szt/stosu					
7508/2					
Ilość sztuk					
30					
Masa					
7,20					
Waga					
5261,40					
Zapisz					
7508/2 50/WCKG/1400 236-a-00 2 0,30					
Dodaj Filtruj					

Wybór pola do edycji zależy jest od tego, czy chcemy zadeklarować ile sztuk ma zostać rozchodowanych, czy jaka masa drewna ma trafić na kwit. Po wprowadzeniu żądanej ilości sztuk do rozchodu program przelicza jaka masa ulegnie rozchodowi (i odwrotnie, jeśli zadeklarujemy masę do rozchodu to program obliczy ile sztuk zostanie rozchodowanych). Program na bieżąco przelicza również informację o wadze drewna (pole to nie jest dostępne do edycji).

Uwaga: po przeliczeniu rozchód z deklaracją masy bardzo często wyliczona masa nie będzie zgodna z deklarowaną (różnice dotyczą masy po przecinku). Związane jest to z tym, że po wylosowaniu sztuk do rozchodu, suma mas tych sztuk może być troszkę inna niż ta którą chcieliśmy rozchodować.

Po zatwierdzeniu ekranu program zapisuje w pozycjach kwitu wszystkie wylosowane pozycje. Na wydruku kwitu, na którym użyto metody „rozchód statystycznie”, za numerem dokumentu pojawia się zapis „statystyczny”.

Dla KW metodą statystyczną program blokuje korektę główki KW (nawet przed wydrukiem dokumentu) - korekta jest możliwa po usunięciu wszystkich sztuk z KW.

UWAGA

Jeśli w główce KW nie została wskazana umowa nie ma możliwości rozchodowania

statystycznie kłód. Jeśli umowa nie uwzględnia kłód lista szt/stosów po otwarciu będzie pusta.

3.2.1.3.5. Kłody grupowo

Jest to metoda przeznaczona dla częściowego rozchodowania sortymentów WAKG, WBKG, WBCKG, WCKG, WDKG.

W oknie należy wskazać numer partii, która ma być rozchodowana. Następnie kliknąć przycisk Dodaj. Po zatwierdzeniu przyciskiem zapisz informacji ogólnych pojawi się ekran z licznikami sztuk. Aby wybrać klasę jakościowo wymiarową należy wskazać odpowiednią zakładkę u góry ekranu. Po wybraniu zakładki z odpowiednim KJW należy zielonym przyciskiem „+” oraz czerwonym „-”, ustawić liczbę sztuk kłód do rozchodu w danej średnicy. Jednorazowe przyciśnięcie +/- powoduje przeskok licznika sztuk umieszczonego pomiędzy przyciskami o jeden.

Dodawanie kłody grupowo				
WA	WB	WC	WD	WBC
SO 4,00 7508\0 M:0,91/7,11 I:5/30				
Średnica	Ilość	Masa		
25	-	0/2	+	0/0,44
26	-	0/2	+	0/0,48
27	-	1/3	+	0,25/0,75
28	-	0/1	+	0/0,27
30	-	1/1	+	0,31/0,31
31	-	0/2	+	0/0,66
32	-	0/3	+	0/1,05
Zapisz		Pokaż		

Aby wprowadzić wybrane sztuki na KW należy kliknąć przycisk zapisz.

3.2.1.3.6. Stos częściowy

Po wybraniu numeru z magazynu należy skorygować masę stosu do pożądanej wartości. Następnie kliknąć przycisk zapisz.

Korekta szt/stosu			
Nr szt/stosu		Nr WOD	
68751/0		W1815110/5	
Gatunek	Sortyment	Kl. wym.	
BK	S2A	250	
Kier. przych.			PKS
Masa		Waga	
12,00		11760,00	

3.2.1.3.7. Rozchód nadwyżek

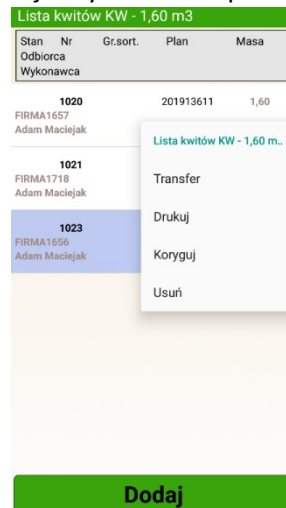
Dla drewna kładowanego mierzono w stosach tj. WCKS, WDKS, WBCKS możliwe jest sporządzenie kwitu wywozowego, podwozowego oraz asygnaty na ilość (miąższość) rozchodowanego drewna wyższą od wielkości na WOD (nadwyżka będąca wynikiem odchylenia przy pomiarze stosu). Możliwość ta jest dostępna po wybraniu metody dodawania „Stos częściowy”. Po wpisaniu większej masy niż znajduje się na magazynie pojawia się ostrzeżenie: „Podana masa jest większa niż na magazynie”, ale program pozwala zatwierdzić ekran.

Informacja o numerze sztuki i numerze WOD, który został rozchodowany z nadwyżką pojawia się na wydruku historii pracy.

Lp	Opis	Nr dok.	Nr szt/stosu	Nazwa WOD	Nadwyżka [m3]
1	KW	1003	4/0	W1306472/8	1,21

3.2.1.4. Przeglądanie listy Kwitów Wywozowych

Po kliknięciu przycisku Kwit Wywozowy pojawi się lista wszystkich utworzonych dokumentów KW. Kilkusekundowe przytrzymanie palca na jednym wierszu powoduje wywołanie menu kontekstowego.

W menu kontekstowym dostępne są akcje do wykonania na dokumencie KW:

- Drukuj – otwiera okno wydruku dokumentu
- Transfer – Oznaczenie dokumentu do transferu
- Koryguj – umożliwi edycję okładki dokumentu
- Usuń – usuwa wskazany dokument

Dokument, który został wydrukowany oznaczony jest znacznikiem: np. **D(2)**, gdzie cyfra to liczba wykonanych wydruków.

Dokument przeznaczony do transferu oznaczony jest znacznikiem: **T**

Zablokowana jest możliwość edycji dokumentów rozchodowych po ich wydrukowaniu.

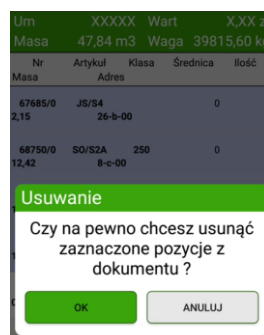
Program Leśnik automatycznie aktualizuje pole wydający (sporządzający) dokument w zależności od tego kto dokonuje wydruku

Data wystawienia (oraz data wydania w przypadku KW/KP/PP) to data pierwszego wydruku (data oryginału). Data wystawienia nie podlega edycji.

W programie funkcjonuje mechanizm, który nie pozwala zaznaczyć do transferu jeżeli dokument (KW, KP, AS, PP) nie był wydrukowany.

Możliwe jest grupowe usuwanie pozycji na kwitach po zaznaczeniu kilku pozycji, które zostały błędnie wprowadzone lub które chcemy usunąć.

Um	XXXXX	Wart	X,XX zł	
Masa	47,84 m3	Waga	39815,60 kg	
Nr	Artykuł	Klasa	Średnica	Ilość
Masa	Adres			
67685/0	JS/S4			0
2,15	26-b-00			0
68750/0	S			0
12,42				0
68751/0	BK/S2A	250		0
17,92	8-c-00			0
68752/0	SO/S2B	250G		0
14,56	8-c-00			0
68805/0	SW/S4			0
0,79	8-c-00			0

3.2.1.5. Waga drewna oraz oświadczenia na wydruku

W związku z przepisami ustawy „Prawo o ruchu drogowym” oraz rozporządzeniem MŚ oraz MG „w sprawie określenia gęstości drewna”, w świetle przepisów ustawy „Prawo przewozowe” oraz rozporządzenia MI „w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia”, pojawia się problem odpowiedzialności leśniczego wydającego drewno za przeładowanie samochodu.

W związku z koniecznością wykazania jak największej staranności i jak najpełniejszego bezpieczeństwa prawnego przedstawicieli Lasów Państwowych podczas wywozu drewna, w aplikacji Leśnik+ wprowadzono funkcje związane z obliczaniem wagi drewna oraz wymaganymi oświadczeniami na wydruku kwitów KW i KP.

W aplikacji Leśnik zaszyta jest tabela gęstości drewna (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki z dnia 2 maja 2012 r. w sprawie określenia gęstości drewna¹) i program automatycznie liczy i wyświetla sumę masy (wagi) drewna podczas dodawania kolejnych pozycji do kwitu.

Um	XXXXX	Wart	X,XX zł	
Masa	47,84 m3	Waga	39815,60 kg	
Nr	Artykuł	Klasa	Średnica	Ilość
Masa	Adres			
67685/0	JS/S4			0
2,15	26-b-00			0
68750/0	SO/S2A	250		0
12,42	8-c-00			0
68751/0	BK/S2A	250		0
17,92	8-c-00			0
68752/0	SO/S2B	250G		0
14,56	8-c-00			0
68805/0	SW/S4			0
0,79	8-c-00			0

Treść oświadczenia o wywozie drewna pochodzi z systemu LAS⁶. W ustawieniach domyślnych dla wydruków dodano pole „Oświadczenie Na KW/KP” od wersji Leśnik + 2.3.5 pole domyślnie ustawione i zablokowane na TAK (bez możliwości zmiany).

⁶ Po stronie systemu LAS (6-cześć parametrów w danych podstawowych Gospodarki Towarowej), do łamania wierszy należy używać wyłącznie klawisza ENTER. Wiersze „złamane” klawiszem ENTER po stronie systemu LAS będą identycznie „złamane” na wydrukach z rejestratora. W tekście można stosować dwa znaczniki, które są odpowiednio interpretowane po stronie wydruków z rejestratora, tj.: „#nr_pojazdu” służy do podstawiania w tym miejscu numeru rejestracyjnego pojazdu, który wpisywany jest główce kw/kp, „#waga_drewna” - ten znacznik zostaje podmieniony na wyliczoną masę (wagę) drewna.

Wydruki	
Historia(drewno zerwane)	Tak
Zrywka(zakresy)	Tak
Wydruk certyfikatów	Tak
Wybór certyfikatów	Wszystkie
Oświadczenia na KP/KW	Tak
Kod kreskowy	Tak

Zapisz

Obliczona masa (waga) całego ładunku drewna jest drukowana na kwicie. Na wydruku kwitu pojawiają się także stosowne oświadczenie leśniczego (nadawcy) oraz przewoźnika:

Wydający dokument oświadcza, że:
 a) został mu okazany dowód rejestracyjny pojazdu nr rejestracyjny QQ12345, WW1235 w taki sposób, że mógł zweryfikować dane zawarte w oświadczeniu przewoźnika,*
 b) odmówiono mu wglądu do dowód rejestracyjny pojazdu,*
 c) waga drewna obliczona została na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki z dnia 2 maja 2012 r. w sprawie określenia gęstości drewna i wynosi:4321,60 kg
 (*niepotrzebne skreślić)

Wydający dokument : Andrzejewski Artur (1)

Podpis :

Przewoźnik oświadcza, że rzeczywista masa całkowita pojazdu, którym jest dokonywany transport nie przekracza dopuszczalnej wielkości lub wielkości określonej w zezwoleniu nr ..... na przejazd pojazdu nienormatywnego, i wynosi ..... kg, co potwierdzają dane zamieszczone w dowodzie rejestracyjnym pojazdu nr rejestracyjny QQ12345, WW123552

Przewoźnik : KOWALSKI

Podpis :

Data i nr upoważ. : IYeeIUY UJD

Nr rejestracyjny pojazdu na oświadczeniu KW i KP wypełnia się automatycznie na podstawie danych zapisanych w główce dokumentu:

Tabela gęstości drewna z rozporządzenia Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki z dnia 2 maja 2012 r. w sprawie określenia gęstości drewna

Lp.	Gatunek drewna	Gęstość drewna [kg/m ³] ⁽⁵⁾
1	Brzoza	810
2	Buk	980
J	Dąglezja	660
4	Dąb	950
5	Grab	960
6	grochodrzew (robinia)	870

7	Jesion	800
8	Jodła	750
9	klon jawor	900
10	klon zwyczajny	900
11	Lipa	670
12	Modrzew	830
13	Olcha	750
14	Osika	710
15	Sosna	740
16	Świerk	720
17	topola	670
18	wiąz	820

W związku z Zarz. 13/2013 DGLP w sprawie określenia gęstości drewna dla gatunków nieobjętych rozporządzeniem MŚ i MG z dnia 18.05.2012 waga dodatkowych rodzajów drewna na kwitach KW/KP obliczana jest wg następujących zasad:

- a. BST – 850 kg/m³
- b. ORZ – 900 kg/m³
- c. WB – 710 kg/m³
- d. PI – 740 kg/m³
- e. PL – 830 kg/m³

3.2.2. Protokół Przekazania

3.2.2.1. Tworzenie Protokołu Przekazania

Protokół Przekazania drewna kupującemu z miejsc składowania (PP)⁷ został wdrożony na podstawie Zarządzenia nr 86 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23.12.2013r. w sprawie zasad ewidencji przychodu i rozchodu drewna w jednostkach organizacyjnych Lasów. Zarządzenie to obowiązuje od 01.01.2014 r.

Sporządzanie protokołu przekazania (PP) polega na uruchomieniu funkcji w menu „Magazyn drewna”, a następnie dodaniu okładki (nagłówek) dokumentu. W nagłówku konieczne jest podanie pozycji planu i odbiorcy. Pole data wypełniane jest automatycznie (nie ma możliwości jego edycji), zaś wypełnienie pola „Umowa” jest fakultatywne (oczywiście w przypadku pozostawienia tego pola pustego, konieczne będzie uzupełnienie danych po stronie systemu LAS).

Aby utworzyć nowy Protokół Przekazania należy kliknąć przycisk Dodaj na dole ekranu. Pojawi się formatka do wypełniania główki PP. Należy w niej wskazać:

⁷ Podstawą sporządzenia Protokołu przekazania drewna jest porozumienie zawarte pomiędzy Sprzedającym a kupującym, które reguluje sposób obrotu surowcem. Protokół przekazania jest sporządzany w rejestratorze, a po podpisaniu przez odbiorcę i transferze do systemu LAS jest podstawą sporządzenia faktury. Termin wywozu przekazywanego surowca ustala się z kupującym i umieszcza na protokole przekazania. Po wystawieniu i podpisaniu protokołu przekazania, odpowiedzialność za drewno w tym ryzyko utraty lub uszkodzenia, odpowiedzialność cywilno-prawna i wydatki z tym związane oraz odpowiedzialność za masy ładowane na pojazdy wywozowe przechodzą na kupującego. Dokumentowanie wywozu drewna z lasu po przekazaniu leży w gestii kupującego, który będzie wystawiał dokumenty przewozowe. Protokół przekazania jest drukiem ścisłego zarachowania.

- Odbiorcę – poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Umowę – Po wskazaniu odbiorcy poprzez wybór z wyświetlonej listy. Pole może zostać puste
- Pozycję planu – poprzez wybór z wyświetlonej listy

Numer	2	Data	2019-02-26
Odbiorca			
Umowa			
Pozycja planu	Adres		
Gr. czynności	St. trudności		
Zapisz			

UWAGA

Aby wyczyścić pole Umowa należy przez kilka sekund przytrzymać palec na polu Umowa.

Po wprowadzeniu danych należy zatwierdzić przyciskiem Zapisz.

Wyświetli się lista numerów drewna (może być pusta).

Lista sztuk/stosów (Nr PP: 2)			
Szt./Stos	Artykuł	Klasa	Średnica
Ilość	Masa m3	Adres	
Metoda			Sztuki/stosy

Na jeden PP można wprowadzić numery kilkoma metodami:

- Sztuki/Stosy
- Od... do...
- Cały WOD

Aby usunąć wybrany numer z listy należy przytrzymać na nim palec przez kilka sekund, a następnie kliknąć „usuń”.

Lista sztuk/stosów (Nr PP: 2)			
Szt./Stos Ilość	Artykuł Masa m3	Klasa Adres	Średnica
6478/0 0	0L/S2B 9,85		0 249-d-00
6860/0 0	50/S2B 16		

Lista sztuk/stosów (Nr P.
Usun

Metoda **Sztuki/stosy**

Na wydruku PP zamiast tekstu oświadczenia o wadze (masie) drewna pojawia się stały tekst: „Z chwilą podpisania niniejszego protokołu na Kupującego przechodzi wszelkie ryzyko (utrata lub uszkodzenie drewna), odpowiedzialność cywilno-prawna za drewno, wydatki z nim związane oraz odpowiedzialność za masy ładowane na pojazdy wywozowe.”

Opis każdej z metod znajduje się w rozdziale Tworzenie Kwitu Wywozowego.

3.2.2.2. Przeglądanie listy Protokołów Przekazania

Po kliknięciu przycisku Protokół Przekazania pojawi się lista wszystkich utworzonych dokumentów PP. Kilkusekundowe przytrzymanie palca na jednym wierszu powoduje wywołanie menu kontekstowego.

Lista kwitów PP - 26,39 m3			
Stan Odbiorca	Kwit	Poz. planu	Masa m3
FIRMA1656	2	201900210	26,39

Lista kwitów PP - 26,39..
 Transfer
 Drukuj
 Koryguj
 Usun

Dodaj

W menu kontekstowym dostępne są akcje do wykonania na dokumencie KW:

- Drukuj – otwiera okno wydruku dokumentu
- Transfer – Oznaczenie dokumentu do transferu
- Koryguj – umożliwia edycję okładki dokumentu
- Usun – usuwa wskazany dokument

Dokument, który został wydrukowany oznaczony jest znacznikiem: **D(2)**, gdzie cyfra to liczba wykonanych wydruków.

Dokument przeznaczony do transferu oznaczony jest znacznikiem: **T**

3.2.3. Asygnata

3.2.3.1. Tworzenie Asygnaty

Aby utworzyć nową Asygnatę na użytki główne (drzewne) należy kliknąć przycisk Dodaj na dole ekranu. Pojawi się formatka do wypełniania główki AS. Należy w niej wskazać:

- Odbiorcę – poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Umowę – Po wskazaniu odbiorcy poprzez wybór z wyświetlonej listy. Pole może zostać puste
- Metodę – poprzez wybór z wyświetlonej listy
  - Zwykła (rozchód użytkowników drzewnych)
  - Użytki uboczne
- Czy będzie faktura – poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Czy wydruk paragonu przy użyciu aplikacji - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Sposób zapłaty - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Rodzaj zlecenia - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- NIP nabywcy
- Rabat/Doliczenie - poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Procent rabatu lub doliczenia - wprowadzić z klawiatury i zatwierdzić zielonym przyciskiem

UWAGA

Aby wyczyścić pole Umowa należy przez kilka sekund przytrzymać palec na polu Umowa.

Numer	7073	Data	2019-06-27
Odbiorca			
Umowa			
Metoda			
Zwykła			
Faktura	Nie	Wydruk paragonu	Nie
Sposób zapłaty	Gotówka	Rodz. zlecenia	Sprzedaż
Rabat/Dol.	Rabat	Procent	0

Zapisz

Jeżeli wartość w polu Faktura w nagłówku asygnaty ustawiona jest na NIE, to program wyświetla tylko klientów drobnych. W przypadku ustawienia flagi Faktura=TAK, program wyświetla zarówno odbiorców jak i klientów drobnych.

Program wymusza wprowadzanie nr NIP na asygnacie jeśli pole Faktura ustawione jest na TAK. Modyfikacja ta ma związek ze zmianami przepisów podatkowych, według których po 01 stycznia 2020 roku istnieje obowiązek umieszczania NIP na paragonie fiskalnym, jeżeli klient będzie żądał późniejszego wystawienia faktury VAT w nadleśnictwie. Numer NIP możliwy jest do wprowadzenia jeżeli wypełnione jest pole Nabywca w główce asygnaty.

Dla asygnaty na pobranie (POB) i deputat (DEP) program nie uwzględnia (na wydruku oraz w przeglądarce pozycji AS) stawek PTU do obliczania wartości brutto, wartości VAT oraz kwoty do zapłaty.

W przypadku potrzeby wydruku paragonu, w nagłówku asygnaty ustawiana jest przez użytkownika specjalna flaga „Wydruk paragonu – TAK/NIE”.

Po wybraniu opcji TAK i uruchomieniu funkcji wydruku asygnaty, na drukarce fiskalnej zostanie wydrukowany paragon i tyle egzemplarzy asygnat ile zostało zdefiniowanych w konfiguracja parametrów drukarki fiskalnej (uwaga ustawienie liczby asygnat na „0” – zero, spowoduje, że na drukarce wydrukuje się tylko paragon fiskalny, a asygnaty będą drukowane na innej drukarce (np. termicznej).

Po określeniu, że na podstawie danych z asygnaty ma być wydrukowany paragon, program przeprowadza następujące kontrole:

- zablokowano możliwość wydruku paragonu do asygnaty, gdy na asygnacie jest artykuł bez zdefiniowanej ceny jednostkowej
- wydruk asygnaty jest możliwy jest tylko po wydrukowaniu paragonu
- po wydruku paragonu ustawiany zostaje odpowiedni status asygnaty, który uniemożliwi jej korektę,
- po wydruku paragonu, anulowanie i zaznaczenie do transferu danego dokumentu, możliwe jest jeśli wydrukowana została również asygnata.

Paragon fiskalny, to wydrukowany dla nabywcy przez kasę w momencie sprzedaży dokument fiskalny z dokonanej sprzedaży. Tak go definiuje §2 pkt 11 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące oraz warunków ich stosowania. Wydruk paragonu z aplikacji Leśnik odpowiada postanowieniom ww. Rozporządzenia i został zatwierdzony do stosowania w PGL LP Zarządzeniem DGLP nr 4 z dnia 07.02.2012 r.. W szczególności zawiera on następujące elementy:

- nagłówek paragonu (konfigurowany ręcznie na drukarce) zawierający dane adresowe Nadleśnictwa oraz punktu sprzedaży oraz numer NIP (konfigurowany ręcznie na drukarce)
- datę i numer kolejny paragonu
- pozycje paragonu zawierające zsumowane dane o nazwach towarów, ilościach i wartościach brutto według artykułów występujących na asygnacie (sposób obliczania ilości i prezentowania ceny jednostkowej i wartości opisany jest w kolejnym akapicie)
- dla drewna ze stawką 23% jest wydrukowany przedrostek Drewn., dla pozostałych artykułów (asygnata na użytki uboczne) w pozycjach pojawia się opis artykułu (z tabeli Użytki), np.:
  - Drewn. BRZ S2A
  - Choinka świerk.
- W pozycjach paragonu za nazwa towaru drukowana jest suma ilości wg artykułów, cena jednostkowa netto (z cennika) oraz suma wartości brutto
- Poniżej drukowane są sumy podatku VAT wg stawek PTU
- W podsumowaniu pojawia się kwota brutto ogółem
- Na zakończenie drukowany jest czas wydruku paragonu oraz pozostałe elementy identyfikacyjne
- W stopce pojawia się napis „Gotówka” i powtórzona jest suma wartości brutto wszystkich pozycji na paragonie.

Algorytm wyliczania wartości i ilości na paragon jest identyczny jak w aplikacji LAS i wygląda następująco:

- Na podstawie sumy wartości brutto artykułów z asygnaty wyliczana jest wartość netto (wartość brutto podzielona przez 1.08 dla VAT 8%, 1.23 dla VAT 23% i 1.05 dla VAT 5%)
- Od wartości brutto odejmowana jest wyliczona wartość netto i wynik (podatek VAT) zostaje zapamiętany
- Wartość netto jest dzielona przez cenę jednostkową artykułu (z cennika) i wyliczana jest ilość (m3).

Dzięki temu zapewniona jest pełna zgodność wartości i kwot podatku na asygnacie i paragonach. Jedyne różnice jakie mogą się pojawić pomiędzy asygnatą a paragonem (podobnie zresztą jak to jest na wydrukach paragonów w nadleśnictwie) dotyczyć będą sum ilości wg artykułów. Nie ma to jednak praktycznego znaczenia dla procesu fiskalizacji.

Program dodatkowo kontroluje, czy KZ zostały zaznaczone do transferu jeśli zawierają Drewno znajdujące się jednocześnie na dokumentach rozchodowych przeznaczonych do transferu. Jeśli program wytestuje taką sytuację, to wyświetlany jest odpowiedni komunikat błędu.

Po wypełnieniu nagłówka można przejść do dodawania pozycji na asygnacie.

Um		XXXXX	Wart		7547,93 zł
Masa		30,53 m3	Waga		22592,20 kg
Sz/St	Artykul	Masa	Cena	Wartość	
Klasa	Kier przych		Adres		
7231/0	SO/S2A	10,60	201,00	2620,64	
250	PKS		70-c-00		
7242/0	SO/S2A	11,27	201,00	2786,28	
250	PKS		70-i-00		
7247/0	SO/S2A	8,66	201,00	2141,01	
250	PKS		70-s-00		

Metoda	Sztuki/stosy
--------	--------------

Aby usunąć wybrany numer z listy należy przytrzymać na nim palec przez kilka sekund, a następnie kliknąć „usuń”.

Aby skorygować masę lub cenę wybranej pozycji należy wybrać opcję koryguj.

Um	XXXXX	Wart	7547,93 zł	
Masa	30,53 m3	Waga	22592,20 kg	
Szt/St	Artykuł	Masa	Cena	Wartość
Klasa	Kier przych		Adres	
7231/0	SO/S2A	10,60	201,00	2620,64
250	PKS			70-e-00
7242/0	SO/S2A	11,27	201,00	2786,28
250	PKS			70-i-00
7247/0	SO/S2A	8,66	201,00	2141,01
250	PKS			70-j-00

Koryguj
 Usuń

Metoda **Sztuki/stosy**

Korekta szt/stosu		
Nr szt/stosu	Nr WOD	
7247/0	W1617399/1	
Gatunek	Sortyment	Kl. wym.
	S2A	250
Kier. przych.	Rabat/Dol.	Procent
PKS	Rabat	0
Masa	Waga	
8,66	6408,40	
Cena (zł/jedn)	Wartość	
201,00	2141,01	

Zapisz

Aby wprowadzić numery należy kliknąć przycisk metoda na dole ekranu. Następnie należy wybrać jedną z dostępnych metod wprowadzania numerów na KW:

- Od...do...
- Sztuki/Stosy
- Stos częściowy
- Kłody grupowo

Opis każdej z metod znajduje się w rozdziale Tworzenie Kwitu Wywozowego.

Jeżeli w słowniku *Cennik* program nie odnajdzie właściwego artykułu to wartość nie jest obliczana i należy ją uzupełnić ręcznie dla każdej pozycji, poprzez użycie funkcji *Koryguj* lub uzupełnić ceny i wartości na wydruku asygnaty.

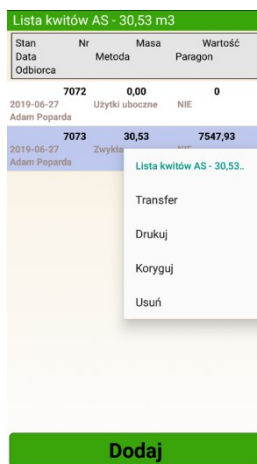
Funkcję *Koryguj* można uruchomić zawsze, jeżeli stwierdzamy, że przyporządkowana cena nie jest właściwa (mogą zdarzyć się przypadki, że drewno sprzedawane jest po innej cenie niż w cenniku).

Zablokowana jest możliwość wydruku asygnaty bez zdefiniowanej ceny na pozycjach.

3.2.3.2. Przeglądanie listy Asygnat

Po kliknięciu przycisku Asygnata pojawi się lista wszystkich utworzonych dokumentów AS. Kilkusekundowe przytrzymanie palca na jednym wierszu powoduje wywołanie menu kontekstowego.

The screenshot shows a mobile application interface for viewing AS (Asygnata) documents. At the top, there is a green header with the text "Lista kwitów AS - 30,53 m3". Below this is a table with columns: Stan, Data, Nr, Metoda, Masa, Paragon, and Wartość. The table contains two rows. The first row is for document 7072, dated 2019-06-27, with a value of 0. The second row is for document 7073, dated 2019-06-27, with a value of 7547,93. A context menu is open over the second row, listing actions: Transfer, Drukuj, Koryguj, and Usuń. At the bottom of the screen is a green button labeled "Dodaj".

Stan	Data	Nr	Metoda	Masa	Paragon	Wartość
Odbiorca		7072		0,00		0
	2019-06-27		Użytki uboczne		NIE	
		Adam Popanda				
		7073		30,53		7547,93
	2019-06-27		Zwykła			
		Adam Popanda				

W menu kontekstowym dostępne są akcje do wykonania na dokumencie KW:

- Drukuj – otwiera okno wydruku dokumentu
- Transfer – Oznaczenie dokumentu do transferu
- Koryguj – umożliwia edycję okładki dokumentu
- Usuń – usuwa wskazany dokument

Dokument, który został wydrukowany oznaczony jest znacznikiem: np. **D(2)**, gdzie cyfra to liczba wykonanych wydruków.

Dokument przeznaczony do transferu oznaczony jest znacznikiem: **T**

3.2.3.3. Asygnata zbiorcza na użytki uboczne

W celu uproszczenia obiegu dokumentów i całego procesu sprzedaży detalicznej użytków ubocznych w ramach asygnaty **dodano możliwość sporządzania asygnaty zbiorczej na użytki uboczne.** Koncepcja ta sprowadza się do wydawania w takich przypadkach jedynie paragonów z drukarki lub kasy fiskalnej zamiast paragonu i asygnaty. Na asygnacie zbiorczej nie są zbierane dane osobowe klientów.

Jeżeli zaznaczona jest opcja „Zbiorcza” = TAK, to program ustawia wartość w polu „Faktura VAT” na NIE oraz nie pozwala na zmianę tej wartości. Pole „Rodzaj zlecenia” ustawiane jest na SPRZEDAŻ, a w polu „Rabat/Doliczenie” ustawiana jest wartość „Rabat 0%” i program uniemożliwia zmianę wartości w tych polaach. Pole „Wydruk paragonu” automatycznie ustawiane jest na TAK i program pozwala na zmianę wartości w tym polu (dla jednostek, które posiadają kasy fiskalne zamiast drukarek fiskalnych).

Numer	19	Data	2020-12-08
Odbiorca			
Umowa			
Metoda	Zbiorcza		
Użytki uboczne	Tak		
Faktura	Wydruk paragonu		
Nie	Tak		
NIP nabywcy			
Sposób zapłaty	Rodz. zlecenia		
Gotówka	Sprzedaż		
Rabat/Dol.	Procent		
Rabat	0		
Zapisz			

Informacja o wyborze asygnaty zbiorczej jest również prezentowana w przeglądarce asygnat.

Lista kwitów AS - 0,00 m3			
Stan	Nr	Masa	Wartość
Data	Metoda	Paragon	Zbiorcza
Odbiorca			
2020-12-08	19	0,00	0,0
	Użytki uboczne	NIE	TAK

Jeżeli pole „Wydruk paragonu” ustawione jest na TAK, to działają wszystkie kontrole, które zostały opisane poniżej. Jeżeli pole „Paragon” jest ustawione na NIE (leśniczy nie ma drukarki fiskalnej), to program nie drukuje paragonów fiskalnych i omijana jest procedura drukowania paragonów opisana w pkt a) – czyli program funkcjonuje zgodnie z opisem zawartym w pkt b) i c).

- a) Po dodaniu nowych pozycji na asygnacie można uruchomić funkcję „Drukuj paragon” z poziomu ciała dokumentu (menu kontekstowe na dowolnej nowododanej pozycji) lub z poziomu główki dokumentu.

Wartość: 119,01 zł				
Gatunek	Artykuł	Jedin.	Ilość	
Cena	Vat		Wartość	
Paragon	CHONKA	J02	SZT	1,00
31,71	23%			39,00
Do wydrukowania				
SW	CHONKA SW	1	SZT	2,00
13,01	23%			32,00
Do wydrukowania				
SW	CHONKA SW	1	SZT	3,00
13,01	23%			
Do wydrukowania				

Drukuj paragon

Usuń

Koryguj

Dodaj

Metoda
Dodaj ze słownika

Lista kwitów AS - 0,00 m3			
Stan	Nr	Masa	Wartość
Data	Metoda	Paragon	Zbiorcza
Odbiorca			
2020-12-08	19	0,00	119,01
	Użytki uboczne	TAK	TAK

Lista kwitów AS - 0,00 m3

Transfer

Drukuj

Koryguj

Usuń

Dodaj

Na drukarce fiskalnej zostanie wydrukowany paragon do nowo dodanych pozycji, dla których jeszcze nie był drukowany paragon. Program w przeciwieństwie do asygnaty, która nie jest zbiorcza, nie drukuje asygnaty uproszczonej z drukarki fiskalnej, nawet jeśli zdefiniowane to zostało w konfiguracji drukarki fiskalnej.

Zablokowana jest możliwość wydruku paragonu do asygnaty, gdy na asygnacie jest artykuł bez zdefiniowanej ceny jednostkowej. Po wydruku paragonu ustawiany zostaje odpowiedni status nagłówka asygnaty (paragon został wydrukowany), który uniemożliwia korektę nagłówka.

Jeśli brak jest ceny w słowniku, to po wprowadzeniu ceny dla pierwszy raz dodanego artykułu, program ją podpowiada (bez możliwości zmiany) dla innych pozycji z tym samym artykułem.

Jednocześnie ustawiany jest status dla pozycji, na podstawie których wydrukowany został paragon, który uniemożliwia edycję tych pozycji. Możliwe jest anulowanie pozycji po wydruku paragonu.

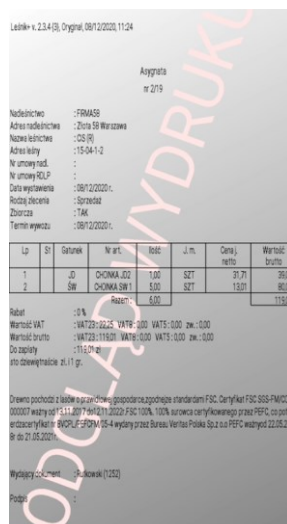
Funkcja anulowania nie usuwa pozycji z asygnaty, powoduje natomiast powrót użytków ubocznych na magazyn. Anulowana pozycja pojawia się na wydruku asygnaty zbiorczej z adnotacją „Anulowano”. Anulowana pozycja nie jest przesyłana do systemu LAS.

W przeglądarce pozycji na asygnacie wyświetlana jest informacja o statusie wydruku paragonów na poszczególnych pozycjach na asygnacie.

Po wydruku paragonu możliwe jest dalsze dodawanie pozycji do danej asygnaty zbiorczej. Kolejne uruchomienie funkcji „Drukuj paragon” powoduje wydruk paragonu na podstawie nowo dodanych pozycji.

- b) Program umożliwia wprowadzanie kilka razy tego samego kodu artykułu w ramach jednej asygnaty zbiorczej. Zablokowana jest jedynie możliwość wprowadzania ponownie tego samego artykułu w ramach jednej asygnaty zbiorczej jeśli kolejna wprowadzana pozycja różni się ceną jednostkową od tej już wprowadzonej do asygnaty.
- c) Na zakończenie sporządzania asygnaty zbiorczej drukowana jest asygnata i po wydruku zaznaczana jest do transferu. Jeżeli pole Paragon w główce asygnaty ustawione jest na TAK, to nie jest możliwy wydruk asygnaty jeśli nie były wydrukowane paragony do wszystkich pozycji na asygnacie. W tej sytuacji program wyświetla ostrzeżenie „Nie wydrukowane paragony do pozycji asygnaty”.

W trakcie wydruku asygnaty zbiorczej program agreguje pozycje w ten sposób, że sumowane są ilości w ramach poszczególnych artykułów. Tak jak dla innych typów asygnat, anulowanie i zaznaczenie do transferu danego dokumentu, możliwe jest jeśli wydrukowana została asygnata. Na asygnacie zbiorczej ustawiana jest na wydruku aktualna data systemowa w polu „Termin wywozu”, niezależnie od parametru termin wywozu w ustawieniach domyślnych asygnaty. Na wydruku asygnaty zbiorczej usunięta jest dolną część stałego tekstu od „Z warunkami sprzedaży z dnia...” Wraz z datą i podpisami nabywcy oraz tabelką „Wywieziono” na podpisy. Kolumna „St” (zawierająca oznaczenia dla pozycji anulowanych) występuje jedynie w wersji wydruku dla asygnaty zbiorczej.

3.2.4. Kwit Podwozowy

Wystawienie dokumentu KP powoduje przesunięcie drewna między magazynami w ramach nadleśnictwa. Drewno podwiezione lub wywiezione „schodzi” ze stanu w magazynie drewna w leśnictwie.

Kwit Podwozowy generuje się analogicznie jak Kwit Wywozowy. Należy stosować takie same procedury jak te opisane w rozdziale poświęconym kwitom wywozowym.

3.3. Magazyn

W ramach operacji związanych z magazynami użytkownik może utworzyć oraz korygować:

- Specyfikacje manipulacyjne
- Kwity Zrywkowe

Ponadto ma dostęp do listy magazynowej produktów drzewnych oraz nie drzewnych:

- Stany Drewna
- Produkty Niedrzewne

3.3.1. Stany drewna

W menu Magazyn dostępny jest ekran prezentujący aktualne stany drewna w leśnictwie.

W tabeli Stany drewna w nagłówku prezentowana jest suma dostępnej masy drewna.

Suma sztuk zaznaczonych na liście prezentowana jest w drugim wierszu nagłówka i aktualizowana wraz z oznaczaniem i odznaczaniem kolejnych wierszy na liście.

Aby zaznaczyć wiersz na liście należy kliknąć na niego palcem. Zaznaczony wiersz zmieni kolor na fioletowy. Aby odznaczyć zaznaczony wiersz należy ponownie go kliknąć.

Stan	Nr sztuki	Gat/Sort/Kl. w.	Adres	Ilość	Masa
Z(1)	68742/0	DB/S2A/250	8-c-00	0	3,89
Wsk brak Nr WOD: W1815110/4 Czas przeł: 222					
Zwaga Art. DB S2A 250					
Z(1)	68745/0	SO/S2B/2500	8-c-00	0	4,44
Z(1)	68750/0	SO/S2A/250	8-c-00	0	12,42
Z(1)	68752/0	SO/S2B/2500	8-c-00	0	14,56
Z(1)	68805/0	SW/S4/	8-c-00	0	0,79
	67569/0	SO/S2A/250	9-c-00	0	11,67
	67636/0	SO/S2B/2500	9-k-00	0	4,81
Z(1)	67685/0	JS/S4/	26-b-00	0	2,15
Z(1)	67686/0	JS/S4/	26-b-00	0	0,75
	67688/0	SO/S2A/250	330-b-00	0	0,43
	67689/0	SO/S2A/250	307-c-00	0	3,07

Kilkusekundowe przytrzymanie palca na wybranym wierszu powoduje otwarcie menu kontekstowego. Dostępne są następujące funkcje:

- Inwersja zaznaczenia – powoduje odwrócenie zaznaczenia na liście numerów drewna,
- Drukuj – umożliwia wygenerowanie wydruku aktualnych stanów drewna. Dostępne są funkcje:
  - Tylko podsumowanie,
  - Tylko zaznaczone
  - Całość
- Inwersja filtru – powoduje odwrócenie zaznaczenia wywołanego filtrowaniem
- Filtr – otwiera okno parametrów filtrowania. Drugim sposobem otwarcia tego okna jest kliknięcie dużego przycisku Filtr na dole ekranu
- Wartość drewna- prezentuje przybliżoną wartość wszystkich zaznaczonych numerów
- Pokaż na mapie – Otwiera mapę, na której zaznaczone są wydzielania, do których przypisane są zaznaczone numery drewna.

Stan	Nr sztuki	Gat/Sort/Kl. w.	Adres	Ilość	Masa
	6563/0	MD/S2A/250P	54-b-00	0	4,59
	6565/0	MD/S2A/250P	48-c-00	0	12,67
	7241/0	BRZ/S2A/250P	61-a-00	0	4,50
	7378/0	MD/S2A/250P	48-c-00	0	8,38
	7381/0			12,26	
	7383/0			25,01	
	7385/0			3,88	
	7386/0			2,91	
	7483/0			5,50	
	7485/0			4,64	
	7486/0	BRZ/S2A/250P	61-a-00	0	27,79

Filtr

Okno parametrów filtrowania stanów magazynowych zostało podzielone na trzy zakładki:

- Filtr 1:
  - Adres leśny – umożliwia filtrowanie po konkretnym oddziale lub wydzielaniu
  - Zakresy numerów – można podać trzy przedziały numerów, które mają być filtrowane
  - Nr WOD – można wskazać konkretny Nr WOD, po którym ma być filtrowana tabela
- Filtr 2:
  - Gatunek – Można filtrować listę po gatunku

- Sortyment – Można filtrować listę po sortymencie
- Uszkodzenia – Można filtrować listę po rodzaju uszkodzeń
- Liczba zrywek - Można filtrować listę po liczbie zrywek
- Kierunek Przychodu - Można filtrować listę po kierunku przychodu
- Filtr 3:
  - Klasa wymiarowa – Można filtrować listę po klasie wymiarowej
  - Rodzaj drewna - Można filtrować listę po rodzaju drewna
  - Uwagi - Można filtrować listę po tekście uwag
  - Przedział dat - Można filtrować listę względem określonych dat.

Użytkownik może dowolnie konfigurować ze sobą wymienione parametry filtrowania.

Aktywny parametr oznaczony jest zielonym symbolem z lewej strony.

Aby deaktywować dany parametr należy odznaczyć zielony symbol. Dzięki temu wartości wybranego parametru nie zostaną usunięte. Nie będą one jedynie brane pod uwagę podczas filtrowania listy Stan Magazynowy.

Aby uruchomić filtrowanie po zadanych parametrach należy kliknąć przycisk Zapisz

Filtr1	Filtr2	Filtr3
☐	Adres	
☐	Zakres od 0	Zakres do 0
☒	Zakres od 5	Zakres do 0
☐	Zakres od 0	Zakres do 0
☐	Nr WOD	

Zapisz

3.3.2. Kwit zrywkowy z WOD

3.3.2.1. Tworzenie Kwitu zrywkowego z WOD

Aby utworzyć nowy Kwit Zrywkowy należy kliknąć przycisk Dodaj na dole ekranu. Pojawi się formatka do wypełniania główki ROD.

Należy w niej wskazać:

- Pozycję planu – poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Stopień trudności – wprowadzić z klawiatury i zatwierdzić zielonym przyciskiem
- Współczynnik zwiększający – wprowadzić z klawiatury i zatwierdzić zielonym przyciskiem
- Czynność – można wprowadzić z klawiatury lub przytrzymać dłużej na polu. Otworzy się wtedy słownik z listą czynności
- Wykonawca – wybrać z listy
- Gr. Sortymentów – wybrać z wyświetlonej listy
- Rodzaj drewna – poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Odległość – wprowadzić z klawiatury i zatwierdzić zielonym przyciskiem
- Typ cięcia – poprzez wybór z wyświetlonej listy
- Numer pojazdu – wprowadzić za pomocą klawiatury.

Numer	3001	Data	2019-06-28
Pozycja planu	201700525	Adres	
Gr. czynności	ZM	St. trudności	1
Stop. trud.	1	Wsp. zwiększający	1
Czynność	ZRYWKA	Wykonawca	Sotor
Gr. sort.	Brak	Rodzaj drewna	Mieszane
Odległość	0	Typ cięcia	Przerębowe
Numer pojazdu			
Zapisz			

Po wprowadzeniu danych należy zatwierdzić przyciskiem Zapisz.

Wyświetli się pusta lista numerów drewna. Aby wprowadzić numery należy kliknąć przycisk metoda na dole ekranu. Następnie należy wybrać jedną z dostępnych metod wprowadzania numerów na KZ:

- Od... do...
- Cały WOD
- Sztuki/Stosy

3.3.2.1.1. *Od... do...*

Należy podać zakres numerów drewna, które mają zostać dodane do KZ i potwierdzić przyciskiem OK.

3.3.2.1.2. *Cały WOD*

Należy wskazać dokumenty WOD, z których numery drewna mają być przeniesione na listę KZ. Możliwe jest zaznaczenie kilku numerów WOD. Zaznaczony numer zostanie podświetlony na fioletowo. Możliwe jest filtrowanie listy numerów WOD filtrem magazynu drewna, który został opisany w dziale Magazyn Drewna. Po zaznaczeniu wybranych dokumentów WOD należy kliknąć przycisk Dodaj, aby przenieść odpowiednie numery drewna na listę KZ

Magazyn 1346,55 m ³ Filtr: 1346,55 m ³		
Zaznaczone: 0 Ilość: 0 szt.		
WOD	Masa	Adres
W1616625/5	4,59	54-b-00
W1617096/2	12,67	48-c-00
W1616333/4	4,50	61-a-00
W1600500/4	8,38	48-c-00
W1600504/1	12,26	52A-d-00
W1600503/2	25,01	52A-b-00
W1600519/2	6,79	75-i-00
W1616333/6	40,23	61-a-00
W1616626/5	3,84	54-d-00
W1600519/5	5,85	75-i-00

Dodaj
Filtruj

3.3.2.1.3. Sztuki/Stosy

Należy wskazać, które numery drewna mają być przeniesione na listę KZ. Możliwe jest zaznaczenie kilku numerów. Zaznaczony numer zostanie podświetlony na fioletowo. Możliwe jest filtrowanie listy numerów filtrem magazynu drewna, który został opisany w dziale Magazyn Drewna. Po zaznaczeniu wybranych dokumentów WOD należy kliknąć przycisk Dodaj, aby przenieść odpowiednie numery drewna na listę KZ

Magazyn 1346,55 m ³ Filtr: 1346,55 m ³					
Zaznaczone: 0 Ilość: 0 szt.					
Stan	Nr sztuki	Gr./Sort./Kl. w.	Adres	Ilość	Masa
6563/0	MD/S2A/250P		54-b-00	0	4,59
6565/0	MD/S2A/250P		48-c-00	0	12,67
7241/0	BRZ/S2A/250P		61-a-00	0	4,50
7378/0	MD/S2A/250P		48-c-00	0	8,38
7381/0	SO/S2A/250		52A-d-00	0	12,26
7383/0	SW/S2A/250		52A-b-00	0	25,01
7385/0	SO/S2A/250		75-i-00	0	3,88
7386/0	SW/S2A/250		75-i-00	0	2,91
7483/0	BRZ/S2A/250P		61-a-00	0	5,50
7485/0	BRZ/S2A/250P		61-a-00	0	4,64
7486/0	BRZ/S2A/250P		61-a-00	0	27,79

Dodaj
Filtruj

3.3.2.2. Przeglądanie listy Kwitów Zrywkowych

Po kliknięciu przycisku Rejestr ROD pojawi się lista wszystkich utworzonych dokumentów ROD. Kilkusekundowe przytrzymanie palca na jednym wierszu powoduje wywołanie menu kontekstowego.

Lista kwitów KZ - 0,00 m ³				
Stan	Nr	Gr.sort.	Plan	Odl
Czynność	Wykonawca			
3001	brak		201700525	2

ZRYWKA Sotor

Lista kwitów KZ - 0,00 m³

Transfer

Koryguj

Usuń

Dodaj

W menu kontekstowym dostępne są akcje do wykonania na dokumencie ROD:

- Drukuj – otwiera okno wydruku dokumentu
- Transfer – Oznaczenie dokumentu do transferu

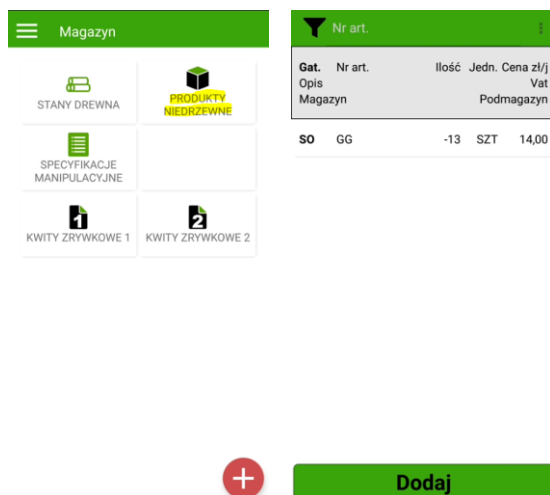

- Koryguj – umożliwia edycję okładki dokumentu
- Usuń – usuwa wskazany dokument

Dokument przeznaczony do transferu oznaczony jest znacznikiem: **T**

3.3.3. Magazyn produktów nieдрzewnych

Magazyn produktów nieдрzewnych, podobnie jak magazyn drewna, aktualizowany jest przy każdej wymianie danych z systemem LAS (do rejestratora wysyłane są wszystkie niezerowe stany magazynów przypisanych do danego leśnictwa/leśniczego).

Słownik ten zawiera następujące pola:

- Kod gatunku (pole zasilane ze słownika „Gatunki”)
- Numer artykułu (wprowadzanie danych)
- Opis (wprowadzanie danych)
- Cena netto
- Stawka VAT [%]
- Jednostka miary. Dane z tego pola automatycznie zasilają odpowiednie pole w pozycjach WON (jednocześnie zablokowana jest możliwość zmiany wartości w tym polu w WON). Pole jednostka miary pojawia się na wydruku asygnaty na użytki uboczne za kolumną Ilość.
- Ilość – brak możliwości edycji
- Magazyn – brak możliwości edycji
- Podmagazyn – brak możliwości edycji

W rejestratorze zablokowana jest możliwość usuwania użytkowników obocznych ze słownika, dla których wartość w polu Nr_magazynu” jest niepusta.

W słowniku UU istnieje możliwość dodawania nowych artykułów. Pole jednostka miary uzupełniane jest ręcznie. Kody jednostek miar są automatycznie zamieniane podczas pisania na duże litery. Nowo dodane kody są weryfikowane w trakcie importu do systemu LAS.

3.3.4. Specyfikacje manipulacyjne

Po uruchomieniu punktu *Specyfikacja manipulacyjna* pojawia się ekran *Lista kwitów SM*

Na SM można wybrać następujące kierunki przychodu:

- 1** - Korekta WOD PKS (wartość domyślna) – podczas rozchodu program odfiltrowuje listę magazynową drewna, zgodnie z wybranym kierunkiem. Część przychodowa zawiera pola analogiczne jak przy sporządzaniu ROD.
- 2** - Korekta WOD PBK – podczas rozchodu program odfiltrowuje listę magazynową drewna, zgodnie z wybranym kierunkiem. Część przychodowa zawiera pola analogiczne jak przy sporządzaniu ROD.
- 4** - Manipulacja – przychód/rozchód z/do manipulacji (zmiana sortymentu w związku z reklamacją). Podczas wyboru kierunku przychodu Manipulacja (4) wyświetlane jest ostrzeżenie, czy rzeczywiście ten kierunek przychodu powinien zostać użyty.
- 9** - Manipulacja na zrębki – w części przychodowej możliwe jest wybranie jedynie sortymentów ZO lub ZP.

Na wydruku SM w pojawia się informacja o przyjętym kierunku rozchodu.

Przed rozpoczęciem dodawania pozycji na SM należy określić metodę dodawania (domyślnie uruchamiana jest metoda zgodnie z ustawieniami domyślnymi dla KP/KW). W trakcie sporządzania dokumentu można wielokrotnie przełączać się między poszczególnymi metodami dodawania (w tym między przychodem a rozchodem drewna).

W części rozchodowej mamy do dyspozycji rozchód wg następujących metod:

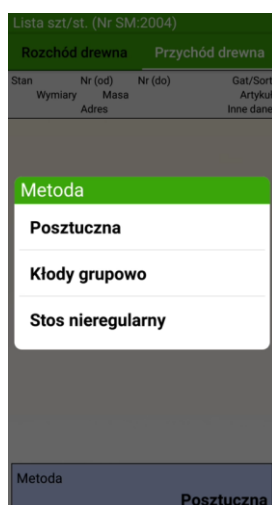
Aplikacja Leśnik umożliwia rozchodowywanie stosów częściowych przy sporządzaniu SM na zrębki (kierunek 9). Dodatkowo wyłączone są kontrole wprowadzania kodów uszkodzeń jeśli dla kierunku 9 oraz 4 podana została pozycja planu dotycząca cięć przygodnych lub grup czynności „kłęskowych”.

Zablokowany jest rozchód WOD z kierunku 4-manipulacja (WOD typu S) na SM na kierunkach 1-korekta WOD PKS i 2-korekta WOD PBK. Rozchód WOD z literą „S” możliwy jest wyłącznie na SM z kierunkiem 4 – „Manipulacja”.

Rozchód kłód grupowo możliwy jest w ramach metod „sztuki/stosy”, „cały WOD”, „zakres od..do” oraz „kłody grupowo”.

Dla kierunków 1 i 2 program odpowiednio odfiltrowuje listę magazynowa drewna, umożliwiając jedynie rozchód drewna zgodny z kierunkiem zadeklarowanym w nagłówku SM.

W części przychodowej dostępne są metody:

Dla kierunku 9 (manipulacja na zrębki) w części przychodowej umożliwiono jedynie dodanie sortymentów ZO lub ZP (pozostałe elementy jak w przychodzie z kierunkiem 4).

W przypadku kiedy w główce SM wybrano pozycję planową np.; na RB IB program podczas dodawania sztuk w części przychodowej nie kontroluje czy dany adres posiada w polu rodzaj powierzchni wartość „D-STAN”. Taka kontrola nadal działa jeśli w główce SM wybierzemy pozycję dla cięć przygodnych.

Od wersji 2.3.1 wprowadzono możliwość automatycznego utworzenia części przychodowej SM dla kłód w grupach w ramach kierunku 4-reklamacja/manipulacja w celu ułatwienia procesu tworzenia części przychodowej dla drewna W*KG. Program działa według następujących założeń:

- Metoda ta dostępna jest jedynie dla drewna wielkowymiarowego mierzonego w grupach W*KG.
- Na główce SM pod polem kierunek przychodu dodano pole – *SM automatyczne*.

Numer	2001	Data	2020-04-16
Pozycja planu	202018501	Adres	8-j-00
Gr. czynności	TPP	St. trudności	3
Wsp. zwiększający	1	Stop. trud.	3
Kier. rozchodu	Manipulacja		
SM automatyczne	Tak		
Zapisz			

- Po zaznaczeniu pola na TAK, po wejściu do ciała SM dostępna jest tylko opcja rozchodu kłody grupowej. Uruchomienie dodawania powoduje wyświetlenie numerów do wyboru – tylko kłody W*KG.
- Po zaznaczeniu numeru program automatycznie dla danego numeru robi rozchód i przychód i zapisuje na SM.
- Automatyczne tworzenie części przychodowej na SM polega na:
  - W pozycjach pojawia się tyle samo pozycji co w części rozchodowej.
  - Numery drewna są identyczne jak w części rozchodowej.
  - Wymiary poszczególnych sztuk są identyczne jak w części rozchodowej.
  - Sortyment jest ustawiony dla wszystkich pozycji na WDKG.

3.4. Słowniki

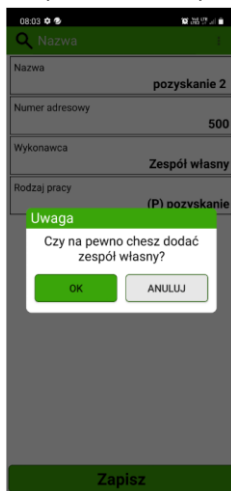
Program Leśnik+ przechowuje dwa rodzaje słowników:

- Synchronizowane z SILP – Nieedytowalne, zamknięte - synchronizowane z SILP można jedynie przeglądać
- Wewnętrzne – Edytowalne, otwarte - wewnętrzne można edytować poprzez:
  - Dodanie pozycji – Za pomocą przycisku Dodaj, a następnie wypełnienie odpowiedniego formularza i zapisanie
  - Korygowanie – Poprzez kilkusekundowe przytrzymanie palca na wybranej pozycji, wybranie opcji koryguj i zapisanie zmian
  - Usuwanie – Poprzez kilkusekundowe przytrzymanie palca na wybranej pozycji, wybranie opcji usuń i potwierdzenie.

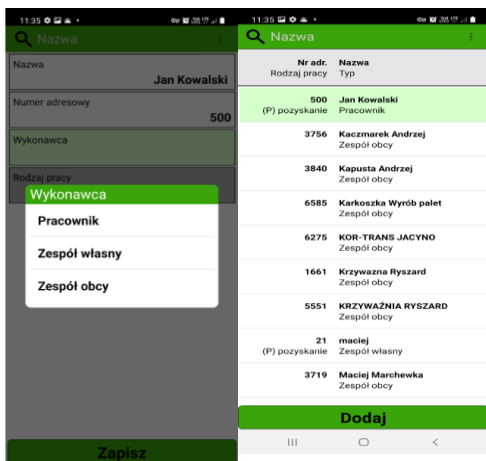
Słowniki dostępne działu Obrót Drewnem:

- Pozycje planu – Zamknięty
- Gatunki – Otwarty
- Wykonawcy – Otwarty
- Umowy – Zamknięty
- Przewoźnicy – Otwarty
- Upoważnienia – Otwarty
- Odbiorcy – Otwarty
- Klienci Drobni – Otwarty
- Artykuły – Zamknięty
- Czynności – Otwarty
- Uwagi – Otwarty
- Użytki uboczne – Otwarty
- Cennik – Otwarty

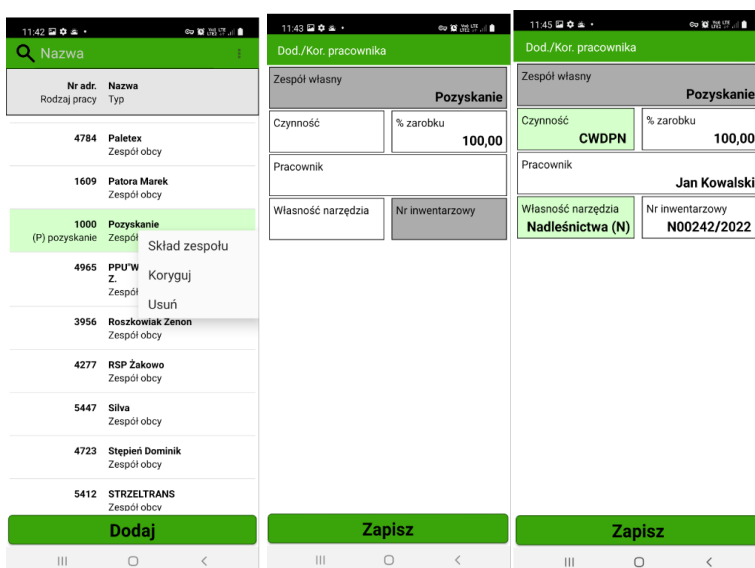
- Słownik Wykonawców – rozbudowano o Pracowników , wprowadzono kontrolę dodawania Zespołów własnych i pracowników

– w ramach modyfikacji umożliwiono dodawanie Pracowników własnych do słownika Wykonawcy,

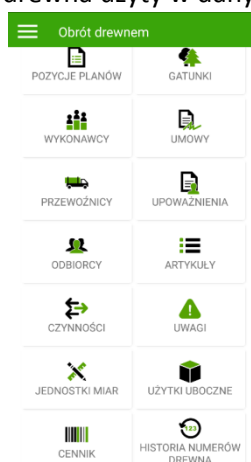
- dodano możliwość uzupełniania składu zespołu własnego o dane wprowadzonych pracowników,

W trakcie wprowadzania danych działają kontrole ;

- sumę zarobków dla czynności <100 % - komunikat „Suma zarobków w ramach czynności wynosi ....”,
- własność narzędzia – jeżeli wybrano Nadleśnictwo – komunikat „Należy podać numer inwentarzowy” ,
- kontrola wprowadzania Pracownika do Zespołu własnego – „ Już istnieje pracownika z taką czynności” – blokada możliwości dodania 2 razy tego samego pracownika,

- Historia numerów drewna – Otwarty – Jest to rejestr podstawowych informacji o tym gdzie i kiedy został użyty każdy numer drewna użyty w danym roku w leśnictwie.

Okno każdego słownika wyposażone jest w zestaw narzędzi umożliwiających precyzyjne przeglądanie pozycji słownikowych:

- Wyszukiwanie
- Sortowanie
- Filtrowanie

Pasek z narzędziami dostępny jest u góry ekranu.

Poz.planu	St.trud.	Wsp.związk.	Filtrowanie	Wyszukiwanie	Sortowanie
201700522	3	1			
201700523	4	1	U N	PTW POZ	
201700524	3	1	U N	PR POZ	
201700525	1	1	U R	ZM POZ	
201700572	0	1	U R	BRA- NARZU POZ	
201700573	0	1	N N	BRA- SZKOL POZ	
201700574	0	1	U R	BRA-DELE POZ	

3.5. Historia numerów

Dzięki zapamiętywaniu przez program historii zużytych numerów drewna, podczas dodawania sztuk/stosów na ROD użytkownik otrzymuje ostrzeżenie, że wprowadzany numer drewna już został użyty.

W Leśniku+ zmieniono sposób napełniania archiwum historii sztuk/stosów, w trakcie importu danych z SILP. System zasila i aktualizuje archiwum przyrostowo, aktualnie dostępnymi informacjami z magazynu drewna. Na podstawie danych z ROD-ów oraz SM-ek, na bieżąco jest uzupełniana historia numerów w masy w m3 i kompletowana wraz z informacjami typu: wysokość/szerokość stosu, nazwa wykonawcy, itp.

Efektom dodatkowym zastosowanego mechanizmu napełniania archiwum sztuk/stosów jest przechowywanie w historii numerów informacji o całym drewnie pozyskanym w leśnictwie, również tym pozyskanym na innych rejestratorach, przez inne osoby.

4. Lasy Niepaństwowe

4.1. Świadczenie legalności

W związku z rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24.02.1998 r. (Dz. U. Nr 36, poz. 201 z późniejszymi zmianami), powołującego się na art. 14a ust.4 ustawy z dnia 28.09.1991 r. o lasach, istnieje obowiązek cechowania drewna i sporządzania dokumentu stwierdzającego legalność pozyskania drewna w lasach niestanowiących własności skarbu państwa. Nadzór nad w/w lasami zostaje przekazywany do właściwych terytorialnie nadleśnictw w związku z czym obowiązek ten ciąży na jednostkach Lasów Państwowych.

Moduł *Świadczenie legalności* nie jest zależny od systemu LAS. Dane wprowadzane po stronie rejestratora są archiwizowane w systemie LAS i służą jako źródło danych w raportach SILPWeb oraz zasilają świat obiektów w Business Objects.

Aby utworzyć nowe Świadczenie legalności należy kliknąć Dodaj na dole ekranu. Pojawi się formatka do wypełnienia główki dokumentu.

Należy w niej wskazać:

- Właściciel – Wybrać ze słownika,
- Podstawa prawna – do wyboru: UPUL lub Zadania określone w decyzji,
- Metoda – do wyboru: Posztuczna, Statystyczna patrz opis dalej,
- Czy drobnica,
- Czy cięcia sanitarne.

Numer	1	Data	2019-02-26
Właściciel			
Podstawa prawna Uproszczony plan urz. lasu			
Metoda Posztuczna			
Drobnica	Nie	Cięcia sanitarne	Nie

Zapisz

Po wypełnieniu i zatwierdzeniu główki Świadcstwa Legalności pojawi się pusta lista sztuk/stosów. Aby dodać pozycje na listę należy kliknąć przycisk dodaj na dole ekranu. Otworzy się formatka zgodna z wybraną w główce Świadcstwa Legalności metodą wprowadzania sztuk/stosów.

M = 1,66

Adres			1.a.654/9
Numer	Gatunek	Gr. sort.	
6	SO	W sztukach	
Długość	Średnica		
12,00	42		
Uwagi			

Zapisz

Z poziomu SM możliwa jest edycja (w tym dodawanie) we wszystkich słownikach związanych ze świadectwem legalności.

4.1.1. Przeglądanie Listy Świadcstw Legalności

Po kliknięciu przycisku Świadcstwo Legalności pojawi się lista wszystkich utworzonych dokumentów SW. Kilkusekundowe przytrzymanie palca na jednym wierszu powoduje wywołanie menu kontekstowego.

Lista SW [0,00m3; 0,00mp]

Stan	Nr SW	Właściciel	Masa sztuk	Masa stosów
Data				
1	gh			0 mp
2019-02-26				

Lista SW [0,00m3; 0,00m...

Transfer

Drukuj

Koryguj

Usuń

Dodaj

W menu kontekstowym dostępne są akcje do wykonania na dokumencie SW:

- Drukuj – otwiera okno wydruku dokumentu
- Transfer – Oznaczenie dokumentu do transferu
- Koryguj – umożliwia edycję okładki dokumentu
- Usuń – usuwa wskazany dokument, który został wydrukowany oznaczony jest znacznikiem: **D(2)**, gdzie cyfra to liczba wykonanych wydruków.

Dokument przeznaczony do transferu oznaczony jest znacznikiem: **T**

UWAGA

Dokument wydrukowany nie może być korygowany.

4.1.1.1. Metoda posztuczna

Dodawanie sztuk			M = 0,00
Adres			
Numer	Gatunek	Gr. sort.	
1	SO	W sztukach	
Długość	Średnica		
0,00	0		
Uwagi			
Zapisz			

Należy wskazać:

- Adres – poprzez wybór ze słownika
- Istnieje możliwość zmiany numeru sztuki. System automatycznie podpowiada kolejny numer względem ostatniego dodanego w SW.
- Gatunek - poprzez wybór z wyświetlonej listy.
- Grupa sortymentów – wybór w sztukach lub w stosach
- Wymiary: długość, średnicę – wprowadzić z klawiatury i zatwierdzić zielonym przyciskiem
- Uwagi – poprzez wprowadzenie tekstu. Pole nie jest wymagane.

4.1.1.2. Metoda statystyczna

Sztuki mierzone posztucznie należy wprowadzić na listę sztuk tak samo jak zostało to opisane powyżej w metodzie posztucznej. Każdą kolejną sztukę dodawaną posztucznie w metodzie statystycznej zapisuje się poprzez kliknięcie przycisku Zapisz.

Dodawanie sztuk			M = 0,00
Adres			
Numer	Gatunek	Gr. sort.	
1	SO	W sztukach	
Długość	Średnica		
0,00	0		
Uwagi			
Zapisz		Stat	

Ilość sztuk dodaną statystycznie definiuje się po kliknięciu przycisku Stat. Formatka wprowadzania sztuk zmienia się. W polu „nr do:” Należy podać do którego numeru maja zostać wyliczone sztuki statystycznie.

Dodawanie sztuk			M = 0,00
Adres			
gh.th.gig			
Numer	Gatunek	Gr. sort.	
2	SO	W sztukach	
Nr do:	0/0		
Uwagi			
Zapisz		Poszt	

Po kliknięciu przycisku Zapisz sztuki zostaną automatycznie dodane na listę sztuk/stosów SW. Kliknięcie przycisku Poszt powoduje przejście do formatki dodawania sztuk posztucznie.

Podczas wprowadzania wymiarów dla drewna stosowego na świadectwie legalności funkcjonuje blokada na wprowadzanie szerokości większej niż 99,99 m. Dodatkowym ograniczeniem jest brak możliwości wprowadzania wymiarów, dla których obliczona masa jest równa „0,00”.

Dodatkowe kontrole podczas wprowadzania pozycji na SW:

- „Procent sztuk poniżej minimum” – podczas odbiórki statystycznej program sprawdza, czy % sztuk pomierzonych (z wymiarami wynosi co najmniej 15%.
- Ostatnia sztuka posztuczna nie może być usunięta” – przy próbie usunięcia jedynej pozycji odebranej posztucznie na SW statystycznym, jeśli istnieją rekordy statystyczne.

UWAGA

Metodą statystyczną można odbierać drewno jedynie w sztukach.

4.2. Słowniki Lasy Niepaństwowe

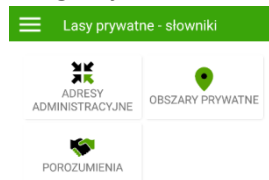
Wszystkie dane wprowadzane na świadectwie legalności muszą być wcześniej dodane do odpowiednich słowników.

Program Leśnik+ przechowuje dwa rodzaje słowników:

- Synchronizowane z SILP – Nieedytowalne, zamknięte - synchronizowane z SILP można jedynie przeglądać
- Wewnętrzne – Edytowalne, otwarte - wewnętrzne można edytować poprzez:
  - Dodanie pozycji – Za pomocą przycisku Dodaj, a następnie wypełnienie odpowiedniego formularza i zapisanie
  - Korygowanie – Poprzez kilkusekundowe przytrzymanie palca na wybranej pozycji, wybranie opcji koryguj i zapisanie zmian
  - Usuwanie – Poprzez kilkusekundowe

Słowniki działu Lasy prywatne są otwarte.

- Adresy Administracyjne - w słowniku tym przechowywane są informacje o nazwach elementów podziału administracyjnego kraju. Dane te wykorzystywane są na precyzowania lokalizacji działek ewidencyjnych oraz na wydruku świadectwa legalności pozyskania drewna.
- Obszary prywatne - w słowniku *tym* przechowywane są podstawowe informacje o opisie taksacyjnym lasów niestanowiących własności skarbu państwa.
- Słownik właścicieli lasów prywatnych – ze względu na ochronę danych osobowych słownik ten jest widoczny jedynie z poziomu nagłówka świadectwa legalności. W słowniku tym przechowywane są podstawowe informacje o właścicielach lasów niepaństwowych. Dane ze słownika są wykorzystywane w trakcie sporządzania świadectwa legalności (po podaniu właściciela w nagłówku dokumentu można dokonywać odbiórek tylko na pozycjach należących do niego).
- Porozumienia - w słowniku tym przechowywane są informacje o stronach, które zawierają z nadleśnictwem porozumienia w sprawie prowadzenia nadzoru w lasach niestanowiących własności skarbu państwa. Informacja ta jest wykorzystywana podczas generowania wydruku świadectwa legalności. Stronami porozumień z nadleśnictwem mogą być Starosta Starostwa Powiatowego albo Dyrektor Oddziału Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

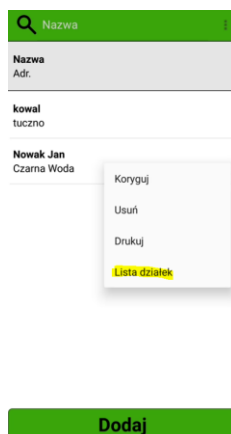

W trakcie wprowadzania danych do słownika *Obszary prywatne* obowiązują następujące zasady:

- pola *Wieś* oraz *Nr działki* muszą być wypełnione, pozostałe pola są fakultatywne;
- dany numer Oddz./Pod/Działka może wystąpić tylko raz w danym obrębie ewidencyjnym (wsi). Musi być podany przynajmniej Oddział lub Pododdział lub Nr_działki.
- w polu *Wieś* po naciśnięciu klawisza <TAB> dane wprowadzane są ze słownika *Adresy administracyjne* (z tego poziomu istnieje możliwość pełnej edycji tego słownika);
- pola oddział, pododdział i działka muszą być rozdzielone znakiem „kropka” <.>, w przeciwnym razie wyświetlony zostanie komunikat błędu „Obszar nie istnieje” lub „Źle podany adres leśny”;

Słownik *właścicieli lasów prywatnych* zorganizowany jest jako struktura dwupoziomowa. Pierwszy poziom stanowią nazwy (nazwiska) i adresy właścicieli, drugi poziom to lista oddziałów/poddziałów należących do danego właściciela.

Po uruchomieniu funkcji dodawania na pierwszym poziomie (z poziomu nagłówka świadectwa legalności), wprowadzane są podstawowe dane o właścicielu.

Drugi poziom stanowi słownik Obszary prywatne, do którego można dodawać działki należące do danego właściciela. Przyjęto założenie, że dany właściciel może być współwłaścicielem danej działki, stąd możliwe jest wielokrotne przyporządkowanie danego adresu dla różnych właścicieli.

W związku z tym, że wprowadzane do słownika właścicieli dane podlegają przepisom RODO, w trakcie wprowadzania danych (Nazwa, Adres) należy zapisywać dodatkowe informacje:

- a. Źródło pochodzenia danych. Dostępne opcje z tablicy walidacji: *Brak*, *Od osoby, której one dotyczą [wartość domyślna]*, *Uproszczony plan urządzenia lasów*, *Decyzja administracyjna*.
- b. Data pierwszego wprowadzenia danych osobowych (pole wypełniane automatycznie – bieżąca data jest wartością domyślną, pole wyświetlane w przeglądarce oraz formatce do wprowadzania danych, brak możliwości edycji przez użytkownika).
- c. Identyfikator użytkownika wprowadzającego dane (pole wypełniane automatycznie zgodnie z tym jaki użytkownik jest zalogowany w trakcie dodawania nowej informacji do słownika, pole wyświetlane w przeglądarce oraz formatce do wprowadzania danych, aktualizacja wartości pola następuje automatycznie w trakcie korekty danych, brak możliwości edycji przez użytkownika). Jeżeli usuwany jest operator w Leśniku, a istnieją dane osobowe wprowadzone przez tego operatora, to program automatycznie zmienia identyfikator kasowanego użytkownika w słowniku klientów drobnych na identyfikator osoby kasującej operatora.

Istnieje możliwość wydruku szczegółowych informacji o każdym kliencie drobnym z osobna. Funkcja Wydruk, która uruchamia wydruk indywidualnych zakresu przetwarzania danych osobowych.

{Łaźnik 201802131454, 26/02/2018, 13:22}

Zakres przetwarzania danych

```
Nadleśnictwo      : FIRMAS8 (jednostka kłękowa)
Adres nadleśnictwa : Ziota 58 Warszawa
Nazwa leśnictwa   : CIS (R)
Adres leśny       : 13-04-1-2

Nazwisko i imię   : Adam Nowak
Adres              : Kaliska, Długa 34
Data pierwszego wprowadz. danych : 23/11/2017 r.
Środek pochodzenia danych : Uproszczony plan urz. lasu
Wprowadzający dane : Andrzejewski Artur
```

Okno każdego słownika wyposażone jest w zestaw narzędzi umożliwiających precyzyjne przeglądanie pozycji słownikowych:

- Wyszukiwanie
- Sortowanie

Pasek z narzędziami dostępny jest u góry ekranu.
